

Základní škola a mateřská škola Svitavy-Lačnov

MODRÁ ŠKOLA

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
v ZŠ Svitavy-Lačnov**

součástí programu je příloha
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

*platnost od 1. 9. 2009
aktualizace 1. 9. 2017*

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
1.1 Předkladatel.....	6
1.2 Zřizovatel.....	6
1.3 Platnost dokumentu	6
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1 Základní informace.....	7
2.2 Materiální a prostorové vybavení školy	7
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	8
2.3 Dlouhodobé projekty	8
2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
2.4.1 Spolupráce školy s rodiči	8
2.4.2 Spolupráce školy s jinými subjekty	9
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy.....	11
3.2.1 Kompetence k učení	11
3.2.2 Kompetence k řešení problémů	11
3.2.3 Kompetence komunikativní.....	12
3.2.4 Kompetence sociální a personální	12
3.2.5 Kompetence občanské.....	12
3.2.6 Kompetence pracovní.....	13
3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.3.1 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	16
3.4 Průřezová témata a jejich začlenění	17
3.4.1 Školní mezipředmětové projekty.....	18
3.4.2 Integrace průřezových témat do konkrétních předmětů	20
4 UČEBNÍ PLÁN	26
4.1 Poznámky k učebnímu plánu	27
4.1.1 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory	27
5 UČEBNÍ OSNOVY	28
5.1 Český jazyk a literatura.....	28
5.1.1 Charakteristika vzdělávacího předmětu.....	28
5.1.2 Výchovně vzdělávací strategie	29
5.1.3 Průřezová témata	31

5.2 Cizí jazyk	47
5.2.1 Charakteristika předmětu	47
5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie	47
5.2.3 Průřezová témata	49
5.3 Matematika.....	59
5.3.1 Charakteristika předmětu	59
5.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí.....	59
5.3.3. Průřezová témata	59
5.4 Informatika.....	73
5.4.1 Charakteristika předmětu	73
5.4.2 Vzdělávací obsah předmětu.....	73
5.4.3 Cílové zaměření vzdělávací oblasti	74
5.4.4 Průřezová témata	74
5.5 Prvouka	77
5.5.1 Charakteristika předmětu	77
5.5.2 Hodnocení	77
5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie	78
5.5.4 Průřezová témata	78
5.6 Vlastivěda.....	97
5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	97
5.6.2 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie	97
5.6.3 Způsoby hodnocení	98
5.6.4 Průřezová témata:	98
5.7 Přírodověda	121
5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	121
5.7.2 Hodnocení	122
5.7.3 Předmětem prolínají průřezová témata:.....	122
5.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků	123
5.7.5 Průřezová témata	123
5.8 Výtvarná výchova	147
5.8.1.Charakteristika předmětu	147
5.8.2 Výchovné a vzdělávací strategie	147
5.8.3 Průřezová témata	149
5.9 Hudební výchova.....	154
5.9.1 Charakteristika předmětu	154
5.9.2 Hodnocení	155
5.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků	155
5.9.4 Průřezová témata	156
5.10 Tělesná výchova.....	165
5.10.1 Charakteristika předmětu	165
5.10.2 Metody práce.....	166
5.10.3 Hodnocení:	166
5.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie	166
5.10.5 Průřezová témata	168
5.11 Etická výchova.....	188
5.11.1 Charakteristika předmětu	188
5.11.2 Hodnocení	190
5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků	191
5.11.4 Průřezová témata	192

5.12 Pracovní činnosti	196
5.12.1 Charakteristika předmětu	196
5.12.2 Hodnocení	196
5.12.3 Cílové zaměření vzdělávací oblasti	196
5.12.4 Průřezová témata	197

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	203
6.1.1 Zásady hodnocení	203
6.1.2 Stupně hodnocení a prospěchu	204
6.1.3 Formy klasifikace	205
6.1.4 Hodnocení a klasifikace	206
6.1.5 Slovní hodnocení	207
6.1.6 Komisionální zkoušky	207
6.1.7 Klasifikace chování	208
6.1.8 Výchovní opatření	208
6.1.9 Vysvědčení	209
5.2 Autoevaluace školy	209
5.2.1 Oblasti autoevaluace:	209
5.2.2 Cíle autoevaluace:	210
5.2.3 Kritéria autoevaluace (indikátory kvality školy)	210
5.2.4 Nástroje autoevaluace	210

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část

Příloha:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	216
--	-----

1 Identifikační údaje

1.1 Předkladatel

Název: **Základní škola a mateřská škola Svitavy-Lačnov,
příspěvková organizace**
Sídlo: Zadní 50, 568 02 Svitavy
Ředitelka školy: Mgr. Radoslava Renzová, DiS.
IČ: 70 99 29 83
REDIZO: 600 100 316
IZO: 002 067 481
Telefon: 461 533 215
E-mail: zslacnov@svitavy.cz
Web: www.modra-skola.cz

1.2 Zřizovatel

Název: **Statutární město Svitavy**
Sídlo: T.G.M., 568 02 Svitavy
Starosta: Mgr. David Šimek
Telefon: 545 128 211
Fax: 545 128 212
E-mail: info@svitavy.cz
Web: www.svitavy.cz

1.3 Platnost dokumentu

od 1. 9. 2009
aktualizace 1. 9. 2017

Kontaktní osoba:

Mgr. Radoslava Renzová, DiS.
ředitelka škol

2 Charakteristika školy

2.1 Základní informace

Málotřídní základní škola (1.-5.ročník)

Počet žáků:	55	(k 1.9. 2013)
Sdružuje	základní školu	(kapacita 55 žáků)
	školní družinu	(kapacita 50 žáků)
	školní výdejnu	(kapacita 55 obědů)

Ke škole byla k 1.9.2009 přidružena MŠ Svitavy – Lačnov. Mateřská škola má svůj ŠVP sestaven samostatně.

2.2 Materiální a prostorové vybavení školy

Školní budova prošla rekonstrukcí, takže nabízí příjemné a vyhovující prostředí pro žáky i pracovníky školy i pro volnočasové aktivity žáků. Ke škole patří hojně využívaná zahrada s prolézačkami a lesní centrum.

- ŠD je vybavena TV přijímačem, videopřehrávačem a DVD přehrávačem, v budově je zajištěno připojení k internetu prostřednictvím wifi
- kmenové třídy jsou vybaveny PC připojenými na internet, kazetovými magnetofony s CD přehrávačem, dataprojektory a interaktivními tabulemi
- ICT – 7 PC, 5 notebooků, 6 tabletů, 4 tiskárny s kopírkami, scanner, 2 digitální fotoaparáty, videokamera, elektronické hlasovací zařízení, ozvučovací systém, diktafony
- hudebna – klávesy, kytara, orffovské nástroje
- tělocvična – rozměry 5m x 9m
- cvičná kuchyně, výdejna – vybavení dostačující
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele (kabinety) jsou vybavené odpovídajícím úložným nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho odpočinek
- knihovna žákovská a učitelská je funkční
- pro činnost školní družiny je místnost vybavená pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení
- škola má k dispozici také relaxační místnost pro děti, čítárnu a hernu
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny) jsou v dostatečném množství
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů - WC a umývárny, vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám
- prostory (pracovny) pro další pedagogické a nepedagogické pracovníky školy (ředitel, ekonomka) jsou vybavené účelným zařízením
- učebnicemi je škola vybavena v odpovídajícím množství, didaktickými pomůckami disponuje škola ve větším množství díky evropským projektům, informační technologie a komunikační technika a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, pracovní vyučování, hudební a výtvarnou výchovu) umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogičtí pracovníci:

Ve škole pracuje 6 učitelů, 2 vychovatelky školní družiny a 3 asistentky.

Výuka je téměř aprobovaná (s výjimkou učitele první třídy, který je v pátém ročníku pedagogické fakulty).

Do systému péče o žáky patří díky evropskému projektu i spolupráce s psychologem a speciální pedagožkou.

2.3 Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena do sítě Tvořivých škol, mezinárodních projektů Zdravá škola, Férová škola a Rodiče vítáni. Od 1.10.2009 do 30.6.2012 jsme realizovali projekt ESF Partnerství bez předsudků a od 1.10.2010 do 30.6.2012 také projekt ESF Škola pro život. Od 1.9.2012 do 31.3.2015 projekt ESF Učíme se společně. Od 1.5.2014 do 30.6.2015 projekt ESF Už vím jak. Od 1.7.2016 do 30.6.2019 budeme realizovat projekt ESF Inkluze ve Svitavách.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.4.1 Spolupráce školy s rodiči

Škola spolupracuje s rodiči na třech úrovních:

- 1) společenské
- 2) školního kolektivu
- 3) individuálně

ad 1) Společenská setkání pracovníků školy a rodičů se odehrávají při společenských akcích během roku – např. Zahradní slavnosti, Vánoční besídka, Den matek, Den dětí. Tato spolupráce je vedena nejen jako pasivní účast na těchto akcích, ale i jako aktivní pomoc rodičů při zajišťování potřebných záležitostí.

ad 2) Spolupráce na úrovni školního kolektivu je vedena především prostřednictvím společných rodičovských schůzek. Zde se řeší potřebné náležitosti školy, aktivní podíl rodičů na akcích školy. Možnost vyjádřit se k chodu a aktivitám školy mají rodiče každý týden v týdenním plánu (viz autoevaluace školy).

ad 3) Individuální schůzky rodičů s učiteli (nejlépe ve třech s dítětem), a to na úrovni:

- získání informací např. za účelem předcházení problémů,
- oboustranné informovanosti,
- pozvání rodičů ve snaze řešit problém dítěte, který je dlouhodobý
- stížnosti rodičů na školu

O těchto schůzkách jsou vedeny zápisy a často jde i o setkání opakovaná, dokud nedojde k nápravě vzniklého problému.

2.4.2 Spolupráce školy s jinými subjekty

Spolupráce se Školskou radou se odehrává na půdě školy. Zasedání Školské rady se konají pravidelně, ale také operativně podle potřeb – zejména školy. Na zasedání je pravidelně zvána ředitelka školy, členy jsou učitelé, zástupci radnice i rodičů.

Škola úzce spolupracuje s MŠ Svitavy – Lačnov, dále spolupracuje s kulturní střediskem ve Svitavách, s MO ČČK v Lačnově, s mateřským centrem Krůček, Ligou lidských práv Brno, Charitou Svitavy – Světlanka, centrum denních služeb, o. s. Bonanza Vendolí.

Spolupracujeme se školami, kam přechází naše děti na druhý stupeň.

Úzká spolupráce existuje již několik roků mezi školou a PPP Svitavy. Na doporučení školy se na toto poradenské zařízení obrací rodiče žáků se znevýhodněním, probíhají konzultace mezi učiteli a PPP a uskutečňují se vzájemné návštěvy.

V konkrétních případech spolupracujeme s externí terapeutkou Mgr. Vlastou Pechancovou, s psycholožkou Mgr. Magdalenou Brýdlovou a městským koordinátorem prevence PhDr. Erichem Stündlem.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Protože se nám rodinným prostředím, přístupem, programem a zaměřením školy podařilo zaujmout rodiče a děti se specifickými potřebami, ať už se jedná o děti nadané či s poruchami učení, jejich zastoupení ve skladbě žáků je dlouhodobě okolo třiceti procent. Ve vhodném prostředí jsou schopny být výborné a zažít úspěch v různých oborech. Některé metody, formy a způsoby práce jsme již ověřili a chceme v nich pokračovat, v některých se musíme zdokonalit a další nové zvládnout.

Používáme prvky alternativních pedagogických směrů. Například Daltonského plánu – žáci se učí komunikovat, spolupracovat, pomoci druhým, ověřovat si poznatky z různých pramenů a zdrojů informací, programu Začít spolu – rozvíjíme u dětí samostatnost, spolupráci ve skupině, promyšlené rozhodování. Kompetence zdokonalujeme mimo jiné pomocí zásad pedagogiky Marie Montessori – pracujeme na hrubé a jemné motorice, koordinaci oka a ruky, vnímání všemi smysly, dodržujeme předem stanovená pravidla, respektujeme se navzájem. Uplatňujeme Otevřené vyučování – centrem veškeré pozornosti je dítě a škola se snaží navázat užší vztah k místu, kde děti žijí. Smyslem je rozvoj všech žáků bez rozdílu, utváření sebedůvěry, příprava na život ve změněných podmínkách současné společnosti. Při výuce máme na zřeteli zásady integrované tematické výuky. (Člověk si zapamatuje 10% toho, co slyší, 15% toho, co vidí, 20% toho, co současně vidí i slyší, 40% toho, o čem diskutuje, 80% toho, co přímo zažije nebo dělá, 90% toho, co se pokouší naučit druhé.)

V roce 2008 jsme se připojili ke Zdravým školám a v letech 2012 i 2015 připojení obhájili. V roce 2009 jsme se stali Férovou školou a jsme byli přijati mezi Ekoškoly. Zaměření cílíme k programu Respektovat a být respektován. Těmito semináři prošla většina pedagogů školy, ostatní studovali příslušnou odbornou literaturu.

Koncepce školy je nastavena s ohledem na:

- bezstresové, vlnivé prostředí – klidná a otevřená atmosféra, výuka v pracovních a herních koutcích, netradiční uspořádání třídy, relaxační místnost, čítárna, herna
- individuální přístup k žákům – včasná diagnostika, respektování potřeb jednotlivce, motivující hodnocení, zadávání práce podle schopností žáků, spolupráce pedagogů mezi sebou, spolupráce s odborníky, IVP
- práci s žáky se specifickými poruchami učení a chování, lehkou mozkovou dysfunkcí a také s žáky nadanými – smysluplnost, možnost výběru, přiměřenost, spoluúčast, samostatnost, uvědomění si odpovědnosti za své chování, podpora spontánnosti a zvědavosti, rozvoj komunikace, IVP
- rozvíjení tělesné, estetické, dopravní, ekologické, globální, sociální a dramatické výchovy v souladu s průřezovými tématy pomocí mezipředmětových vztahů
- zařazení projektů a zážitkové pedagogiky do výuky – integrované vyučování, svobodná tvůrčí práce, kooperativní vyučování, didaktické hry, exkurze
- školní mezipředmětové projekty: BAREVNÁ ZEMĚKOULE, BUDOUCÍ POVOLÁNÍ, DNY ZDRAVÍ, BEZPEČNĚ NA SILNICI, DALTONSKÉ PÁTKY, ŠKOLA S PŘÍRODOU, PENÍZE V RODINĚ

- zdravý životní styl – TV chvilky, využití tělocvičny a zahrady o přestávkách, procházky po okolí, první pomoc, informace o zdravé výživě, pitný režim, duševní hygiena, protidrogová prevence, ekologická výchova, třídění odpadu
- upevňování vztahů mezi dětmi, prevenci šikany – spolupráce, vzájemný respekt, výlety, noci ve škole, letní tábor, sportovní utkání, sociální hry, prvky dramatické výchovy při učení se v životních situacích, etická výchova
- zapojení žáků do zájmových kroužků – úspěšné oddíly mažoretek: tréninky, vystoupení, přehlídky, reprezentace školy, ŠD navštěvovaná všemi žáky školy s bohatým programem a prodlouženým středečním odpolednem, kroužky: kroužek anglických her, kroužek sportovních her, doučování, dramatický kroužek, zdravotní TV, FIE pro dospělé
- spolupráci s rodiči, umožnění návštěv rodičů při výuce – konzultační hodiny podle potřeb rodičů, pravidelné informace rodičům formou týdenních plánů a dopisů, spolupráce se školskou radou a zástupcem rodičů, poskytování informací o dětech za přítomnosti dětí
- prezentaci školy jako veřejného prostoru – divadelní představení, zahradní slavnosti, pravidelné akce pro veřejnost každý měsíc, besídky: Den matek, Mikulášská, Den dětí, výstavy; informační skříňka na náměstí, prezentace školy v novinách, místní televizi, plakáty a pozvánky na akce do schránek v Lačnově
- průběžné vzdělávání pedagogů na seminářích, studium odborné pedagogické literatury

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Výchovné vzdělávací strategie školy směřující k jednotlivým klíčovým kompetencím jsou rozepsány takto:

3.2.1 Kompetence k učení

- předkládat žákům informace seřazené logicky a systematicky
- využívat metod motivujících a vedoucích žáky:
- k doplnění a rozvíjení znalostí a dovedností
- k vytvoření vlastního způsobu a organizace učení
- k sebehodnocení
- být pro žáky zdrojem a pomocí při získávání a vyhledávání informací, vést je k jejich třídění, zpracování a vyhodnocení
- výběrem obsahu učiva, motivačních témat a volbou vhodných forem výuky směřovat žáky k získání znalostí a dovedností, které sami využijí v praxi nebo budou znát možnosti jejich praktického použití jinde (k tomu využít i exkurze, laboratorní práce, programy jiných organizací, vlastní projekty,...)
- využívat při výuce dle možností samostatná pozorování a pokusy žáků
- využívat dle možností mezioborové souvislosti, vést žáky ke komplexnímu chápání získaných poznatků

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

- vytvářet příležitosti k rozpoznání a řešení problémových situací

- vést žáky k hledání alternativních postupů k řešení problémů
- naučit žáky aplikovat osvědčené způsoby řešení (indukce, dedukce, analýza, syntéza)
- kontrolou, vedením, průběžným vyhodnocováním směřovat žáky k vyřešení problému
- dávat žákům příležitost k vytvoření a formulaci vlastních závěrů a řešení a jejich prezentaci

3.2.3 Kompetence komunikativní

- soustavně kultivovat a rozšiřovat stávající vyjadřovací schopnosti žáků
- vytvářet příležitosti pro prezentaci vědomostí a dovedností žáků, podporovat jejich asertivitu
- dávat žákům příležitosti k vyjádření myšlenek, postojů a názorů různými formami včetně ICT
- použít diskusi jako prostředek:
- k rozvíjení schopností věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru žáků
- k vyslechnutí a respektování názorů jiných, jejich objektivnímu a kritickému zhodnocení žáky

3.2.4 Kompetence sociální a personální

- využívat kolektiv třídy k formování sociálních vztahů, postojů a pozic nejen ve škole, ale během mimoškolních aktivit žáků
- využívat besedy a programy se sociální tematikou, k multikulturní výchově
- zapojit do výuky aktivity k rozvíjení sociálního citění žáků
- podle možností zařazovat práci v týmech, vytvářet příležitosti k samostatnému rozhodování žáků a posuzování důsledků jejich rozhodnutí
- nabízet žákům aktivity, které podporují jejich individuální schopnosti, umožnit všem žákům prožít pocit úspěchu
- pěstovat v dětech zdravé sebevědomí
- při formování a rozvoji dětské osobnosti a při řešení problémových situací využívat práce psychologů, metodika prevence a spolupráci s pedagogicko psychologickou poradnou a ostatními odborníky

3.2.5 Kompetence občanské

- seznamovat žáky s odpovídajícími právními normami a jejich postavením v právní společnosti, pomoci jim najít vlastní roli a postavení
- seznamováním s regionálními zvláštnostmi a národní kulturou spoluvytvářet pozitivní a důvěrný vztah k prostředí, v němž žijí, pocit regionální příslušnosti
- zdůrazňováním významu rodinných vztahů a harmonického rodinného prostředí a použitím vhodných metod a forem spoluvytvářet představu žáků o funkční rodině (se snahou o přenesení těchto představ do jejich života)
- vést žáky k úctě k vytvořeným duchovním i materiálním hodnotám, k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí (s využitím prostředí školy a jejího okolí, sběru a třídění odpadu, soutěží, projektů, ...)

- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu, vštěpovat jim a upevňovat hygienické návyky, pravidla poskytování první pomoci a zásady chování za mimořádných situací
- využívat zájmové kroužky, vlastní projekty a nabídku programů jiných organizací k prevenci sociálně patologických jevů

3.2.6 Kompetence pracovní

- s využitím prostředí školy a jejího materiálního vybavení vytvářet a rozvíjet pracovní dovednosti žáků
- vhodnou motivací, oceněním výsledků jejich práce, vést žáky k vytvoření kladného vztahu k práci
- správnou organizací průběhu dne, vyučovací hodiny, školního roku a mimoškolní činnosti pomoci žákům vytvářet správné pracovní návyky a organizovat svůj čas (škola, učení, volný čas, odpočinek)
- vést žáky při všech činnostech k dodržování správných pracovních postupů a dodržování pravidel bezpečnosti
- podporováním rozvoje schopností žáků a jejich objektivním hodnocením jim umožnit reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Na naší škole působí psychologka a speciální pedagožka, které pracuje s jednotlivými dětmi, provádí sociogramy tříd, zúčastňují se besed pro rodiče a vedou rozhovory s rodiči, učiteli i asistentkami.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na

základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze

nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze.

V IVP žáků s příznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)

Pro žáky s příznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

3.3.1 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodickou podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory

výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.4 Průřezová témata a jejich začlenění

Průřezová témata jsou začleněna dvěma způsoby:

1. školní mezipředmětové projekty, průřezová témata se v těchto projektech vzájemně prolínají

BAREVNÁ ZEMĚKOULE, BUDOUCÍ POVOLÁNÍ, DNY ZDRAVÍ, BEZPEČNĚ NA SILNICI, DALTONSKÉ PÁTKY, ŠKOLA S PŘÍRODOU, PENÍZE V RODINĚ

2. integrace průřezových témat do konkrétních předmětů

3.4.1 Školní mezipředmětové projekty

I. Týdenní projekt **BAREVNÁ ZEMĚKOULE** je zaměřený na prevenci proti rasismu. Smyslem projektu je zvýšit mezi dětmi povědomí o rasismu, nadřazenosti, předsudcích, lidských odlišnostech a o jedinečnosti každého člověka. Podstatou je naučit se zacházet s odlišností. Každá odlišnost konfrontuje naše životní jistoty a zkušenosti, zároveň však může způsobit rozšíření obzorů. Proto je třeba získat dovednosti, které pomohou natrénovat toto kladné vnímání různorodosti. Chceme podpořit vlastní identitu dětí a pozitivní pohled na sebe sama v kombinaci s citlivostí na odlišnosti. Důraz klademe na rovné zacházení a schopnost porozumět situacím, kdy se setkáváme s kulturními rozdíly. Projekt má dětem pomoci orientovat se ve vztazích mezi lidmi a hlavně mezi sebou.

II. Naše škola se mimo jiné věnuje celoročnímu projektu **BUDOUCÍ POVOLÁNÍ**. Každý měsíc děti navštíví jednu profesi, mají možnost zeptat se na různé otázky, vyplní připravené pracovní listy. Svůj dojem ztvární i výtvarně. Důležitá je závěrečná reflexe, při které formulují plusy a mínusy sledované profese. Získávají tak náhled na školu jako na přípravu pro svou budoucí realizaci.

V minulosti jsme zkoumali práci truhláře, historika, kadeřnice, prodejce automobilů, silničáře, zdravotní sestry, policisty. Letos jsme poznali povolání dentální hygienistky, topiče, instalatéra, učitelky v MŠ, masérky, číšníka, knihovnice, prezidentky sítě mateřských center nebo herečky.

III. Snažíme se aktivně podporovat a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a pohodu všech členů školního společenství prostřednictvím konkrétních pozitivních kroků, k nimž patří i projekt **DNY ZDRAVÍ**. Podporujeme sebeúctu, rozvíjíme dobré vztahy v každodenním životě školy, abychom předávali žádoucí sociální hodnoty. Proměňujeme školu ve zdravé pracovní místo, hledáme příležitosti ke zlepšení prostředí. Klademe důraz na dobré kontakty mezi školou, rodinami a obcí, těžíme ze společných činností. Škola spolupracuje s lačnovskou organizací Červeného kříže. Nacvičujeme první pomoc, účastníme se canisterapie, navštěvujeme zdravotnická prostředí a povolání. Projekt DNY ZDRAVÍ nám dává možnost diskutovat o těchto tématech s dětmi i s rodiči, seznamovat se s jejich představami o směřování školní politiky a umožňuje nám plánovat a naplňovat tyto cíle s ohledem na místní potřeby.

IV. Naše děti se dopravního provozu účastní jako chodci i jako cyklisti. Některé dojíždějí autobusem. Dopravní situace v okolí školy není úplně ideální (řešení hledáme s příslušnými orgány již dlouho, podařilo se ho najít v minulém školním roce), využíváme proto všechny možnosti jak pro děti zbavit cestu do školy zbytečných rizik.

V projektu **BEZPEČNĚ NA SILNICI** se snažíme, aby děti pochopily, že doprava má svá pravidla, že o pohybu v dopravním provozu musí přemýšlet. Je pro ně nutné osvojit si zásady účelného a bezpečného chování účastníků provozu. Pomocí tematické výuky v jednotlivých předmětech zdůrazňujeme příčiny nesprávného chování, dopravních nehod a jejich zdravotních, materiálních a sociálních důsledků. Děti se seznamují s technickými podmínkami bezpečného provozu (silnice, povrch a stav vozovek, vliv počasí, povinné vybavení a údržba kola). Všichni musíme být schopni poskytnout první pomoc raněným při

dopravní nehodě. V neposlední řadě hovoříme o odpovědnosti k ostatním účastníkům provozu i k sobě samému.

V. Některý pátek u nás ve škole měníme způsob výuky. Připravíme tematické hravé slovní úlohy do matematiky a českého jazyka, které označíme podle obtížnosti. Děti pracují samostatně, ve dvojicích nebo ve skupinách, záleží na typu úloh. Práci si řídí samy podle svých schopností. Učitel je rádce, povzbuzuje a motivuje děti ke zlepšování výkonů. Na závěr provádíme hodnocení, vysvětlíme si úkoly, které byly obtížně chápány. Příprava na **DALTONSKÉ PÁTKY** je dost náročná. Soubor úloh jsme vydali v jedné z metodik připravených v rámci evropského projektu Škola pro život.

VI. Projekt **PENÍZE V RODINĚ** realizujeme v rámci projektu Partnerství bez předsudků, stejně jako Romské plamínky a Zvládnou to. Cílem je připravit žáky na život v současné společnosti a pomoci jim porozumět situacím, které souvisejí s financemi. Bylo stanoveno 5 oblastí – zaměstnání, nemovitosti, potraviny, oděvy a dopravní prostředky. Každou oblast představuje několik karet formátu A4, které by měly být pro děti zajímavé a zároveň reflektovat finanční realitu v eurech (z důvodu matematických dovedností odpovídajících prvnímu stupni ZŠ). Děti jsou rozděleny do skupin. Každá skupina představuje rodinu a má vlastní pokladnu s dětskými penězi. Co rodina získá nebo si pořídí, si zakládá do svého rodinného portfolia. Současně si rodiče v rodině mohou zvyšovat kvalifikaci, což jim umožní získat větší prostředky do rodinného rozpočtu.

VII. Projekt **ŠKOLA S PŘÍRODOU** doplňuje naši celoroční snahu o výchovu k trvale udržitelnému způsobu života. Seznamuje děti názorně, zajímavě a v souvislostech s ekosystémy lesa, parku, rybníka a louky. Vede k samostatnému uvažování, získávání informací, jejich třídění a hodnocení. Utváří postoje v environmentální oblasti, která umožňuje pochopit komplexnost a složitost vztahů člověka a životního prostředí.

Při konkrétních pracovních aktivitách ve prospěch životního prostředí je zcela nezbytná spolupráce (v péči o zeleň, při třídění odpadu, při zlepšování okolního prostředí apod.). Žáci pracují v týmu, uvědomují si své schopnosti a možnosti a učí se kriticky oceňovat svůj příspěvek ke společnému řešení úkolů. Děti mají rozpoznat nebezpečí nesprávného jednání ve vztahu k prostředí, postupně si utvářet pocit osobní zodpovědnosti. Ovlivňujeme také stránku citovou – učíme je citlivému přístupu k přírodě a lásce k okolní krajině.

3.4.2 Integrace průřezových témat do konkrétních předmětů

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
6.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Osobnostní rozvoj					
6.1.1 Rozvoj schopností poznávání	TV, PRV, HV, VV, Čj, M, EV, PČ	TV, PRV, HV, VV, Čj, M, EV, PČ	TV, PRV, HV, VV, Čj, M, EV, PČ	TV, HV, VV, AJ, Čj, M, EV, I, PČ	Čj, VL, Př, M, VV, EV, PČ
6.1.2 Sebepoznání a sebepojetí	TV, PRV, HV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, AJ, VV, EV	Př, VV, EV
6.1.3 Seberegulace a sebeorganizace	TV, PRV, VV, Čj, M (skupin. práce), EV	TV, PRV, VV, Čj, M (skupin. práce), EV	TV, VV, Čj, M (skupin. práce), EV	TV, AJ, VV Čj, M (skup. práce), EV	Čj, VI, Př, VV, EV
6.1.4 Psychohygiéna	TV, PRV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, VV, EV	TV, VV, EV	VV, EV
6.1.5 Kreativita	TV, VV, Čj (sloh), M, PČ, EV	Čj (sloh), M, PČ, EV	TV, VV, HV, Čj (sloh), M, PČ, EV	TV, VV, HV, Čj (sloh), M, PČ, EV	PČ, VV, HV, EV

Sociální rozvoj					
6.1.6 Poznávání lidí	TV, PRV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, VV, EV	TV, VV, EV	VV, EV
6.1.7 Mezilidské vztahy	TV, PRV, VV, Čj(sloh), EV	TV, PRV, VV, Čj(sloh), EV	TV, VV, Čj(sloh), EV	TV, VV, Čj(sloh), EV	VV, EV
6.1.8 Komunikace	TV, PRV, HV, VV, Čj(sloh), EV	TV, PRV, HV, VV, Čj(sloh), EV	TV, VV, Čj(sloh),Aj HV, EV	TV, VV, Aj, Čj(sloh), V, EV	Aj, Čj, PČ, EV
6.1.9 Kooperace a kompetice	TV, PRV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, VV, EV	TV, VV, EV	PČ, VV, EV
Morální rozvoj					
6.1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV, PRV, VV, M, EV	TV, VV, M, EV	TV, VV, M, EV	TV, VV, M, PČ, EV	VV, M, PČ, EV
6.1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	TV, PRV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, VV, EV	TV, VV, EV, VI	VV, EV, VI

6.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
6.2.1 Občanská společnost a škola	PRV, EV	PRV, EV	PRV, EV	EV	EV
6.2.2 Občan, občanská společnost a stát				VI	VI
6.2.3 Formy participace občanů v politickém životě			PRV	VI	VI
6.2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI
6.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
6.3.1 Evropa a svět nás zajímá	PRV, HV	HV, Čj	PRV, VV, M(slovní úlohy, diagramy), Čj	VI, Aj, VV, M(slovní úlohy, diagramy), Čj	VI, VV, Aj, M(slovní úlohy, diagramy), Čj

6.3.2 Objevujeme Evropu a svět			PRV, HV	VI, HV	Aj, VI, HV
6.3.3 Jsme Evropané				Aj, VI	Aj, VI
6.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
6.4.1 Kulturní diference	TV, PRV, HV, VV, EV	TV, PRV, HV, VV, Čj, EV	TV, VV, Aj, Čj, EV	TV, Aj, VV, Čj, EV	Aj, VV, EV
6.4.2 Lidské vztahy	TV, PRV, VV, EV	TV, PRV, VV, EV	TV, VV, EV	TV, VI, VV, EV	VI, VV, EV
6.4.3 Etnický původ	PRV, EV	PRV, HV, EV	HV, EV	HV, Aj, EV	VI, HV, EV
6.4.4 Multikulturalita	EV	EV	Aj, EV	Aj, EV	Aj, EV
6.4.5 Princip sociálního smíru a solidarity				VI, EV	VI, EV

6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
6.5.1 Ekosystémy	TV, PRV, VV	TV, PRV, VV	TV, PRV, VV	TV, Př, VV	Př, VI, VV
6.5.2 Základní podmínky života	PRV, VV	PRV, VV	PRV, VV	Př, VI, VV	Př, VI, VV
6.5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV	PRV	PRV	Př, VI	Př, VI, VV
6.5.4 Vztah člověka k prostředí	TV, PRV, VV, EV, PČ	TV, PRV, VV, EV, PČ	TV, PRV, VV, EV, PČ	TV, Př, VV, VI, EV, PČ	Př, VI, VV, EV, PČ
6.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Tematické okruhy receptivních činností:					
6.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj	Aj, Čj, I, EV	Aj, Čj, EV
6.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				EV	Čj, EV

6.6.3 Vnímání autora mediálních sdělení					Čj
6.6.4 Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj, I, EV	Čj, EV
Tematické okruhy produktivních činností:					
6.6.5 Tvorba mediálního sdělení			Čj	Čj, I	Čj
6.6.6 Práce v realizačním týmu			Čj, M, PRV	Čj, M, Př, VI, I	Čj, M, Př, VI

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň								
							1. - 5. ročník			
		1.	2.	3.	4.	5.	naše dotace	Minimální časová dotace	použitá disponibilní dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7	7	6	34	33	1	
	Cizí jazyk	1	1	3	3	3	11	9	2	
	Další cizí jazyk									
	Čtení s porozuměním									
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4	
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1	0	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	12	2	
	Vlastivěda				2	2	4			
	Přírodověda				2	2	4			
							0			
Člověk a společnost	Dějepis						0	0	5	
	Etická výchova	1	1	1	1	1	5			
							0			

Člověk a příroda	Fyzika						0	0	0
	Chemie						0		
	Přírodopis						0		
	Zeměpis						0		
							0		
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	12	0
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		
							0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
	Výchova ke zdraví						0		
							0		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
							0		
Celkem		20	21	23	26	26	116	102	14

minimální počet hodin v ročníku		18	18	22	22	22			
maximální počet hodin v ročníku		22	22	26	26	26			

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

4.1.1 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory

V našem ŠVP integrujeme a rozšiřujeme stávající vzdělávací obory do nových vzdělávacích oblastí tak, abychom splnili požadavky RVP ZV a efektivně tak docílili rozvoje klíčových kompetencí u žáků.

Jazyk a jazyková komunikace je oblast, do které se integruje **český jazyk a literatura a cizí jazyk**, v našem případě jazyk anglický. Dohromady má tato oblast 42 vyučovacích hodin minimální časové dotace pro první stupeň na týden. (Jednotlivé ročníky viz tabulka.) My k tomu využijeme 1 hodinu disponibilní časové dotace hodinu českého jazyka a po hodině anglického jazyka v první a druhé třídě..

Matematika a její aplikace je oblast, do které se integruje vzdělávací obor **matematika**. Minimální časová dotace pro první stupeň na týden je 20 hodin. My k tomu využijeme 4 hodiny disponibilní časové dotace pro druhý až pátý ročník po jedné hodině.

Informační a komunikační technologie v rámci této oblasti se budeme věnovat také mediální výchově. Minimální časová dotace je 1 hodina pro první stupeň na týden. Tuto hodinu jsme zařadili do pátého ročníku.

Člověk a jeho svět zahrnuje obory **prvouka, přírodověda a vlastivěda**. Dohromady má tato vzdělávací oblast 12 vyučovacích hodin minimální časové dotace pro první stupeň na týden. (Jednotlivé ročníky viz tabulka.) My k tomu využijeme 2 hodiny disponibilní časové dotace pro čtvrtý ročník na hodinu přírodovědy a pro pátý ročník na hodinu vlastivědy.

Umění a kultura je oblast, do které se integruje **výtvarná a hudební výchova**. Minimální časová dotace pro první stupeň na týden je u této oblasti 12 hodin.

Člověk a svět práce – tato oblast rozšiřuje původní vzdělávací obor **pracovní činnosti**. Očekávané výstupy budou žáci ověřovat v práci s drobným materiálem, v konstrukčních činnostech, v pěstitelských pracích a v přípravě pokrmů. Minimální časová dotace pro první stupeň na týden je u této oblasti 5 hodin.

Člověk a zdraví – do této oblasti bude patřit nejen známý obor **tělesná výchova**. Objeví se zde i úplně nový vzdělávací obor **etická výchova**. Podobně jako u informační a komunikační technologie se tento obor promítá do nových požadavků na úspěšné zařazení člověka do společnosti. Minimální časová dotace pro první stupeň na týden je u tělesné výchovy 5 hodin. Dalších 5 hodin na etickou výchovu jsme použili z disponibilní časové dotace.

Standards pro vzdělávací obory český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Anglický jazyk na stránkách [MŠMT](#).

Disponibilní dotace

Disponibilní dotace v celkovém rozsahu 14 hodin týdně na prvním stupni bude využita takto:

další hodiny matematiky	2., 3., 4., 5. ročník	celkem 4 hodiny
další hodina českého jazyka	4. ročník	celkem 1 hodina
další hodina anglického jazyka	1., 2. ročník	celkem 2 hodiny
další hodina vlastivědy	5. ročník	celkem 1 hodina
etická výchova	1.-5. ročník	celkem 5 hodin
další hodina přírodovědy	4. ročník	celkem 1 hodina

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vzdělávacího předmětu

Český jazyk a literatura je částí vzdělávací oblasti - Jazyk a jazyková komunikace. Kvalita jazykového vzdělávání patří k určujícím znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti člověka. Dokonalé ovládnutí a užívání mateřského jazyka vede žáky k poznání a pochopení společensko kulturního vývoje lidské společnosti. Dovednosti

získané v tomto vzdělávacím oboru jsou velmi důležité pro osvojování poznatků ve všech oblastech vzdělávání. Předmět poskytuje žákům nezbytné předpoklady a nástroje komunikace se skutečností, s lidmi a s kulturními výtvary. Podstatným způsobem rozvíjí jejich myšlení a prožívání, podmiňuje jejich úspěšnost v dalších předmětech i v dalším vzdělávání. Proto Český jazyk a literatura zaujímá mezi vyučovacími předměty klíčové postavení. Tento předmět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, je rozdělen do tří složek:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

V rámci těchto složek se žáci učí i čtení a psaní. (zejména 1. stupeň). V hodinách tohoto předmětu nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohu a literární výchovy, ale žáky vedeme k tomu, aby si uvědomovali propojenost všech těchto složek.

V jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovného jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Gramatika však není chápána jen jako cíl, ale jako cesta, která díky poznávání struktury jazyka pomáhá rozvíjet komunikační dovednosti žáků. Dalším cílem jazykového vyučování je neustálé zvyšování jazykové kultury žáků. Průběžně se seznamují s různými jazykovými příručkami, učí se s nimi pracovat a jednotlivé pomůcky využívat v praxi. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V literární výchově má klíčový význam výchova ke „čtenářství“ – četba s porozuměním, protože prostřednictvím četby žáci poznávají základní literární druhy, učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti, formulují vlastní názory o přečteném díle, rozvíjí se estetické vnímání. Na 1. stupni je nejdůležitějším cílem naučit děti číst a psát. Klade se důraz na čtení s porozuměním čteného textu. Je nutné rozvíjet dorozumívací schopnosti žáků. Např. žáci vyhledávají informace o spisovatelích a jejich dílech v různých informačních zdrojích, pracují s literárními prameny i s texty různého zaměření.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit. Důraz by měl být kladen na analýzu nejen psaných, ale i mluvených projevů, aby se v nich žáci vyznali, porozuměli jim, kriticky posoudili obsah sděleného textu a také hledali další souvislosti.

O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Psaní se na 1. stupni vyučuje zpravidla v menších časových celcích než je celá vyučovací hodina, nejčastěji v kombinaci se čtením. Komunikační a slohová výchova je součástí téměř každé hodiny jazykového a literárního vyučování.

Celková časová dotace pro jednotlivé ročníky 1. stupně:

1. ročník – 8 hodin týdně
2. ročník – 9 hodin týdně
3. ročník – 7 hodin týdně
4. ročník – 7 hodin týdně

5. ročník – 7 hodin týdně

Časovou dotaci jednotlivých jazykových složek lze také upravovat vzhledem k různým projektům, které může vyučující zařadit.

Výuka je realizována se všemi žáky ve třídách. K výuce jazykové, komunikační a slohové výchovy žáci nejvíce používají učebnice českého jazyka, které mohou být doplněny pracovními listy a pracovními sešity. V literární výchově jsou převážně používány čítanky. V 1. třídě žáci nejvíce pracují se Slabikářem. Starší žáci dále využívají Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Stručnou mluvnici českou a další slovníky a encyklopedie. Součástí výuky jsou návštěvy knihoven, divadelních a filmových představení a výstav. Na jednotlivá literární témata mohou navazovat také exkurze.

5.1.2 Výchovně vzdělávací strategie

Cílem vzdělávání v předmětu - Český jazyk a literatura je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a tak je připravit na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Povedeme žáky ke schopnosti aktivně se účastnit občanského života. Rozvoj jazykových a stylistických dovedností pomůže žákům přiměřeně ke své jazykové úrovni argumentovat a polemizovat. Metody interpretace a analýza textů povede k diskusi o obsahu textu, k formování vlastních názorů, nalézání otázek a odpovědí. Žáci by měli být schopni porozumět textům vyhlášek, návodům k použití a základním právním termínům.

V hodinách českého jazyka se žáci učí uplatňovat analogii, zobecňovat, abstrahovat a porovnávat jednotlivé jevy, řeší problémy. Učí se operovat s obecně užívanými termíny, znaky, symboly. Pomocí různých informačních zdrojů se učí samostatně vyhledávat důležité informace a souvislosti.

Nejvíce budeme rozvíjet kompetence komunikativní, kompetence řešení problémů a kompetence k učení.

Kompetence učení – budeme předkládat žákům informace o jazyce seřazené logicky a systematicky, ale žáci budou vedeni k neustálému doplňování a rozvíjení svých znalostí a dovedností. Učí žáky pracovat s jazykovými příručkami a vyhledávat informace v různých informačních zdrojích. Směřovat a motivovat žáky k uvědomění si, že poznatky získané v tomto předmětu využívají denně v praxi, v ostatních předmětech.

Kompetence řešení problémů - budou nejvíce uplatňovány v jazykové výchově. Budeme vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, aby uměli nalézt chyby ve vlastním i jiném textu a odůvodnili správné řešení.

Kompetence komunikativní – hlavní důraz budeme klást na soustavné rozšiřování stávajících vyjadřovacích schopností žáků. Žáci musí správně formulovat své promluvy, naslouchat názorům a výkladům jiných. Dát dětem možnost vyjádřit se, říci svůj názor (na knihu, film, jednání postav uměleckého díla atd.), použít diskusi k vyjádření svého názoru a k respektování názorů druhých (zařadit podle vyspělosti žáků)

Kompetence sociální a personální, občanské a pracovní budou využity hlavně při práci s tematicky zaměřeným textem. Např. využít vhodné literární texty se sociální tematikou a diskutovat se žáky o nich, nabízet žákům takové aktivity, které umožní všem žákům prožít pocit úspěchu, pěstovat v dětech zdravé sebevědomí. Dále je nutné např. v hodinách literární výchovy seznamovat žáky s regionálními autory, místními pověstmi, národní kulturou. Nad vhodnou literární ukázkou lze hovořit o významu rodinných vztahů a harmonického rodinného prostředí. Kompetence pracovní budeme uplatňovat při vysvětlování dodržování správných hygienických pravidel pro čtení a psaní, při přípravě a udržování jejich učebního prostoru. Tuto kompetenci lze také využít ve slohové výchově během výuky popisu pracovního postupu. Žáci mohou vést diskusi o své budoucí profesi.

Při hodnocení žáků je uplatňována přiměřená náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Hodnocení probíhá celoročně podle zvládnutí jednotlivých výstupů, schopnosti řešit problémové situace, úrovně komunikačních dovedností, v postojích a dovednostech, míry zodpovědnosti. Dbáme na pečlivé procvičení probíraných jevů a poté přistupujeme k hodnotícím metodám výuky.

Sledována je práce v hodině, domácí příprava, podíl jednotlivce na skupinové práci a celkový zájem o předmět.

Podklady pro celkovou klasifikaci žáků jsou získávány hodnocením písemných forem (diktáty, pravopisná cvičení, doplňovací cvičení, testy, slohová cvičení, slohové práce, VJR), ale také hodnocením ústních projevů (např. recitace básně, rozбором mluvních cvičení a referátů, ústní opakování učiva apod.) V prvním ročníku je hodnocen zejména opis a přepis textu. S výjimkou 1. ročníku můžeme zařadit na konci každého pololetí pololetní kontrolní práci, která nám umožní posoudit zvládnutí daného učiva u jednotlivých žáků.

5.1.3 Průřezová témata

Na 1. stupni naplňujeme předmětem - Český jazyk a literatura tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace
- **Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** - Evropa a svět nás zajímá
- **Multikulturní výchova** - kulturní diference, lidské vztahy
- **Mediální výchova** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
1.	Hláskosloví	umí přiřadit písmena abecedy k příslušným hláskám provádí analýzu slov na hlásky a zpětně syntézu zná písmena psací a tiskací, malá a velká rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky	hláska – písmeno písmena tiskací, psací, malá, velká	6.1.1	1 2 1
	Tvarosloví	rozumí pojmům věta, slovo, slabika, hláska, písmeno dodržuje správné pořadí písmen ve slově, píše správně slova a jednoduché texty seznamuje se s psaním velkého písmene u vlastních jmen osob spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby a gramatické správnosti v závislosti na znalostech žáka 1.roč	věta – slovo – slabika – hláska vlastní jména osob	6.1.1	1, 3 1, 3 3
	Skladba	píše velké písmeno na začátku věty, tečku za větou správně řadí slova ve větě zná pojmy tečka, vykřičník, otazník, pomlčka, dvojtečka	věta		1 3
1.	Čtení	orientuje se v textu, rozumí pojmům strana, nadpis, odstavec, řádek plynule čte jednoduchá slova, správně čte krátké a dlouhé samohlásky, slabiky di-dy, ti-ty, ni-ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě	přípravná fáze čtení slabiky otevřené, zavřené, shluky souhlásek, slova s písmenem ě, slabiky di, ti, ni, délka samohlásek		1 6 3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		, hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací	čtení vět		
	Literární vých.	seznamuje se s pojmy říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, spisovatel, ilustrace recituje krátkou báseň, zná říkadla, rozpočítadla, umí krátce zhodnotit vlastnosti postav, vyjádřit své pocity z četby všímá si ilustrací literárních děl zná několik dětských časopisů	poslech, vyprávění, dramatizace, recitace četba ze Slabikáře, Čítanky, doplňková četba	6.1.5	5 6
	Psaní	dodržuje základní hygienické návyky při psaní- správné sezení, držení pera, umístění sešitu a jeho sklon osvojuje si tvary písmen malé i velké psací abecedy mimo X,W,Q spojuje písmena ve slabiky a slova píše slova a jednoduché věty vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou opisuje podle předlohy, přepisuje, píše diktát umí přenést slova a věty z podoby mluvené do podoby psané	správné návyky při psaní jednotlivé prvky písmen a číslic opis, přepis,diktát		6 3
1.	Slohová a komunikační výchova	vyslovuje správně všechny hlásky, volí vhodné tempo a hlasitost řeči umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz, požádat o pomoc, vyjádřit své přání	jednoduché formy spol. styku	6.1.7 6.1.8	3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		vypráví krátký příběh, stručně reprodukuje přečtený text			
2.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Skladba	žák se vyjadřuje ústně i písemně v krátkých souvislých projevech procvičuje se v mluveném a čteném projevu, píše v jednoduchých větách procvičuje a ovládá použití nejfrekventovanějších spojek správně řadí věty podle posloupnosti správně rozlišuje druhy vět (oznamovací, rozkazovací, tázací, přací) a zdůvodňuje psaní s náležitými znaménky na konci řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl	věta a souvětí věta jako jednotka jazykového projevu spojování a oddělování vět, nejfrekventovanější spojky pořadí vět v textu druhy vět podle postoje mluvčího pořadí slov ve větě		3 3
	Hláskosloví	vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy správně rozlišuje hlásky, vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky, ovládá tvrdé a měkké slabiky a jejich pravopis správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov správně dělí slova na konci řádků podle slabik řadí slova podle abecedy, vyhledává	abeceda slovo, slabika, hláska (samohlásky, souhlásky, dvojhásky), písmeno písmeno ě znělé a neznělé souhlásky dělení slov		2 2

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		slova (jména) v abecedním seznamu			
	Tvarosloví	správně určuje slova podřazená, nadřazená, souřadná seznájí se s přehledem a názvy slovních druhů a poznává podstatná jména, slovesa a některé spojky třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, protikladná, nadřazená a podřazená	význam slov slovní druhy		1
	Pravopis	rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob, zvířat a jmen místních	vlastní jména		
2.	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Sloh	respektuje základní formy společenského styku dodržuje posloupnost dějů učí se jednoduchý popis na základě pojmenování předmětů a jejich vlastností	oslovení, pozdrav, poděkování, omluva, prosba vypravování popis	6.1.8	3 3 3
	Psaní	žák píše písmena a číslice podle normy psaní ve správné velikosti, se správným sklonem a v přiměřené vzdálenosti správně spojuje písmena a slabiky ovládá diakritická znaménka píše čitelně a úhledně opisuje a přepisuje jednoduchý text,	psaní písmen a číslic podle tvarových skupin opis, přepis, diktát		

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		zvládá jednoduchý diktát dbá na celkovou úpravu písemného projevu při dodržení správných hygienických a pracovních návyků dokáže napsat správně adresu a přání	adresa, přání		6
	Čtení	plynule čte s porozuměním nahlas i potichu jednoduché texty užívá správný slovní přízvuk a přirozenou intonaci	vhodné a přiměřeně náročné texty pro tiché a hlasité čtení	6.3.1	6
2.	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Práce s literárním textem	žák umí recitovat básně dokáže převyprávět příběh zvládá domýšlet jednoduché příběhy dokáže řešit hádanky a slovní hříčky umí dramatizovat pohádku nebo povídku všimne si spojitosti textu s ilustrací	čtení a poslech vhodných literárních textů z čítanky, doplňkové četby a dle vlastního výběru – dětské knihy o přírodě, zvířatech, dětech	6.1.1	5 4
	Základní literární pojmy	orientuje se v základních literárních pojmech	báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes vyprávění, vypravěč, příběh, děj jeviště, hlediště, herec, maňásky, loutky ilustrace, ilustrátor		5
3.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Skladba	rozlišuje větu jednoduchou a souvětí určí počet vět v souvětí dokáže vyhledat ve větě jednoduché základní skladební dvojici	věta a souvětí věta jednoduchá a její stavba		1 1 1

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
	Hláskosloví	rozlišuje slabiky a hlásky, určí počet slabik ve slově správně klade slovní přízvuk	slabika, hláska, přízvuk, abeceda		1 1
	Tvarosloví	Rozezná slovo ohebné a neohebné vyhledá a pozná slova příbuzná v jednoduchých případech rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou zvládá přehled i užívání vyjmenovaných slov a jejich pravopis užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves zvládá správně psát vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, hor a řek	nauka o slově, slovo a jeho významy stavba slova vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné a neohebné podstatná jména vlastní jména a jejich pravopis slovesa		3 2 1 1
3.	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Sloh	vybírá vhodné jazykové prostředky, dokáže odlišit spisovné výrazy od nespisovných, procvičuje slovosled sestaví nadpis a člení projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh vypravuje souvisle podle obrázků tvoří otázky, vede správně dialog, telefonický rozhovor reprodukuje obsah přiměřeně	stylizace a kompozice, jazykové prostředky členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi reprodukce textu vypravování, popis, osnova		3 3 3 3 3 3
				6.1.5	3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		složitěho sdělení a pamatuje si podstatné informace je schopen využít jednoduchou osnovu pro popis a vypravování s dodržáním časové posloupnosti			
	Ústní komunikační žánry	umí požádat o informaci, podá stručnou informaci správně telefonuje dokáže uvítat návštěvu, rozloučit se sděluje přání a pozdravy	zpráva, oznámení, vzkaz, uvítání, rozloučení, přání, pozdrav	6.1.8 6.6.7	3 3 3 3
	Psaní	píše podle normy čitelně, úhledně a přiměřeně rychle dodržuje hygienické návyky správného psaní dbá na celkovou i formální úpravu písemného projevu provádí kontrolu vlastního písemného projevu	správné tvary písmen a číslic		6
	Písemné komunikační žánry	dokáže se písemně vyjádřit v jednoduchých formách psaného projevu	adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka zpráva, oznámení pozvánka, inzerát tiskopisy dopis, popis, vypravování	6.1.8 6.6.7 6.1.5	3
3.	Čtení	plynule čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas správně člení text správně používá větný přízvuk rozliší podstatné a okrajové informace v textu přiměřeném věku	vhodný text pro daný věk	6.3.1 6.4.1	6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
3.	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Práce s literárním textem	vypráví či reprodukuje přečtený text přednáší básně dramatizuje text hledá podstatu příběhu a jeho smysl charakterizuje literární postavu líčí atmosféru příběhu dokáže vyjádřit své postoje ke knize domýšlí příběhy rozeznává různé typy vyjadřování autorů píšicích pro děti chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě	čtení a poslech vhodných literárních textů	6.1.1	5 4 5 5 4
	Literární Pojmy	dokáže rozpoznat různé literární druhy a žánry používá a chápe základní literární pojmy	poezie, báseň, básník, verš, rým, přirovnání próza, pohádka, povídka, pověst, postava, děj, prostředí, spisovatel divadlo, herec, režisér ilustrace, ilustrátor		
4.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Tvarosloví	žák vhodně užívá různou podobu slova, porovnává různé slovní významy, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozliší slova spisovná od nespisovných, poznává slova citově zabarvená v jednoduchých případech rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou	nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná, citově zabarvená stavba slova vyjmenovaná slova slovní druhy		2 1

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		rozpozná předponu od předložky uvědoměle užívá i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu skloňuje podstatná jména podle vzorů dokáže vyčítat slovesa v oznamovacím způsobu, určuje osobu, číslo, čas, rozpozná infinitiv	vzory podstatných jmen slovesa		
	Skladba	rozliší větu jednoduchou od souvětí, spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy respektuje shodu přísudku s podmínkem, orientačně zná pravopis psaní i/y v přičestí minulém	věta a souvětí holý podmět a přísudek		1 1
4.	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Sloh	vhodně vybírá jazykové prostředky dokáže sestavit osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti, dokáže vytvořit nadpis, členit text na odstavce	stylizace a kompozice osnova, nadpis, členění textu vypravování popis	6.1.5	3 3 3 3 3
	Ústní komunikační žánry	vede správně dialog, telefonický rozhovor reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení	pozdrav, oslovení, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog	6.1.8 6.6.7	3 3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		správně užívá základní komunikační žánry dodržuje základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače)			
	Psaní	píše podle normy psaní v přirozené velikosti se správným sklonem a rozestupem písmen dodržuje základní hygienické a pracovní návyky dodržuje úhlednost, čitelnost, plynulost a přiměřenou hbitost psaní provádí kontrolu vlastního písemného projevu, opravuje chyby	správné tvary písmen a číslic		6
	Písemné komunikační žánry	dokáže se písemně vyjádřit v jednoduchých formách psaného projevu dokáže napsat dopis s jednoduchým obsahem (pozdání, oznámení) a dodržuje přitom formální úpravu, úhlednost a čitelnost dokáže samostatně vyplnit jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) dokáže napsat jednoduchý popis pracovního postupu, místnosti apod. umí si stručně, čitelně a účelně pořizovat zápisky učebního textu do	adresa, pohlednice, blahopřání dopis tiskopisy popis	6.1.8	3 3 3 3 1

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		sešitu, vypisovat údaje ze slovníku			
	Čtení	správně a plynule čte se správným slovním i větným přízvukem s přirozenou intonací a správným frázováním dbá na barvu a sílu hlasu uvědoměle a dostatečně rychle čte potichu i nahlas čte s porozuměním textu	vhodné umělecké a populárně naučné texty pro daný věk (čítanka, doplňková četba, vlastní výběr)	6.3.1 6.4.1 6.6.1	6
4.	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Práce s literárním Textem	žák dokáže reprodukovat obsah přečteného textu odliší verš od prózy dokáže recitovat báseň se správným přednesem dramatizuje hodnotí postavy literárního díla dokáže vyjádřit své pocity z četby užívá poznatků z četby v dalších školních činnostech	čtení a poslech vhodných literárních textů, čtení a naslouchání s porozuměním rozvoj techniky čtení práce s literárním textem výběr četby podle osobního zájmu	6.1.1	4 5 1
	Základní literární Pojmy	rozumí základním literárním pojmům, seznamuje se s dalšími literárními druhy a žánry	Spisovatel, kniha, čtenář, báseň, přirovnání, pohádka		
5.	Náš národní jazyk	Osvojit si jazyk jako nástroj dorozumívání Vytvoření vztahu k jazyku	Mateřský jazyk Spisovná a nespisovná čeština	6.1.1 6.1.3	1, 2, 3, 4, 5, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		Umět komunikovat			
5.	Stavba slova a pravopis	<p>Tvoření slov pomocí předpon a přípon</p> <p>Umět vyznačit slovotvorný základ</p> <p>Určit kořen slova, příponu, předponu a koncovku</p> <p>Užití správných koncovek</p> <p>Umět doplnit předpony podle smyslu slova</p> <p>Umět použít předložky s, z</p> <p>Ovládání skupin bě/bje, vě/vje, mě/mně</p> <p>Umět správně dělit slova na konci řádku</p> <p>Osvojit si užívání pravopisu i, y po obojetných souhláskách</p>	<p>Stavba slova</p> <p>Souhláskové skupiny na styku předpony/přípony a kořene slova</p> <p>Psaní slov s i/í, y/ý</p>		1, 3, 4, 6
5.	Tvarosloví	<p>Osvojování slovních druhů – naučit se rozpoznat a využívat je v gramaticky správných tvarech</p> <p>Umět rozeznat slovní druhy – slova ohebná a neohebná</p> <p>U podstatných jmen umět určit mluvnické kategorie – pád, číslo, rod a vzor</p> <p>Ovládá psaní i/í, y/ý po obojetných souhláskách, koncovky podstatných jmen dle vzorů a koncovky jmen přídavných (přídavná jména měkká a</p>	<p>Slovní druhy – ohebné a neohebné</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Slovesa</p>		1, 3, 4, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>tvrdá)</p> <p>Přídavná jména – naučit se rozlišovat přídavná jména tvrdá a měkká, umět určit vzory, dle vzorů zvládnout pravopis i,y</p> <p>Slovesa – umí určit mluvnické kategorie – osoba, číslo, způsob,čas</p> <p>Rozlišuje čas minulý, přítomný a budoucí</p> <p>Umí určit způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací</p>			
5.	Skladba	<p>Ovládá určování základních větných členů</p> <p>Umí rozlišit větu jednoduchou a souvětí</p> <p>Ovládá zápis vzorců u větných celků,umí graficky znázornit stavbu věty</p> <p>Vyhledává ve větách základní stavební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>Na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem</p> <p>Ovládá shodu přísudku s holým podmětem -i,y dle rodů</p>	<p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Holý podmět a přísudek</p> <p>Určovací základní skladební dvojice</p> <p>Souvětí</p> <p>Shoda přísudku s holým podmětem</p>		1, 3, 4, 6
5.	Čtení a naslouchání	<p>Při hlasitém čtení ovládá používání tempa,intonace,přizvuku,zabarvení hlasu</p>	<p>Vypravování</p> <p>Reprodukce textu</p>	6.6.1	1, 2, 3, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		Umí odlišit podstatné a okrajové informace v textu pro daný věk, podstatné informace zaznamenává Ovládá reprodukci textu Umí posoudit úplnost nebo neúplnost sdělení písemného i ústního			
5.	Mluvený projev	Umí správně vést dialog Učí se rozpoznávat druhy komunikace, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě Umí rozlišit a používat spisovnou a nespisovnou češtinu Správně se učí vyslovovat Umí správně použít při reprodukci gesta a mimiku	Dialog Reklama Popis Vypravování	6.6.1 6.6.2	1, 2, 3, 4, 5, 6
5.	Písemný projev	Zlepšuje techniku psaní Učí se, aby byl písemný projev úhledný a správně rozvržený Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry Naučí se správně vyplňovat jednotlivé písemnosti – inzerát, jednoduché tiskopisy (dotazník, přihláška) Psaní dopisu, pozvánky, oznámení Umí sestavit osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev	Omluvenka Dopis Inzerát Výpisek Vyprávění Oznámení Popis	6.6.1 6.6.2	1, 2, 4, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
5.	Četba a reprodukce	Zdokonalí se ve čtení Umí pracovat s textem – výrazné čtení, předčítání, recitace Naučí se reprodukovat text Umí rozlišit podstatné a nepodstatné v textu Rozpozná hlavní myšlenku literárního díla Umí vyjádřit své názory a pocity z přečteného Umí vyhledat informace v textech	Hlasité čtení Reprodukce Recitace	6.1.8	1, 3, 6
5.	Základy literatury	Seznamuje se se základními pojmy literatury Umí rozlišit základní literární pojmy – literární druhy a žánry Seznámí se s komedií, dramatem, bajkou, cestopisem Umí ve čteném rozpoznat řeč autora a řeč postav Rozpozná čas a prostředí děje Seznámí se s kulturním životem ve svém regionu – knihovny, spisovatelé, ilustrátoři, výstavy	verš, rým, básník povídka, bajka, hlavní a vedlejší postavy divadelní představení herec, režisér Kulturní život v regionu		1, 3, 5, 6

5.2 Cizí jazyk

5.2.1 Charakteristika předmětu

Cizí jazyk (anglický jazyk) je vyučován ve třetím až pátém ročníku a je součástí vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.

Hodinová dotace je ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku tři hodiny týdně.

Při vyšším počtu žáků ve skupinách je nutné klást důraz na práci v menších skupinkách a ve dvojicích, kdy mají žáci větší možnost komunikovat a příležitost získat návyky pro komunikaci v cizím jazyce.

Důležité pro vytváření pozitivního vztahu a schopnosti prakticky využívat cizí jazyk je výuka v prvním období, které tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. V tomto období je nejdůležitější probuzení zájmu o studium cizích jazyků. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Žáci se učí reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života, s ohledem na jejich věk a jazykovou úroveň.

K prohloubení a komplexnímu rozvoji receptivních (poslech, čtení), produktivních (písemné a ústní vyjadřování) a interaktivních řečových dovedností se při výuce využívá učebnic, pracovních sešitů, nahrávek, slovníků, počítačových programů, autentického materiálu (časopisy, noviny, říkanky, písničky,...) a dalšího doplňkového materiálu. Důraz je kladen na komunikativní metodologii, založené na principu zapojování žáků do aktivit, které umožňují osvojení a praktické využití cizího jazyka (v rozhovorech, řešení situací, dramatickém ztvárnění, diskusích, hrách,...), v kombinaci s poznáváním reálií jiných zemí, jejich zvyků, tradic a způsobu života lidí v těchto zemích. Prostřednictvím výuky cizího jazyka mají žáci možnost rozšiřovat si svůj všeobecný obzor, uvědomovat si význam znalosti cizího jazyka pro život a získávat předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa.

Výuka cizího jazyka je propojena s výukou dalších předmětů, jako jsou : český jazyk (zvládnutí jazykových pojmů a struktur), vlastivěda, výtvarná a hudební výchova, aj. Toto propojení se projevuje získáváním a uplatňováním znalostí a dovedností v cizím jazyce a naopak, popřípadě spolupráci na projektech s různým obsahovým a formálním zaměřením.

Při výuce cizího jazyka je třeba brát zřetel na žáky s diagnostikovanou dyslexií nebo dysgrafií. K těmto žákům je uplatňován zvláštní přístup. Vyučující vychází z doporučení, která vyplývají z vyšetření v PPP. Při zkoušení učitel volí vhodné formy, upřednostňuje ústní projev.

5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- předkládat žákům informace o cizím jazyce seřazené logicky a systematicky, propojovat probraná témata a jazykové jevy
- vést žáky k nalezení efektivního způsobu a organizace učení se cizímu jazyku
- vést k uvědomění si důležitosti získání a rozvoje schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život.

- využívat metod motivujících a vedoucích žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastního pokroku ve studiu cizího jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vytvářet příležitosti k řešení problémových situací, řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vést žáky k hledání alternativních postupů při řešení problémů, naučit se vyjádřit myšlenku jinými slovy nebo způsoby, chybí-li potřebná slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- rozšiřovat a kultivovat vyjadřovací schopnosti žáků, dávat příležitost k formulování jednoduchých myšlenek a prezentaci názorů v cizím jazyce
- vytvářet příležitosti pro praktické využití cizího jazyka (rozhovory, reakce na otázky, diskuse, dramatizace,...)

Kompetence sociální a personální

- využívat kolektiv třídy k formování sociálních vztahů, časté využití týmové práce při jazykových aktivitách
- nabízet žákům aktivity, které podporují jejich individuální schopnosti, umožnit všem prožít pocit úspěchu (jazykové hry, týmové řešení zadaného úkolu v cizojazyčně mluvící skupině)
- v běžných situacích, převzatých z reálného života, podporovat rozvoj schopnosti vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- pěstovat v žácích zdravé sebevědomí, nebát se mluvit anglicky s jinými lidmi

Kompetence občanské

- pomoci žákům získat představu o kulturních tradicích a způsobu života v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s tradicemi a způsobem života v České republice
- porovnáváním rozdílných kultur prohlubovat pozitivní vztah k prostředí v němž děti žijí a současně učit toleranci a respektu k odlišnostem

Kompetence pracovní

- vést žáky k osvojení si učebních postupů a vytvoření správných pracovních návyků vedoucím k efektivnímu studiu cizího jazyka.
- podpořit rozvíjení schopnosti využívat anglického jazyka i v jiných oblastech, např. práce s PC, cestování,...
- vytvářet příležitosti k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem.

Při hodnocení žáků učitel uplatňuje individuální přístup k jednotlivým žákům, zohledňuje věk a jazykovou úroveň žáků. Hodnocení je průběžné, celoroční.

Formy:

- a) písemná: písemné práce a testy, eseje na zadané téma, diktáty, porozumění čtenému nebo slyšenému textu, dvě písemné pololetní práce v průběhu školního roku.
- b) ústní: rozhovory, souvislý mluvený projev na zadané téma, čtení a poslech s porozuměním, recitace (intonace, přízvuk, rytmus), dramatizace.

Současně učitel sleduje práci a zapojení žáků ve výuce, jeho ochotu a schopnost komunikovat v cizím jazyce, domácí přípravu žáka.

Hodnocení žáků s dyslexií nebo dysgrafií může být slovní po dohodě školy s právními zástupci žáků.

5.2.3 Průřezová témata

Průřezová témata procházející všemi úrovněmi a obdobími výuky cizím jazykům:

- **Osobnostní a sociální výchova** (osobnostní, sociální, morální rozvoj)
- **Multikulturní výchova** (kulturní diference, multikulturalita)
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (orientace na mapě)

ANGLICKÝ JAZYK

Roč.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PT	KK
Oblasti: Čtení – Č Poslech – PO Psaní – PS Mluvený projev – M Interaktivní – I (zahrnuje M, PS, PO)					
1.,2.	I	Žák umí pozdravit, rozloučit se. Používá slovíčka prosím, děkuji. Zná slovíčka ano X ne, umí je použít. Odpovídá na otázku s použitím Yes X NO.	Greetings (Hello, Bye, Good afternoon, Good Bye). Please, Thank you. Yes X No.	6.1.8	3
	I	Představí sebe, řekne své jméno. Vytvoří otázku na spolužáka. Rozliší chlapecká a dívčí jména.	I am ... What is your name? (Ann, Eve, Jane,... X Tom, John, Mike, ...)	6.1.8	3
	M	Pojmenuje základní barvy. Odpoví na otázku What colour?	Colours.	6.1.8	1
	I	Reprodukuje říkanky na procvičení slovní zásoby.	The stork lost his cap.		
	PS, M, I	Umí napočítat do 12. Určí počet. Odpoví na otázku ohledně věku.	Numbers. Čísla 1 – 12. How old are you?	6.1.8	1,2
	I	Odpoví na otázku: Jak se máš? Vyjádří pocit radosti, smutku, únavy, ...	How are you? (fine, happy, tired, good, ...)	6.1.8	1

	M	Pojmenuje členy rodiny, běžné hračky, oblečení, dopravní prostředky, části těla, domácí zvířata, jídlo, ovoce a zelenina.	Family, toys, clothes, transport, body, farm animals, food, fruit and vegetables.	6.1.8	1, 2,3
	PO, M	Učí se pomocí říkanek a písniček slovní zásobu a její správnou výslovnost.	Rhymes, songs.		
	I	Seznamuje se s tradičními svátky: Vánoce, Halloween Pojmenuje slovní zásobu s touto tematikou. Zpívá vánoční koledy.	Christmas, Halloween. Christmas. Christmas carols.	6.4.1 6.4.4 6.4.1	1 1,3 1.
	M, PO	Seznamuje se se slovesným tvarem „být“ „mám“	Sloveso „to be“ (I am ...) Sloveso „to have got“	6.1.8	2,3
	M, PO	Rozumí jednoduchým povelům (příkazům).	Commands (instrukce) Sit down. Stand up. Sing, Listen. Stop talking. Colour.	6.1.8	2

3.	I	Umí pozdravit, rozloučit se	Greetings (Pozdravy) Hello, Goodbye, bye- bye, Good morning, Good evening	6.1.8	3
	I	Představí se, představí spolužáka, umí se zeptat na jméno	My name is., I am... This is... Whats your name ?		3
	I	Užívá přivlastňovací zájmena	Whos this? My, your, her, his...		
	M	Vyjmenuje ang. abecedu	Alphabet (abeceda) Alphabet song	6.4.1 6.4.4	1 1, 3
	M	Dovede hláskovat své jméno,	Spelling		

	PO, PS	jednoduché slovo Dovede zapsat slovo podle hláskování, pokud má vizuální podporu	Spelling dictation		1, 3
	PS, M I PS, M	Pojmenuje běžné školní potřeby Vytvoří otázku Co je to?, odpoví na ni Seznamuje se s užitím neurčitého členu Udá směr – vpravo, vlevo, rovně	School (Škola) Whats this? A/an + noun Right, left, ...	6.1.8	1 1 1, 2
	PS, M, I I	Umí počítat do 20 Porozumí otázce Kolik je ti let? a odpoví na ni Umí se ohlásit do telefonu, přečíst telefonní číslo	Numbers (Čísla) Čísla 1 – 20 How old are you? I am...(How old is she? She is...) Hello, this is...		
	I	Rozumí jednoduchým příkazům, dokáže sám jednoduché příkazy udělat	Commands (instrukce) • sit down, stand up, • listen, sing	6.1.8	2
	PS, M, I	Pojmenuje hračky Určí jejich barvu, zeptá se na barvu Na otázku Co je to? odpoví celou větou Seznamuje se s určitým členem the	Common toys • (běžné hračky) • What colour is...? • Its a/an... • The big car...	6.1.8	1

	PS, M PS, M, I I	Pojmenuje části lidského těla, obličej, oblečení Časuje sloveso to be Časuje sloveso to have got Užívá přídavná jména mladý, veselý... Umí vytvořit otázku Máš...? Má...? odpovědět na ni	Describing people, parts of the body, clothes (Popis osoby, části těla, oblečení) I am... I have got... He is happy... Have you got...? Has she got...? I have got... He has got...	6.1.8	2,3
	PS, M	Umí pojmenovat běžná domácí zvířata, zvířata v ZOO Seznámí se s vazbou Can you see...? Umí vytvořit přivlastňovací přídavné jméno	Animals (Zvířata) Can you see...? Yes, I can No, I cant This is monkeys cage...		
4.	I M, PO PS I	žák dokáže pozdravit, představit se, uvést svůj věk umí se zeptat na jméno a věk, použít zdvořilostní fráze umí napsat krátký text o sobě ze čteného a slyšeného textu dokáže informace reprodukovat	Pozdravy a představení (Greetings) Hello, Good morning, Goodbye,... skladba věty jednoduché věta oznamovací, tázací zájmena tázací How are you ? How old are you ? What's your name?		3 5 3 1
	I M, PO	žák rozeznává a pojmenovává jednotlivé barvy, předměty daných barev umí se zeptat na barvu věcí, které ho	Colours (Barvy) tázací zájmena What colour is it ?		3

	Č, PS, M	obklopují ze čteného a slyšeného textu získává poznatky o svém okolí	používání členů (a/an, the)		
	I PS PO, M, Č	žák umí pojmenovat jednotlivé části oblečení dokáže napsat krátký popis osoby vnímá a chápe čtený nebo slyšený text, na který reaguje, krátkými větami	Clothes (Oblečení) sloveso to have got, tvoření otázky a záporu ve větě Have you got ...? Yes, I have. Has she got ...? No, she hasn't. přivlastňovací pád	6.1.8	3 5 1
	I, Č M, PS I	žák si osvojí názvy jednotlivých částí těla dokáže popsat svého kamarád ústně i písemnou formou dokáže ze slyšeného nebo čteného textu rozpoznat určité zvíře nebo osobu na obrázku	Parts of the body (Části těla) sloveso to be sloveso to have got číslovky 0 - 50	6.1.8	1 3
4.	M, Č I PS	žák umí popsat obrázek se zvířaty, určit jejich počet dokáže tvořit otázky k danému obrázku, ptát se na množství zvládne o něm napsat krátký text	Animals (Zvířata) vazba How many monsters are there ?		1 3
	I PS, M, Č	žák se dokáže zeptat na čas, umí na otázku odpovědět dokáže pozdravit a rozloučit se podle dané denní doby vše zvládá také písemnou formou	Time (Čas) What time is it ? It's five. Good morning, afternoon, evening, night věty rozkazovací		1 3
	M, PS, ČT I	žák dokáže popsat předměty ve škole a ve třídě dále umí použít základní předložky	School (Škola) čísla 0 – 100 předložky in,on, under, at, next to, in	6.4.1 6.4.4	1 3

	M, PS I	spojené s umístěním předmětu je schopen reagovat na slyšené a psané povely učitele zvládá jednoduchý popis třídy a školy	front of spojování vět jednoduchých v souvětí and, but, or		
	M, PS, Č PS I	žák umí pojmenovat základní potraviny dokáže vymyslet a napsat návrh jídelníčku	Jídlo, nápoje (Food, drinks) zájmena some, any		1 2 3
	M, PS, Č I M	žák dokáže použít přítomný průběhový čas umí utvořit otázku je schopen reagovat na mluvený nebo čtený text dokáže popsat ústně i písemně průběh svého běžného dne	Můj den (My day) přítomný čas průběhový sloveso to have got zájmena osobní a přivlastňovací	6.1.3 6.1.8	3
5.	I I	pozdraví a odpoví na pozdrav představí se, použije zdvořilostní fráze při setkání a loučení	Pozdravy Hello, Hi, Bye, ... My name is... = I am...	6.4.1.	1, 3, 4, 5
	M, PS I I	vyjmenuje a píše číslovky 1-100, 1000 umí jednoduché početní úkony zeptá se na počet, odpoví	Číslovky čísllovky 1-100, 1000 How many...?		1, 3
	I I PS	dokáže požádat o základní potraviny a jídlo rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména píše názvy některých potravin	Jídlo Can I have Počitatelná p. jm. Nepočitatelná p. jm. + some a pocket of, a bottle of, a tin of	6.4.1.	1, 3

	I	používá some			
	PS, M I I Č Č, M	vyjádří jednoduše právě probíhající činnosti zeptá se na právě probíhající činnosti správně odpoví na otázku přečte a pochopí jednoduchý příběh dokáže odpovídat na otázky z textu	Činnosti Přít. čas průběhový Otázky Krátké odpovědi četba příběhu		1, 2, 3, 4
	PS, M PS, M PS, M, I	charakterizuje roční období popíše aktuální stav počasí popíše činnosti, které do určitého ročního období patří podle obrázku popíše počasí napíše jednoduchou pohlednici z prázdnin	Počasí Počasí ve světě Pohlednice		1, 3
5.	I I I I	vyjádří svůj vztah k předmětům, lidem a činnostem zeptá se na záliby odpoví na jednoduché otázky vypráví o zálibách kamarádů	Záliby Do you like ? Don't , doesn't like Odpovědi Yes, No		1, 3, 4
	I PS, M I I Č, I	orientuje se na mapě světa popíše kontinenty používá základní světové strany dovede vyslovit a ukáže některé státy ukáže na mapě polohu Spojeného království a zná plný název státu	Svět Mapa světa	6.3.2.	1, 2, 3
	PS, M I	Vyjmenuje a píše známá domácí a volně žijící zvířata popíše úst. i pís. vzhled, stravu zvířete a odkud pochází	Zvířata Země a jejich zvířata		1, 2, 3

	I I I I M, PS	používá sloveso want používá sloveso Can I have orientuje se v librách a pencích používá which, one, ones pojmenovává a píše hračky,...	Nakupování I want Do you want? Which One,ones		1, 2, 3, 5
	I PS, M I	popíše jednoduše místo svého bydliště, místo bydliště svého kamaráda umí vyjmenovat místnosti v domě používá zájmena	Domov I live at osobní zájmena přivlastňovací zájmena Where do you live?		4
	I I	vyjmenuje části dne, hlavní jídla, popíše svůj obvyklý den dovede použít příslovce frekvence	Denní činnosti, zvyky Přít. čas prostý příslovce- always, usually, sometimes, never		4
5.	PS, M PS, M I I	vyjmenuje a používá dny v týdnu vyjmenuje a používá názvy měsíců zeptá se na den a datum používá řadové číslovky používá předložky	Datum předložky of, in datum dny v týdnu měsíce		1, 3
	PS, M I	vyjmenuje a napíše základní předměty ve škole popíše svůj týdenní rozvrh hodin	Rozvrh, školní předměty předložky on, at	6.4.1.	5
	I, Č PS, M	seznámí se s některými britskými a světovými svátky jednoduše vypráví o Vánocích	Svátky St. Valentine, New Year, Christmas	6.4.1., 6.4.4.	5
	PO, Č PS, I I	Seznámí se s jednoduchým vyjádřením minulosti v jednoduchých větách popisuje minulost napíše jednoduchý dopis o tom, kde byl	Minulost Was, were Had		1, 3, 4

	Čtení	Zvládá dobře čtení v rámci učebnice, správně vyslovuje, intonuje	Komixový seriál Hry Písničky, říkanky Příběhy Dopisy, pohlednice Země a jejich zvířata		
	Porozumění	porozumí krátkým úsekům rodilému mluvčímu rozumí jednoduchým pokynům vyučujícího			

5.3 Matematika

5.3.1 Charakteristika předmětu

Předmět MATEMATIKA je totožný se vzdělávacím oborem Matematika a je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Matematika je jedním ze stěžejních předmětů základního vzdělávacího systému. Už svou podstatou pomáhá žákům rozvíjet paměť, tvořivost, logiku i abstraktní myšlení a zejména dává možnost neustálého rozvíjení poznávacích schopností žáků (čímž naplňuje průřezové téma - rozvíjí u žáků schopnosti poznávání).

Obsahově je rozčleněna do tří celků:

- **Aritmetika** – jejíž základy se začínají budovat na 1. stupni a na 2. stupni jsou upevňovány a dále rozvíjeny. Žáci si postupně osvojují aritmetické operace, algoritmy, terminologii, symboliku a její použití, a učí se je aplikovat v reálných situacích. Zahrnuje tematický okruh Číslo a početní operace.
- **Geometrie** – prolíná všemi ročníky. Vede žáky k chápání roviny a prostoru, podporuje schopnost znázorňování rovinných a prostorových objektů a uvědomování si jejich polohy a tvaru. Vede žáky ke zdokonalování grafického projevu a k přesnosti. Učí žáky odhadovat vzdálenosti, měřit, počítat obvody, obsahy, povrchy a objemy, pracovat s jednotkami, vše s odkazem k praktickému využití. Odpovídá tematickému okruhu Geometrie v rovině a v prostoru.
- **Algebra** – je začleněna hlavně v učivu vyšších ročníků, prostřednictvím práce s proměnnými rozvíjí abstraktní myšlení a logické uvažování. Dává možnost vyjadřovat závislosti jednotlivých jevů, znázorňovat je pomocí grafů a tabulek a učí v nich také číst. Obsahuje okruhy Nestandardní aplikační úlohy a problémy a Závislosti, vztahy a práce s daty. Při komplexních a aplikačních úlohách musí žáci provést rozbor problému, vytvořit systém pro jednotlivé kroky vedoucí ke konečnému řešení a které jsou založeny zejména na logickém úsudku, což zvyšuje i možnosti úspěchu slabších žáků.

Metody práce jsou zaměřeny především na samostatnou práci a sebekontrolu. Vhodné je také využití spolupráce ve dvojicích (dobrý žák pomáhá slabšímu, což rozvíjí pocit spoluzodpovědnosti a obecně pomoci potřebnému) i v menších skupinách. Na druhou stranu také podporovat soutěživost formou didaktických her a počtářských soutěží (tím vším je naplňováno **průřezové téma – rozvíjení kooperačních a kompetičních vztahů v kolektivu**). Zejména na prvním stupni zařazovat úlohy pro rozvoj jemné motoriky. Přiměřeným způsobem využívat prostředky výpočetní techniky, matematické tabulky a další vhodné pomůcky. Volit vhodné postupy při práci s žáky s SPU. Podporovat zájem, aktivitu a rozvíjet dovednosti nadaných žáků – například formou zapojení do matematických soutěží.

Vzdělávání je realizováno čtyřmi hodinami v 1. ročníku a pěti hodinami ve 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Minimální hodinová dotace 1. stupně (20 hodin) je doplněna o 4 hodiny z disponibilní dotace, a to po jedné hodině týdně ve 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Žáci jsou hodnoceni průběžně, a to hlavně prostřednictvím písemných prověrek, zkoušením u tabule (zejména žáci s SPU - v souladu s doporučením plynoucím z jejich vyšetření) i

„malými“ orientačními známkami, které by měly mít zejména pozitivně motivační charakter, a zvládnutí větších celků je ověřováno formou čtvrtletních a pololetních písemných prací. V 1. ročníku pouze závěrečná práce, ve 2., 3., 4. a 5. ročníku čtvrtletní práce.

Matematické poznatky a dovednosti získané v rámci základního vzdělání :

- umožňují žákům řešit běžné praktické situace
- vytvářejí základní podpůrný aparát dalším vědním disciplínám
- rozvíjejí abstraktní myšlení
- učí řešit problémy (rozebírat, vyhodnocovat, hledat různá řešení, vytvářet systém, prezentovat a obhajovat výsledky)
- rozvíjejí exaktní myšlení, schopnost věcné argumentace podpořené logickými úsudky a používáním matematických pojmů a symboliky
- učí orientovat se v rovině a v prostoru, napomáhají zdokonalování grafického projevu
- rozvíjejí důvěru ve vlastní schopnosti, vedou k samostatnosti a sebekontrolě, ale také ukazují možnosti týmové práce při řešení komplexních úloh

5.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- předkládat žákům informace seřazené logicky a systematicky
- výběrem obsahu učiva, motivace a volbou vhodných forem výuky směřovat žáky k získávání znalostí a dovedností, které využijí v praxi nebo budou znát možnosti jejich využití v jiných oborech
- využívat při výuce dle možností názorné pomůcky, pozorování, pokusy
- učit vyhledávat informace (mat. tabulky) a správně pracovat s pomůckami i s kalkulátorem

Kompetence k řešení problémů

- nabízet žákům úlohy vycházející z reálného života a vést je k samostatnému uvažování a řešení problému
- vést žáky k hledání alternativních postupů při řešení problémových situací
- naučit žáky aplikovat osvědčené způsoby řešení a poučit se z chyb

Kompetence komunikativní

- soustavně kultivovat a rozšiřovat stávající vyjadřovací schopnosti žáků
- zdokonalovat práci s textem (slovní úlohy), učit vyhledat důležité informace, analyzovat je a správně využít v dalším postupu
- vytvářet příležitosti pro prezentaci vědomostí a dovedností žáků, podporovat jejich asertivitu
- využívat matematického jazyka včetně mat. symboliky, pracovat s grafy, tabulkami a diagramy, využívat ICT

Kompetence pracovní

- zařazovat manipulační činnosti, na kterých se žáci učí zvládat základní pracovní postupy (práce s názornými pomůckami, různými materiály,..)
- vyžadovat od žáků odpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- oceňovat dobře zvládnutou práci

- rozvíjet u žáků schopnost objektivního sebehodnocení i s ohledem k volbě budoucí profese
- vést žáky i ke vzájemné spolupráci, naučit účelnému rozdělování jednotlivých úkolů s ohledem k individuálním schopnostem jednotlivců

5.2.3 Průřezová témata

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
1.	Přirozená čísla 0 až 20 - operace porovnávání, sčítání, odčítání	<p>Žák:</p> <p>počítá předměty v daném souboru vytváří různé konkrétní soubory s daným počtem prvků čte a zapisuje čísla 0 – 20 orientuje se v číselné řadě do 20 doplňuje chybějící čísla v řadě vyhledá a zobrazí číslo na číselné ose dočítá do 20 porovnává čísla sčítá a odčítá v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky, v závěru roku s přechodem desítky do 20 rozumí pojmu „zvětšujeme a zmenšujeme“ a užívá jej v praxi provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace rozumí pojmu sloupec a řádek rozkládá čísla rozumí pojmu „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání řeší slovní úlohy s využitím vztahů o x –více, méně řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel</p>	<p>číselná řada vytvoření souboru s daným počtem prvků čtení a psaní čísel</p> <p>orientace na číselné ose</p> <p>dočítání znaménka $> < =$ součet a rozdíl čísel, znaménka $+ -$</p> <p>přičítání a odčítání čísel</p> <p>pamětné a písemné početní operace</p> <p>orientace sloupec, řádek rozklad čísla komutativnost sčítání</p> <p>seznámení s mincemi do dvacetikoruny, počítání s penězi řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání řešení slovních úloh s využitím vztahů o x –více, méně řešení slovních úloh na porovnávání čísel</p>	6.1.1	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
1.	Geometrie.	<p>Žák:</p> <p>rolišuje pojmy před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, pod, nad, vpravo, vlevo</p> <p>rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)</p> <p>rozezná, pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)</p> <p>najde příklady těchto rovinných obrazců a těles ve svém okolí</p>	<p>konkrétní orientace v prostoru</p> <p>rovinné obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)</p> <p>tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)</p> <p>použití v praxi</p>	6.1.1	2 1 6 3
2.	Přirozená čísla 0 až 100 – operace porovnávání, sčítání, odčítání	<p>Žák:</p> <p>sčítá a odčítá s přechodem přes desítku do 20</p> <p>řeší příklady s jednou závorkou</p> <p>spočítá prvky daného souboru po desítkách i po jedné v oboru do 100</p> <p>vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100</p> <p>čte, zapisuje a porovnává čísla do 100, používá symboly $<$ $>$ $=$</p> <p>orientuje se v číselné řadě do 100</p> <p>doplňuje chybějící čísla v řadě</p> <p>vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose</p> <p>rozkládá čísla na desítky a jednotky</p> <p>sčítá a odčítá násobky deseti</p> <p>sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100</p> <p>sčítá a odčítá s přechodem desítky</p>	<p>sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20</p> <p>početní výkony se závorkou</p> <p>počítání po desítkách, po jedné do 100</p> <p>tvoření souboru s daným počtem prvků do 100</p> <p>čtení, zápis a porovnávání čísel do 100</p> <p>číselná řada 0 - 100</p> <p>orientace na číselné ose</p> <p>rozklad čísla na desítky a jednotky</p> <p>sčítání a odčítání násobků deseti</p> <p>sčítání a odčítání bez přechodu desítky do 100</p> <p>sčítání a odčítání s přechodem desítky do 100</p>	6.1.3 (skupinová práce)	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>do 100 zaokrouhluje čísla na desítky užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh písemně sčítá a odčítá 2ciferná čísla</p> <p>řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 řeší slovní úlohy s užitím vztahů x - více, méně v oboru do 100 řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 rozumí pojmům sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl</p>	<p>zaokrouhlování čísel na desítky seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny, počítání s penězi písemné sčítání a odčítání 2ciferných čísel řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání</p> <p>řešení slovních úloh s užitím vztahů x - více, méně řešení slovních úloh na porovnávání čísel odborné termíny operace sčítání a odčítání</p>	6.1.5	1 2 1 2, 3 2 2 1
2.	Přirozená čísla 0 až 1 000 – operace násobení a dělení v oboru i mimo obor násobílek do 100	<p>Žák: osvojí si násobky 2, 3, 4, 5 dělí v oboru těchto násobílek prakticky užívá spoje těchto násobílek</p>	<p>násobky 2, 3, 4, 5 dělení v oboru těchto násobílek automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek</p>	6.1.5	1 1 1
2.	Orientace v čase	<p>Žák: rozezná jednotky času (hodina, minuta, sekunda) čte časové údaje na hodinách včetně digitálních sleduje prakticky jednoduché závislosti na čase (např. délku vyučovací hodiny a přestávky, délku spánku, změny teploty během dne)</p>	<p>orientace v čase, vzájemné vztahy jednotek času čtení časových údajů</p> <p>praktické užití znalostí</p>		1 1 2,3
2.	Geometrie	Žák:			

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>kreslí křivé, rovné a lomené čáry</p> <p>změří délku úsečky na centimetry, označí body</p> <p>rozlišuje a vytváří geometrické útvary a tělesa</p> <p>rozlišuje jednotky délky (centimetr, decimetr, metr)</p>	<p>kreslení křivých, rovných a lomených čar, práce s pravítkem</p> <p>měření délky úseček, označení bodů</p> <p>obrazce a stavby z geometrických útvarů a těles</p> <p>jednotky délky (centimetr, decimetr, metr)</p>		<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>6</p> <p>1</p>
3.	Přirozená čísla 0 až 1 000 – operace porovnávání, sčítání, odčítání	<p>Žák:</p> <p>orientuje se v číselné řadě 0 – 1 000, doplní chybějící čísla</p> <p>vytvoří soubory s daným počtem prvků do 1 000 a vyznačí čísla na řádovém počítadle</p> <p>počítá po jednotkách, desítkách a stovkách</p> <p>čte a zapisuje trojciferná čísla</p> <p>znázorní trojciferná čísla na číselné ose</p> <p>porovnává čísla pomocí číselné osy, používá symboly $<$ $>$ $=$</p> <p>zaokrouhluje čísla na desítky a stovky</p> <p>sčítá a odčítá násobky sta</p> <p>sčítá a odčítá v oboru do 1 000 bez přechodu</p> <p>sčítá a odčítá v oboru do 1 000 s přechodem násobků sta</p> <p>písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla v oboru 0 – 1 000,</p>	<p>číselná řada</p> <p>rozklad čísla na řádovém počítadle</p> <p>užití bankovek a mincí do 1 000</p> <p>počítání po jednotkách, desítkách a stovkách</p> <p>čtení a zápis trojciferných čísel</p> <p>číselná osa</p> <p>porovnávání čísel</p> <p>zaokrouhlování čísel na desítky a stovky</p> <p>sčítání a odčítání násobků sta</p> <p>součet a rozdíl čísel do 1 000 bez přechodu násobků sta</p> <p>součet a rozdíl čísel do 1 000 s přechodem násobků sta</p> <p>písemné algoritmy sčítání a odčítání</p>		<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>provádí kontrolu výpočtu rozumí pojmům sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání, odčítání a porovnávání dvou trojčíferných čísel, užívá jednoduché rovnice řeší a vytváří slovní úlohy na vztahy $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$ odhaduje a kontroluje výsledky zkouškou</p>	<p>odborné termíny operace sčítání, odčítání, násobení a dělení řešení a tvorba slovních úloh, užití jednoduchých rovnic odhad a kontrola výsledku</p>	6.1.5	1 2, 3 2,3 2
3.	Přirozená čísla 0 až 1 000 – operace násobení a dělení v oboru i mimo obor násobílek do 100	<p>Žák: osvojí si násobky 6, 7, 8, 9 dělí v oboru těchto násobílek prakticky užívá spoje všech násobílek násobí deseti násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (např. $16 : 4$) dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek sestavuje a čte tabulky násobků, využívá je v praxi při tvorbě úloh řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{méně}$</p>	<p>násobky 6, 7, 8, 9 dělení v oboru těchto násobílek automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek násobení deseti pamětné násobení dvojciferných čísel jednociferným násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným dělení se zbytkem sestavování a užití tabulek násobků tvorba a řešení praktických slovních úloh na násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným tvorba a řešení slovních úloh vedoucí</p>	6.1.5 6.1.9 (skupinová práce)	1 1 1 1 1 1 1 2,3 2,3 2,3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		provádí odhad výsledku	k užití vztahů x – krát více, méně odhad výsledku		2
3.	Orientace v čase	Žák: vyjmenuje jednotky času (hodina, minuta, sekunda) čte časové údaje provádí jednoduché převody jednotek času řeší praktické slovní úlohy	orientace v čase čtení časových údajů převody jednotek času řešení praktických slovních úloh	6.3.1	1,3 1 1 2
3.	Geometrie	Žák: měří úsečky s přesností na milimetry rozlišuje rovinné obrazce – mnohoúhelník, obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh a kružnici označí bod, průsečík dvou přímek a střed kružnice velkým písmenem označí přímku a kružnici malým písmenem kreslí rovinné obrazce ve čtvercové síti měří délky stran rovinných obrazců měří délky hran těles modeluje stavby tvarů těles podle předlohy provádí odhady vzdálenosti a délky převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)	rovinné obrazce bod, průsečík, střed kružnice přímka, kružnice čtvercová síť měření stran obrazců a těles odhady převody jednotek délky		1 1 1 1 1 1 1 1 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
					2 1
4.	Přirozená čísla 0 až 1 000 000 – operace sčítání, odčítání, násobení a dělení	<p>Žák:</p> <p>počítá po statisících, desetitisících, tisících do 1 000 000</p> <p>čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose</p> <p>porovnává čísla a řeší jednoduché nerovnice (např. $452\,620 < m < 553\,000$)</p> <p>rozkládá čísla v desítkové soustavě</p> <p>zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky a desítky</p> <p>pamětně sčítá a odčítá pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly (např. $2\,700 + 4\,600$)</p> <p>písemně sčítá a odčítá v daném oboru</p> <p>pamětně násobí a dělí jednociferným číslem</p> <p>písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem</p> <p>písemně dělí jednociferným dělitelem</p> <p>provádí odhad a kontrolu svého výpočtu</p> <p>řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony s čísly v daném oboru, na vztahy $o \times$ – více (méně), x – krát</p>	<p>posloupnost přirozených čísel do 1 000 000</p> <p>čtení a zápis čísel, číselná osa</p> <p>porovnávání čísel, nerovnice</p> <p>rozklad čísla, řádové počítadlo zaokrouhlování</p> <p>pamětné sčítání</p> <p>písemné sčítání a odčítání</p> <p>pamětné násobení a dělení</p> <p>písemné násobení</p> <p>odhad a kontrola výsledku</p> <p>řešení a vytváření slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony s čísly v daném oboru, na vztahy $o \times$ – více (méně), x – krát více (méně)</p>	6.5.3	1 1 1 1 1 1 1 1 1 2 2, 3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		více (méně) řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony rozumí a užívá odborné pojmy sčítání, odčítání, násobení a dělení	základní vlastnosti početních výkonů, užívání závorek odborné termíny sčítání, odčítání, násobení a dělení		2 1
4.		vyjmenuje jednotky délky a času, seznámení se s jednotkami hmotnosti, objemu určí vztahy jednotek délky, hmotnosti, objemu a času řeší jednoduché rovnice používá pravidlo přímé úměrnosti a sestavuje jednoduché tabulky počítá s kalkulátorem zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram řeší jednoduché slovní úlohy	jednotky délky (km, m, dm, cm, mm) a času (h, min, s) seznámení se s jednotkami hmotnosti (t, q, kg, dkg, g) a objemu (hl, l) převody jednotek délky a času rovnice přímá úměrnost kalkulátor diagram	6.3.1 6.5.3	1 1 1 2, 3 3 2, 3 1, 2
	Zlomky	Žák: na obrázcích názorně vyznačí celek, polovinu, čtvrtinu, třetinu, pětinu a desetinu celku zapiše tyto části zlomkem zná a užívá pojmy čísel, jmenovatel a zlomková čára řeší a vytváří slovní úlohy k určování polovinu, čtvrtinu, třetinu, pětinu a desetinu celku sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	celek, část zlomek části zlomku řešení a vytváření slovních úloh sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech v oboru kladných čísel		1 1 1 2, 3 1

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
	Geometrie	Žák: určí vzájemnou polohu dvou přímek sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, různoběžky sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík rýsování rovnoběžek a různoběžek kolmice, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou kružnice, kruh, rýsování kružnice dané poloměrem		3 1 1 1
		rýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník daných rozměrů pozná a sestrojí trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný znázorní grafický součet a rozdíl úseček pozná souměrný útvar nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti určí osu souměrnosti překládáním obrázku určí obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě užívá jednotky obsahu řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu útvarů	čtverec, obdélník, trojúhelník trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný grafický součet a rozdíl úseček souměrné útvary osa souměrnosti obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti jednotky obsahu (cm^2 , m^2 , mm^2) slovní úlohy		1 1 1 1 1 2 1 1 2 2, 3
5.	Přirozená čísla	Žák: porovnává přirozená čísla a zobrazí je na číselné ose	Posloupnost přirozených čísel Číselná osa, zobrazování přirozených čísel	6.1.1. 6.1.9.	1, 2, 3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>zapisuje přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě</p> <p>čte a zapisuje přír. čísla do miliardy</p> <p>řeší jednoduché rovnice a nerovnice v oboru do miliardy</p> <p>zaokrouhluje přír. čísla s požadovanou přesností</p> <p>z paměti provádí jednoduché početní operace s přír. čísly</p> <p>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí přír. čísla</p> <p>ovládá písemný algoritmus dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem</p> <p>odhaduje, kontroluje a posuzuje reálnost výsledku</p> <p>řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma početním výkonům</p> <p>seznámí se s římskými číslicemi a jejich zápisem</p> <p>využívá při pamětném i písemném sčítání komutativnost a asociativnost násobení</p> <p>porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<p>Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě</p> <p>Zápis a čtení čísel do miliardy</p> <p>Porovnávání přirozených čísel</p> <p>Řešení jednoduchých rovnic a nerovnic</p> <p>Zaokrouhlování přirozených čísel</p> <p>Pamětné a písemné početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti</p> <p>Písemné algoritmy početních výkonů, odhady výsledků a kontrola výpočtů, posouzení reálnosti výsledků</p> <p>Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony</p> <p>římské číslice</p>		
	Desetinná čísla	<p>rozumí pojmu desetinné číslo</p> <p>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné</p>	<p>desetinné zlomky a jejich zápis</p> <p>desetinným číslem</p> <p>desetinná čárka</p>	<p>6.1.1.</p> <p>6.1.9.</p>	<p>1, 2, 3</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		číslo dané hodnoty	psaní a čtení desetinným číslem všech řádů zobrazování, porovnávání desetinných čísel na číselné ose		
	Rovinné obrazce, tělesa	narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník vypočítá a odhaduje obsah a obvod obdélníku a čtverce chápe pojem jednotka obsahu a zvládá jednoduché převody (včetně jednotek délky, času) dokáže narýsovat rovnoběžky, kolmice a různoběžky daným bodem upevňuje a rozšiřuje používání geometrické symboliky vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů všech stěn, narýsuje síť kvádru a krychle řeší úlohy z praxe	konstrukce obdélníku, čtverce a trojúhelníku výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce odhady obvodu a obsahu jednotky obsahu (včetně jednotek ar a hektar) rýsování rovnoběžek, kolmic a různoběžek daným bodem geometrická symbolika síť a povrch krychle a kvádru řešení úloh z praxe	6.1.1. 6.1.9.	1, 2, 3

5.4 Informatika

5.4.1 Charakteristika předmětu

Předmět Informatika je totožný se vzdělávacím oborem Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučovací předmět Informatika dává všem žákům možnost dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – osvojit si základní schopnosti a dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, aktivním a tvůrčím způsobem pracovat s informacemi a aplikovat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získání dovedností v oblasti komunikačních a informačních technologií je v současné moderní společnosti nezbytným předpokladem dobrého uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Dobré zvládnutí výpočetní techniky, schopnost rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků, zvyšuje názornost a schopnost propojovat a ověřovat informace z různých zdrojů a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Vede ke zlepšování schopností samostatné práce žáků, zlepšení komunikačních dovedností

Dovednosti získané v předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatým rozsahem vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu předmětu Informatika, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí a předmětů vzdělávání.

Předmětu Informatika je věnována 1 vyučovací hodina na 1. stupni ZŠ a to ve čtvrtém ročníku. Práce s výpočetní technikou je v současné době zařazena ve většině dalších předmětů formou užití výukového SW a vyhledávání informací na internetu, popřípadě počítačového modelování a simulací různých jevů a dějů.

Další možností propojení s ostatními předměty je zpracovávání různých projektů a účast v soutěžích, jejichž forma většinou ovládnutí komunikačních a informačních technologií vyžaduje.

Hodnocení žáků je třeba provádět zejména ověřováním jejich praktických dovedností, schopnosti řešit a samostatně zpracovávat zadané úkoly. Bude rovněž přihlíženo ke schopnostem komunikace při objasňování použitých postupů a řešení. Prezentace výsledků práce je vhodné provést i před třídou, aby se žáci naučili vystupovat před větším množstvím osob. Písemné a ústní zkoušení bude pouze doplňujícím způsobem hodnocení v případech, kdy nelze provádět praktickou zkoušku.

5.4.2 Vzdělávací obsah předmětu

Do učebních osnov jsou zpracována témata se vztahem k ostatním vyučovacím předmětům – práce s výukovým softwarem, tvorba projektů, komunikace, modelace a simulace.

5.4.3 Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, přijímání a poskytování informací s užitím prostředků informační a komunikační techniky, jejich selekce, třídění a propojování
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím, rozlišení různých druhů médií pro uložení informací, jejich výhody a nevýhody, kapacita přenášených informací a výběr vhodných prostředků pro daný způsob komunikace a informace
- schopnosti formulovat svůj požadavek, upravit a přizpůsobit jeho formu a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení, schopnost postup rozdělit do jednotlivých kroků, užívat syntézu i analýzu poznatků
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací, schopnost třídění porovnání a ověření informace, poskytování a předávání pouze objektivních a ověřených údajů
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce, lepší systém a názornější možnosti učení, urychlení zpracování úkolů, možnost jejich propojování
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce, tvorba www stránek a různých typů prezentací, příprava referátů a projektů, které umožňují propojení informatiky a jiných předmětů
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů, jeho využití pro studijní účely, schopnosti využívat počítačových simulací a modelování k lepšímu pochopení funkcí a dějů v různých oblastech
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW, dodržování licenčních ujednání, rozlišení mezi legálním a nelegálním SW, využívání legálního – licencovaného nebo free SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích, schopnost rozlišení mezi vhodným a nevhodným obsahem, schopnost podávat a přijímat informace ve vhodné formě
- šetrné práci s výpočetní technikou, její údržba a hygiena a ochrana zdraví při práci s počítačem

5.4.4 Průřezová témata

Ve výuce předmětu jsou integrována průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopnosti poznávání
- **Mediální výchova** – fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZ. TÉMATA	KOMPETENCE
4.	Základy práce s počítačem	Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Multimediální využití počítače	6.6.6 6.6.5	1
		Respektuje pravidla práce s hardware a software	Operační systémy a jejich základní funkce Seznámení s formáty souborů (doc. , gif.) bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik při dlouhodobé práci s počítačem		1
		Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Údržba a postupy při běžných problémech		1, 2
4.	Vyhledávání informací a komunikace	při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce) metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	6.6.1 6.6.4	2, 6
		komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	6.1.1	3, 4, 5

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZ. TÉMATA	KOMPETENCE
4.	Zpracování	pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	základní funkce textového a grafického editoru (Word, Malování)		1, 2

5.5 Prvouka

5.5.1 Charakteristika předmětu

Předmět Prvouka patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je vyučován výlučně na prvním stupni, konkrétně v 1. – 3. ročníku. V dalších ročnících na něj navazují předměty vlastivěda a přírodověda (4. a 5. ročník).

Vzdělávací obsah tohoto předmětu se týká široké oblasti, která zahrnuje poznatky o člověku, společnosti, mezilidských vztazích, o přírodě, kultuře, vlasti, zdraví, časových dějích apod.

Při naplňování výukových cílů se využívá vlastních zkušeností žáků, které se dále rozvíjí a prohlubují. Žáci docházejí k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností, pozorování a dramatizací modelových situací.

Žáci získávají nejen základní poznatky, ale také dovednosti. Učí se slušnému chování, jednání s ostatními lidmi, přijímají a utvářejí si základní sociální role. Učí se pozorovat, pojmenovávat věci a děje, sledovat vztahy mezi nimi a vzájemné souvislosti. Poznávají své tělo, sami sebe jako jedinečnou osobnost, své potřeby a na základě toho si utvářejí vztah k okolnímu světu. Učí se vnímat vztahy ve společnosti, porozumět současnému světu.

Nedílnou součástí je také rozvoj vyjadřovacích schopností. Žáci se učí vyjádřit své myšlenky a poznatky a zároveň respektovat názory jiných a reagovat na ně.

Prvouka je předmět, který pomáhá žákům vytvořit si prvotní ucelený obraz na svět a osvojit si základní sociální dovednosti.

Vzdělávání je realizováno dvěma hodinami týdně v 1. a 2. a 3. ročníku a jednou disponibilní hodinou týdně ve 3. ročníku.

Základní výuka prvouky probíhá v prostorách třídy, dále můžeme využít vycházek do přírody, exkurzí, různých vzdělávacích programů a besed.

Učivo prvouky můžeme využít v mnoha dalších vyučovacích předmětech (matematice, českém jazyce, výtvarné výchově, pracovních činnostech). Jednotlivé činnosti mohou být vhodně kombinovány a propojovány i v jiných časových celcích než je jedna vyučovací hodina, mnoho témat také umožňuje vytvářet krátkodobé projekty.

5.5.2 Hodnocení

V prvouce používáme klasickou pětistupňovou klasifikaci. Nehodnotí se ovšem pouze osvojení si pojmů a základních vědomostí, ale také zájem žáka, jeho snaha, rozvoj komunikačních schopností a zejména v 1. ročníku také pochopení a přizpůsobení se pravidlům školního řádu a školnímu režimu.

Hodnocení v prvouce probíhá zejména na základě ústního projevu, případně také písemného projevu (pracovní listy, testy, prověrky).

5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V prvouce se snažíme žákům předkládat informace seřazené logicky a systematicky. Využíváme různých motivačních metod, které vedou žáky k rozvíjení znalostí a dovedností o světě i o sobě samém. Učivo směřujeme k tomu, aby žák dokázal získané znalosti a dovednosti využít v praxi. Prvouka přímo vybízí k využívání možnosti samostatných pozorování a pokusů žáků a vede žáky ke komplexnímu chápání získaných poznatků.

Kompetence k řešení problémů

Učivo prvouky (zejména témata týkající se chování a mezilidských vztahů) vytváří příležitosti k rozpoznávání a řešení problémových situací. Pomocí dramatizace si žáci mohou vyzkoušet řešení různých modelových situací a učí se vhodnému chování.

Kompetence komunikativní

Prvouka je předmět, který dává velký prostor k rozšiřování vyjadřovacích schopností žáků. Témata v prvouce dávají žákům možnost vyjádřit své myšlenky, diskutovat o problémech a směřují je ke schopnosti vyslechnout a respektovat názor druhého.

Kompetence sociální a personální

Kolektiv třídy využíváme k formování sociálních vztahů nejen ve škole, ale i mimo školu. Snažíme se v dětech rozvíjet a pěstovat zdravé sebevědomí).

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s okolím jejich domova, s regionálními zvláštnostmi, s národní kulturou a pěstujeme v nich kladný vztah k prostředí, ve kterém žijí. V tématech týkajících se rodiny zdůrazňujeme důležitost dobrých rodinných vztahů a formujeme v žácích představu o funkční rodině. Vedeme žáky k úctě k vytvořeným duchovním a materiálním hodnotám a k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí. Utváříme žákům povědomí o zdravém životním stylu a vedeme je k němu, upevňujeme základní hygienické návyky, pravidla poskytování první pomoci a zásady chování za mimořádných situací.

Kompetence pracovní

Pomáháme žákům vytvářet správné pracovní návyky a organizovat si svůj čas, vedeme je ke kladnému vztahu k práci a k uvědomování si důležitosti každého povolání.

5.5.4 Průřezová témata

Na 1. stupni naplňujeme předmětem Prvouka tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace
- **Výchova demokratického občana** – dodržování lidských práv a svobod, utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance, odpovědnost
- **Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** - Evropa a svět nás zajímá
- **Multikulturní výchova** - kulturní diferenciaci, lidské vztahy
- **Environmentální výchova** – uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování, vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- **Mediální výchova** – rozvíjí komunikační schopnost při veřejném vystupování, napomáhá citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
1.	Místo, kde žijeme	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v budově školy, popíše polohu a funkci vybraných místností školy – uvede některé profese potřebné pro chod školy – vysvětlí rozdíly v chování během hodiny a o přestávkách – podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel 	<p>Škola:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředí školy – činnosti ve škole – orientace ve škole – řád školy, pravidla třídy – vztahy se spolužáky a zaměstnanci školy nejbližší okolí školy 	<p>6.1 6.1.1 6.2 6.2.1 6.1.3</p>	1, 2, 3, 4, 5
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede svou adresu – popíše, kde a jak si děti mohou v okolí jeho bydliště hrát, sportovat, odpočívat – uvede, kde lidé nakupují – vyjádří, co má v místě svého bydliště rád a co by chtěl změnit 	<p>Domov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředí domova – místnosti a jejich vybavení a využití – nejbližší okolí domova – orientace v místě bydliště 		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše a při nácviку předvede správné chování chodce na chodníku a na krajnici, při přecházení vozovky na přechodu pro chodce a mimo něj, na stezkách pro chodce – vysvětlí význam světelných 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování v silničním provozu – v roli chodce, chodec, přechody 		1, 2, 3, 5, 6

		<p>signálů pro chodce</p> <ul style="list-style-type: none"> – označí riziková místa na své cestě do školy, popíše jak je bezpečně zvládnout – rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru – prokáže znalost správného cestování autem (v modelových situacích), v dopravních prostředcích a na zastávkách – překoná bezpečně silnici se světelnými signály – používá reflexní doplňky a zná jejich dopad – rozezná vybrané značky pro chodce 			
	Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje své dosavadní úspěchy a zvláštní dovednosti – uvede alespoň tři věci, které se mu na něm líbí – pojmenuje na modelové situaci charakteristiky dětí a porovná podobnosti a rozdíly – zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky – reflektuje situace druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mezilidské vztahy, komunikace – akceptace druhého – pozitivní hodnocení druhých – elementární prosociálnost 	<p>6.1 6.1.6 6.1.7 6.1.8</p>	<p>1, 2, 3, 4</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – uvede tři věci, které má společné se svým spolužákem – popíše na modelové situaci způsob vzdělávání dětí z různých částí světa, porovná, co mají společného a čím se liší 			
		<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci – pojmenuje na modelové situaci pocity jejich účastníků – dokáže zhodnotit konfliktní situace z hlediska různých účastníků – navrhne způsob řešení konfliktu – pozorně naslouchá druhým, uvede podstatné údaje z vyprávění spolužáka – uvede a zdůvodní pravidla třídy – podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných 	<p>Chování lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti, pravidla slušného chování – tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce – základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích <p>Právo a spravedlnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <p>Kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podoby a projevy kultury, kulturní instituce (divadla, výstavy, školní kulturní akce) <p>Základní globální problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – významné sociální problémy – problémy konzumní společnosti – nesnášenlivost mezi lidmi – globální problémy přírodního 	6.4 6.4.2	1, 2, 3, 4, 5, 6

	<ul style="list-style-type: none"> pravidel – zhodnotí dodržování pravidel třídy za krátké období – vysvětlí význam pravidel ve společnosti – učí se chování na kulturně vzdělávacích akcích 	prostředí		
	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady potřeb, které dětem uspokojuje rodina – vysvětlí význam rodiny pro její členy – uvede různé typy rodin (možnosti soužití) – pojmenuje příbuzenské vztahy v užší rodině 	<p>Rodina:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postavení jedince v rodině – role členů rodiny 	6.4 6.4.2	1, 2, 3, 4, 5
	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže přiřadit k malému obnosu peněz zboží, které lze za něj koupit – používá peníze v běžných situacích – analyzuje situaci, kdy se rozhoduje o kapesném, uvede výhody a nevýhody alternativ – sestaví seznam potravin na každodenní nákup – pojmenuje skupiny potravinářského zboží 	– hospodaření a nakupování, obchody, peníze		1, 2, 6
	<ul style="list-style-type: none"> – uvede profese, jež se podílejí na péči o les a na zpracování dřeva – uvede příklady využití dřeva 	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – práce – zaměstnání 		1, 3, 6

			– pracovní postupy		
	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> – uvede svůj režim dne – hovoří o subjektivním vnímání času v různých situacích – čte hodiny – určuje na ciferníku čtvrt, půl a celou hodinu – přiřazuje k časovým údajům běžné denní činnosti – dokáže uspořádat události podle vztahu dříve-později než... – vyjmenuje a seřadí jednotlivé části dne, přiřazuje k nim typické činnosti – vyjmenuje dny v týdnu – rozezná měsíce v roce a přiřazuje je k ročním obdobím – přiřadí charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce 	Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> – režim dne – roční období – měsíce, dny a části dne (den, noc) 		1, 2, 3, 5, 6
	Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje části stromu a – označí rozdíly mezi dvěma druhy stromu – rozpozná běžně se vyskytující stromy (dub, buk, lípa, bříza..) – přiřadí k běžným listnatým stromům listy a plody 	Vesmír a Země: <ul style="list-style-type: none"> – roční období Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: <ul style="list-style-type: none"> – živočichové a rostliny – znaky života – životní potřeby a projevy 	6.5 6.5.3	1, 2, 3, 5, 6

		<ul style="list-style-type: none"> – vytvoří informační list o vybraném listnatém stromu – vysvětlí fáze ročního cyklu v životě stromu – popíše vnitřní stavbu plodu známého ovoce (jablka) – vysvětlí význam semen – najde u různých typů ovoce semena a označí, jak jsou uložena – u vybraných druhů zeleniny označí části rostlin, jež jíme – popíše základní stavbu cibulových rostlin – rozpozná jarní květiny (sněženky, krokusy, hyacinty, narcisy a tulipány) – uvede příklady dalších rostlin typických pro Lačnov a okolí – popíše péči o zvířátko – uvede možné problémy, se kterými je nutné počítat při rozhodování o pořízení zvířátka – popíše, jak se chová pes v různých situacích, uvede vhodné reakce člověka – vysvětlí, co pes potřebuje, rozpozná a pojmenuje rodiny domácích a volně žijících 	<ul style="list-style-type: none"> – stavby rostlinného těla – základní společenstva-les – ochrana a tvorba životního prostředí – ochrana rostlin a živočichů – živelné pohromy a ekologické katastrofy 		
--	--	---	--	--	--

		<p>zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> – na příkladu popíše, jak se domácí zvířata chovají a co lidem dávají – ze svého okolí uvede příklady využití produktů živočišného původu – u vybraných lesních zvířat popíše životní podmínky 			
		<ul style="list-style-type: none"> – určí materiály, z nichž jsou vyrobeny předměty denní potřeby (kov, plast, dřevo, sklo...) – uvede příklady jejich využití – vede záznamy o svém zkoumání – vysvětlí význam třídění odpadů – uvede zásady správného třídění odpadů – na příkladech dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění, určí, do které skupiny odpadů patří 	<p>Pokusy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam vědy – naše první laboratoř, postupy zkoumání a vedení záznamu – materiály kolem nás – třídění a recyklace – likvidace odpadů 		1, 2, 3, 6
	Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – popíše základní stavbu lidského těla – popíše části těla, které se podílejí na smyslovém vnímání – rozliší vjemy podle toho, kterými smysly je rozpozná 	<p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – části lidského těla – smysly, smyslové orgány – životní potřeby a projevy – chrup a péče o něj <p>Péče o zdraví, zdravá výživa:</p>	6.6 6.6.4	1, 2, 3, 4, 6

		<ul style="list-style-type: none"> – popíše vývoj chrupu během života dítěte – vysvětlí funkci různých tvarů zubů při zpracování potravy – popíše rizika pro zdraví zubů – uvede zásady péče o chrup – uvede základní potřeby dětí a přiřadí k nim příklady jejich uspokojování – uvede průvodní znaky běžných dětských nemocí – uvede postup domácí léčby nemocí z nachlazení a význam jednotlivých opatření – vyjmenuje pravidla zdravé výživy a uvede příklady jejich nedodržování – vybere ze seznamu potravin, jež jsou potřebné pro zdravý vývoj dítěte – dokáže si připravit zdravou svačinu – rozliší na příkladu režimu dne zdravé a nezdravé návyky – vysvětlí, jak denní režim ovlivňuje zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> – denní režim, pitný režim, pohybový režim – nemoc, drobné úrazy, poranění – první pomoc, úrazová zábrana 		
		<ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se s osobním nebezpečím, situace modeluje 	<p>Osobní bezpečí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování v rizikovém prostředí 	6.1 6.1.3	

		<ul style="list-style-type: none"> – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci – odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná – v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné 	<ul style="list-style-type: none"> – krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) – brutalita a jiné formy násilí v médiích – služby odborné pomoci <p>Návykové látky a zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odmítání návykových látek 		
		<ul style="list-style-type: none"> – adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	Situace hromadného ohrožení		1
2.	Místo, kde žijeme	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vybere orientační body v okolí školy – popíše cestu do školy – popíše zjednodušeně dopravní síť v okolí školy, bydliště – vysvětlí význam určování světových stran 	<p>Domov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – použití plánu – určování světových stran – orientace v místě bydliště – bydliště, nejbližší okolí 	6.1 6.1.1 6.1.7	1, 2, 3, 4, 5
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede, jaký typ autosedačky musí vzhledem ke své velikosti používat a proč – určí vybrané dopravní značky a důvod jejich využití – uvede povinnou výbavu cyklisty v silničním provozu – vyjmenuje pravidla, která upravují chování cyklisty (bruslaře na kolečkových bruslích) 	<p>Osobní bezpečí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopravní značky a jejich rozdělení; pravidla upravující chování cyklisty – povinná výbava cyklisty v sil. provozu – bezpečné chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v autě a – hromadné dopravě 		1, 2, 6

		– správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola			
		– uvede orientační body a významné linie obce a místní krajiny – určí části, které tvoří obec, v níž žije – podle světových stran nebo významných linií uvede sousední obce – popíše zjednodušeně dopravní síť města	Domov: – orientační body a významné linie – obce a místní krajiny – části naší obce – sousední obce podle světových stran – nebo význam. linií		1, 2, 3, 5
		– vysvětlí u vybraných budov v obci jejich funkci – pojmenuje památky – charakterizuje život v obci dříve a nyní	– význam/funkce vybraných budov – v obci – proměny obce v čase – památky, jejich význam		1, 2, 3, 5
	Lidé kolem nás	– vysvětlí, co mají společného a v čem se mohou lišit lidé z různých kultur – uvede příklad, jak odlišné kulturní projevy odrážejí podmínky, v nichž lidé žijí – uvede příklad, jak se kultury vzájemně obohacují	Soužití lidí: - mezilidské vztahy - komunikace - zaměstnání Chování lidí: - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování	6.2 6.2.1 6.2.2 6.1 6.1.7	1, 2, 3, 4, 5
		– uvede příklady, jaké potíže může mít dítě z jiné kultury žijící u nás	Kultura a její podoby: – projevy kultury, kulturní instituce, (návštěva divadel,		

		<ul style="list-style-type: none"> – předvede v modelové situaci vhodné chování vůči „jinému dítěti“ 	<p>výstav, školní akce)</p> <p>Základní globální problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – významné sociální problémy – problémy konzumní společnosti – - nesnášenlivost mezi lidmi 		
		<ul style="list-style-type: none"> – sestaví rodokmen své rodiny do generace prarodičů – zohledňuje potřeby různých členů rodiny 	<p>Současnost a minulost v našem životě:</p> <ul style="list-style-type: none"> – průběh lidského života – rodokmen naší rodiny - generace prarodičů 		1, 3, 4
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady, kdy v běžném životě potřebuje vodu, uvědomuje si její hodnotu (i finanční) – určí spotřebiče s největší spotřebou vody – popíše cestu pitné vody z vodovodního zdroje až po vypouštění splaškových vod 	<p>Základní globální problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – problémy konzumní společnosti – úprava vody – hospodaření s vodou 		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – u vybraných profesí popíše náplň práce – profese v nemocnici a při zásahu u úrazu, profese při tvorbě a šíření televizního vysílání 	<p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> – profese ve zdravotnictví – profese v médiích 		1, 2, 3
	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, současnosti a budoucnosti – určuje čas podle hodin a 	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> – režim dne, roční období, kalendář – určování času 	6.1 6.1.1 6.1.3	1, 2

		kalendáře			
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje způsob bydlení ve městě před sto lety – uvede změny v oblasti hygieny, dopravy a spojů ve městě 	Současnost a minulost v našem životě – bydlení dříve a nyní		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – jednotlivým ročním obdobím přiřadí svátky v naší zemi tradičně slavené - vysvětlí u vybraných svátků jejich obsah a způsob slavení 	<ul style="list-style-type: none"> – svátky rodinné – svátky v přírodním cyklu 		1, 3, 4
	Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje ekosystémy tekoucí vody a vodní nádrže – uvede příklady organismů 	Ekosystémy v blízkosti vodních ploch: – rostliny, živočichové	6.5 6.5.3	1, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady přibřežních a vodních rostlin rybníků – uvede příklady obyvatel rákosin, živočichů žijících pod a nad hladinou rybníků – u vybraných druhů popíše specifika jejich života – popíše proměny života v rybníce a jeho okolí v cyklu roku 	Ekosystémy v blízkosti vodních ploch: – vodní živočichové – proměny života ve vodě a okolí vody – v průběhu roku		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede, jaké má voda vlastnosti a v jakých situacích se s nimi setkáváme – uvede podmínky, za kterých se voda vyskytuje v 	Voda v přírodě: – vlastnosti vody – pokusy s vodou – počasí, oblačnost, srážky		1, 2, 3, 6

		<p>jednotlivých skupenstvích</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše koloběh vody v přírodě – popíše aktuální stav počasí 			
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje alespoň tři soustavy potřebné pro fungování lidského těla – rozliší typy úrazů podle toho, jaké funkce lidského těla ohrožují – umí přivolat pomoc – charakterizuje fáze vývoje člověka od narození po stáří a smrt 	<p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vývoj dítěte/člověka – přehled org. soustav a jejich význam <p>Péče o zdraví, zdravá výživa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – denní režim, pitný režim, pohybový režim – nemoc, drobné úrazy a poranění – první pomoc, úrazová zábrana 		1, 2, 3, 4
	Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných – rozezná krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a navrhne, kde vyhledat pomoc – chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, – odmítne nepříjemnou komunikaci, požádá o pomoc – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	<p>Krizové situace, šikana, týrání, sexuální zneužívání:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kde hledat pomoc <p>Chování v roli svědka nebezpečné situace</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p>	6.1 6.1.3 6.6 6.6.4	1, 2, 3
3.	Místo, kde žijeme	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestaví jednoduchý plán 	<p>Okolní krajina:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hlavní světové strany 	6.1	1, 2, 3

		<p>nejbližšího okolí školy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyznačí v plánu města orientační body a významné linie – určí světové strany v prostoru i na plánu – vysvětlí rozdíl mezi plánem a mapou 	<ul style="list-style-type: none"> – orientační body, linie, práce s plánem města – plán, mapa – nadmořská výška, vrstevnice – druhy map 		
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše krajinu v nejbližším okolí města – uvede charakteristiky jednotlivých typů krajiny – přiřadí krajinu vlastního regionu k určitému typu – ukáže na mapě způsoby označení povrchových útvarů – vysvětlí, jak krajina ovlivňuje život v regionu – popíše, jak člověk působí na životní prostředí regionu – dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pozice chodce a cyklisty, bezpečně ovládá pravidla chodce a cyklisty – odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci – zná ohleduplné chování v roli chodce a cyklisty a osvojuje 	<p>Regiony ČR:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Středočeský kraj – správní oblast, Praha – východ <p>Okolní krajina (místní oblast, region):</p> <ul style="list-style-type: none"> – vliv krajiny na život lidí, telefonní vysílač, – nová výstavba – působení lidí na krajinu a životní prostředí – tvary zemského povrchu regionu – typy krajiny a jejich charakteristika <p>Osobní bezpečí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přecházení vozovky – jízda na kole- odbočování, objíždění překážek, vjíždění na vozovku – dopravní značky 	<p>6.2</p> <p>6.2.1</p> <p>6.2.2</p>	<p>1, 2, 3, 5, 6</p>

		<p>si ho</p> <ul style="list-style-type: none"> – snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu – rozezná probírané dopravní značky a jejich význam – volí bezpečnou trasu jízdy – ovládá základní postupy při předlékařské první pomoci 			
	Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady přátelského chování v daných situacích – vysvětlí, co bývá příčinou konfliktů mezi kamarády – analyzuje běžný konflikt mezi dětmi a navrhne jeho možná řešení – vysvětlí, co bývá příčinou konfliktů v rodině – ukáže na modelové situaci možnosti společného řešení – uvede příklady možností, jak dítě může přispět k lepšímu soužití v rodině, vysvětlí funkce pravidel pro soužití mezi lidmi – popíše proces, jak vznikají zákony 	<p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mezilidské vztahy, komunikace – pravidla chování lidí – pravidla ve státě - zákony – Česká republika jako parlamentní demokracie <p>Chování lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, – principy demokracie <p>Právo a spravedlnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní lidská práva a práva dítěte – práva a povinnosti žáků školy 	<p>6.1 6.1.7 6.1.8 6.4 6.4.5</p>	1, 2, 3, 4, 5
		<ul style="list-style-type: none"> – analyzuje situaci nakupování jako proces uzavírání smluvního vztahu 	<p>Rodina a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – zboží a služby – prodej/koupě jako smluvní 		

		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí zájmy, práva a povinnosti obou smluvních stran – uvede příklady využití platební karty – vysvětlí, jak reklamovat zboží – popíše cestu vybraných druhů zboží od výrobce ke spotřebiteli – popíše funkci vybraných profesí při výrobě a distribuci zboží – vysvětlí význam dělby práce a spolupráce 	<p>vztah</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednání v obchodě – reklamace – výrobci, obchodníci, pracovníci služeb 		
		<ul style="list-style-type: none"> – zdůvodní potřebu počítání času a vysvětlí způsob sestavení kalendáře – vysvětlí význam letopočtu a uvede příklady letopočtů používaných ve světě 	<p>Orientace v čase a časový řád:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určování času, kalendář, letopočet 		1, 3
	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> – na plánu obce najde základní body v Lačnově – seznamuje se s historií školních budov a ostatních historických památek – interpretuje báje, mýty, pověsti týkající se Svitav – vysvětluje vlastními slovy potřeby a průběh lidského života 	<p>Současnost a minulost v našem životě:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proměny způsobu života, bydlení – předměty denní potřeby – průběh lidského života, tradice, zvyky – státní svátky a významné dny 	6.1 6.1.3	1, 2, 3, 4, 5, 6

		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam hmotných památek pro poznávání minulosti – popíše hlavní rozdíly života lovce-sběrače a zemědělce – vysvětlí, jak souvisel vznik prvních civilizací (písmo, státní organizace) s přechodem k zemědělství – porovná život a práci na vesnici dříve a dnes – uvede příklady zvyku spojeného s Velikonocemi 			
	Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, proč rostliny kvetou, a uvede příklady rozmnožování rostlin – charakterizuje přírodní společenství luk – uvede příklady rostlin, živočichů, kteří na louce žijí – uvede příklady kulturních rostlin a vysvětlí jejich význam pro člověka – uvede vhodné podmínky pro jejich pěstování – popíše postup zemědělských prací při pěstování vybraných kulturních plodin 	<p>Příroda v ročních obdobích:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sezónní práce na zahradě a na poli <p>Rostliny, houby, živočichové:</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaky života, výživa, stavba těla – ekosystémy travních porostů, jejich – rostliny a živočichové – kulturní rostliny, hospodářský význam <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, – živelné pohromy a ekologické katastrofy 	6.5 6.5.1 6.5.2 6.5.3	1, 2, 3, 6

		<ul style="list-style-type: none"> – uvede důkazy přítomnosti vzduchu – vyjmenuje nejdůležitější složky vzduchu – vysvětlí, za jakých podmínek může vzniknout nebo se udržovat hoření 	<p>Voda a vzduch:</p> <ul style="list-style-type: none"> – složení vzduchu a význam pro život – hašení a hoření ohně 		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede veličiny, které je možné u vybraných předmětů měřit – pojmenuje a používá jednoduchá měřidla 	<p>Látky a jejich vlastnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veličiny délka, objem a hmotnost – jejich měření 		1, 2, 6
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše proces trávení – určí jednotlivé složky stravy a charakterizuje jejich vliv na zdraví člověka – vysvětlí zásady zdravé výživy – na příkladech dokáže rozlišit zdravé a nezdravé prvky v jídelníčku – vysvětlí, co je stres a jak vzniká – na příkladech rozliší situace, které stres vyvolávají – popíše možné působení stresu na zdraví člověka – uvede chování, které stresu předchází nebo jej minimalizují 	<p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – trávicí soustava a trávení <p>Péče o zdraví, zdravá výživa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady zdravé výživy a životního stylu – složky stravy – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, minerální látky – stres a jeho příčiny, předcházení stresu, minimalizace účinků 		1, 2, 3, 4
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede zásady správného 	Návykové látky a zdraví	6.6	1, 2, 3, 4

		<p>chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích</p>	<p>– odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>– bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy</p> <p>– násilí v médiích, služby odborné pomoci</p>	6.6.4	
		<p>– předvede v modelové situaci postup přivolání pomoci v případě požáru a jiné nehody</p>	<p>Situace hromadného ohrožení</p>		1, 3

5.6 Vlastivěda

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je realizován ve 4. a 5. ročníku ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět po 1,5 hodině ve 4.ročníku (střídání s přírodovědou v pololetí) a 2 hodinách týdně v 5. ročníku, z toho 1 hodinu vlastivědy použijeme z disponibilní časové dotace. Zahrnuje učivo zeměpisné a historické, které navazuje na poznatky z prvouky. Při jeho realizaci vycházíme ze životních situací, které co nejvíce vztahujeme k životním zkušenostem žáků.

Vzdělávání předmětu směřuje k :

- praktickému poznávání regionu s důrazem na dopravní výchovu
- postupnému získávání základních zeměpisných údajů o ČR a Evropě
- seznámení s významnými etapami našich dějin
- orientaci s mapou
- pochopení událostí v čase
- kulturnímu a společenskému chování
- výchově občana demokratického státu
- vyvolání zájmu žáků o minulost, kulturní bohatství regionu a celé země
- utváření si pracovních návyků při skupinové práci a individuálních zkušenostech

Formy a metody práce:

- vyučovací hodiny s činnostním učením
- výkladové hodiny propojené obrazovým materiálem, demonstračními pomůckami
- skupinové vyučování s mapou a odbornou literaturou
- návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst regionu
- výukové programy
- vycházky

Mezipředmětové vztahy:

ČJ: využití čítanek s historickými články a jejich dramatizace, lidová slovesnost, pověsti z regionu

M: časová přímka, měřítko mapy, vyplňování tabulek, měření teploty

PŘ: podnebí, počasí, ochrana životního prostředí

HV: písně z regionu zaměřené na krajinu, domov

VV: individuální ztvárnění historických a zeměpisných témat, výroba plánek, map

PČ: modely zeměpisného a dějepisného charakteru, státní symboly

5.6.2 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- žáci se učí práci s jednoduchým plánem
- učitel vede k vyhledávání a shromažďování informací
- vede k používání platných termínů, znaků, symbolů
- vede k pozitivnímu vztahu k učení a tvořivé práci
- učitel srozumitelně vysvětluje učivo

Kompetence k řešení problémů:

- žáci řeší jednoduché problémy a postupně přistupují ke složitějším
- učí se pracovat s odbornou literaturou a jinými zdroji informací
- žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, radí
- učitel vede žáky k práci s chybou a umožňuje každému úspěch

Kompetence komunikativní:

- žáci vyjadřují své zkušenosti z každodenního života
- formují své názory a myšlenky
- učitel vede k souvislému projevu, k naslouchání a respektování názoru druhých
- umožňuje prezentaci vlastních poznatků

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují ve skupině, vzájemně si pomáhají, dodržují pravidla
- učitel vede k odpovědnosti za stanovený úkol

Kompetence občanské:

- žák respektuje názory ostatních
- pojmenovává významné události našich dějin
- učitel vede k pochopení práv a povinností žáka ve škole
- vede k sebehodnocení
- vede k respektu národních tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní:

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v alternativních prostorách
- učitel vede k samostatnému plánování učení, dodržování prac. postupů a užívání odbor. termínů

5.6.3 Způsoby hodnocení

Žáci jsou hodnoceni každou hodinu ústní formou – jednotlivé kapitoly k danému tématu, písemně formou testů po ukončení tematického celku a jednou za pololetí prověrkou. Dále je hodnocena aktivita v jednotlivých hodinách – referáty a zájem o učivo – vlastní poznatky. Práce s pracovními listy.

5.6.4 Průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** - osobnostní, morální a sociální rozvoj
- **Výchova demokratického občana** - občanská společnost a škola, občan a stát, principy demokracie
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme svět, EU
- **Multikulturní výchova** - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ
- **Environmentální výchova** - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **Mediální výchova** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
4.	Místo, kde žijeme	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší na mapě Evropy nížiny a typy vysočin, uvede jejich příklady – popíše proces vzniku nížin a uvede souvislosti se zvětráváním 	<p>Obec (město), okolní krajina</p> <p>Evropa a svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poloha ČR v Evropě – podnebí, tvary povrchu, vodstvo Evropy – typy krajin v Evropě a jejich charakteristika 	6.5 6.5.4	1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – určí světové strany na mapě i v přírodě – rozliší velké a malé měřítko – určí vzdálenost na mapě měřítko 1:100 000 – přečte a rozliší mapové znaky – orientuje mapu podle světových stran a podle objektů v terénu – určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu, dokáže odhadnout riziková místa a situace vzhledem k uspořádání obce a okolí školy – osvojí si vyhledávání lokalit podle údajů v rejstříku 	<p>Mapy obecně zeměpisné a tematické:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientace, měřítko, legenda mapy – práce s mapou 		1, 2, 6
		<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje mezi plánem, mapou a glóblem – načrtne jednoduchý plán se stanovením směrů, orientačních bodů a s 	<p>Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <p>Místní krajina:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mapa, druhy map, obsah map 	6.3 6.3.2	1, 2, 3, 6

	<ul style="list-style-type: none"> – porovnáním vzdáleností – stanoví základní prvky obsahu mapy – určí podmínky vhodné ke vzniku a rozvoji sídla – charakterizuje různé funkce sídla – popíše závislost funkcí sídla na jeho velikosti – určí na mapě členské státy EU – určí na mapě světadíl Evropu – porovná jej s ostatními světadíly – vyhledá na mapě prvky horizontální členitosti – rozliší různé typy pobřeží – určí, které podnebné pásy se nacházejí v Evropě, tyto pásy charakterizuje – rozlišuje kontinentalitu podnebí – popíše některé z faktorů, jež ovlivňují podnebí daného místa – vyhledá na mapě řeky Volhu a Vltavu – vyhodnotí možné pramenné oblasti – popíše rozdíl mezi horním a dolním tokem řeky 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace, měřítko a legenda mapy – kartografické znaky, práce s mapou – lidská sídla, vesnice, města, zakládání a vývoj sídel v čase, funkce sídel – druhy a význam dopravy a vliv dopravy na krajinu, – získávání zemědělské půdy, hospodaření v minulosti – zdroje energie – utváření středověké a novověké – kulturní krajiny 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – rozliší vody přírodní a umělé – rozliší různé druhy dopravy – popíše vztah mezi dopravou a dopravními zařízeními – vysvětlí vztah dopravy ke krajině a životnímu prostředí 			
		<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s regionálními zvláštnostmi přírody, s osídlením našeho regionu – rozlišuje rozdíly a podobnosti středověkých měst z různých kulturních oblastí Evropy – ukáže na mapě územní rozsah zemí Koruny české a porovná je s rozlohou současné České republiky – vyjmenuje jednotlivé typy krajiny, charakterizuje je a ukáže na mapě Evropy – porovná jednotlivé typy z hlediska životních podmínek pro člověka 	<p>Okolní krajina</p> <p>Evropa a svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> – místo vhodné k životu, zakládání, vývoj a funkce sídel v čase – Evropa jako kontinent, podnebí, tvary – povrchu, vodstvo Evropy – typy krajin v Evropě a jejich charakteristiky 	<p>6.3</p> <p>6.3.2</p>	1, 2, 5
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, co je příčinou globalizace světa – uvede příklady toho, jak globalizace ovlivňuje život rodiny, v níž žije – vysvětlí pojmy rekreace, cestovní ruch a turistika – vyhledá na mapě příklady evropských turistických 	<p>Kultura</p> <p>Základní globální problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podoby a projevy kultury, masová kultura – globalizace, soužití lidí, komunikace – druhy cestování, kulturní a přírodní 	<p>6.3</p> <p>6.3.3</p> <p>6.4</p> <p>6.4.1</p> <p>6.6</p> <p>6.6.4</p>	1, 2, 3, 5

		<p>lokalit</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše možné turistické aktivity v místě bydliště – vysvětlí rozdíly mezi kulturními a přírodními památkami – vyhledá na mapě památky UNESCO v České republice 	<ul style="list-style-type: none"> – památky Evropy 		
	Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, jakým způsobem se předávala moc mezi přemyslovskými knížaty – určí příčiny bojů o moc a uvede příklady řešení mocenských sporů – popíše důsledky mocenských sporů pro české knížectví – definuje, co je stát a vysvětlí jeho funkce – uvede příklady státních institucí, s nimiž občané přicházejí do styku – vysvětlí, čemu tyto instituce napomáhají – vysvětlí pojem obecní samospráva – popíše, o jaké záležitosti se stará obecní zastupitelstvo – rozliší přímé i nepřímé zapojení do veřejného života obce – rozpozná české státní 	<p>Chování lidí, principy demokracie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zájmové spolky (Ú, str. 169), politické strany, církve (Ú, str. 197) – boj o moc, pravidla nástupnictví – základy státního zřízení a politického systému ČR – obecní samospráva <p>Právo a spravedlnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní lidská práva, pravidla slušného chování – mezinárodní smlouvy a dohody, mezinárodní organizace 	<p>6.2 6.2.2 6.2.3</p>	<p>1, 2, 3, 5</p>

		<p>symboly</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady míst a situací, kde se státní symboly používají – vysvětlí, co je typické pro jeho kulturu 			
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří pocity lidí žijících v obtížných životních podmínkách – uvede příklady možných životních problémů přistěhovalců v ČR – objasní důvody, proč se lidé stěhují – navrhne řešení vedoucí k lepšímu soužití lidí – uvede hlavní myšlenky reformy církve podle Jana Husa – vysvětlí důvody použití násilí ze strany účastníků konfliktu – uvede pozitivní i negativní důsledky husitských válek – vysvětlí funkci diplomatů a funkci velvyslanectví dnes – zdůvodní potřeby mezinárodních organizací a uvede jejich příklady a jejich činnost 	<p>Základní globální problémy</p> <p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hierarchie středověké společnosti – reformace – soužití různých vyznání, porozumění odlišnostem – mezinárodní konflikty, diplomacie – současné problémy soužití lidí, pomoc, tolerance, solidarita 	<p>6.4</p> <p>6.4.1</p> <p>6.4.3</p> <p>6.1</p> <p>6.1.7</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady několika menšin žijících na území ČR 	<p>Právo a spravedlnost</p> <p>Globální problémy lidstva:</p>	<p>6.6</p> <p>6.6.4</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, proč je nutné ochraňovat práva menšin 	<ul style="list-style-type: none"> – většina a menšiny, jejich práva – přistěhovalectví – sociální problémy – náboženské konflikty, svoboda vyznání – potlačování práv skupin a jednotlivců – válečný konflikt v mezinárodních souvislostech – úloha médií v demokracii 	<p>6.2 6.2.2</p> <p>6.4 6.4.3</p> <p>6.3 6.3.1</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše charakter vztahu osadníka a vrchnosti v nově osídlených oblastech – vysvětlí pojem poddanství 	<p>Vlastnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dělba práce – vývoj platidel – vlastnické vztahy středověké společnosti – daně a dávky 	<p>6.2 6.2.2</p>	1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše strukturu společnosti raného středověku – porovná postavení příslušníků různých vrstev – popíše možnosti společenského vzestupu – pochopí, jakým způsobem se vedla politická jednání ve středověku – vysvětlí, jak se mohl český kníže stát králem – uvede příklady rozmachu moci Přemyslovců 	<p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uspořádání středověké společnosti – postavení jednotlivých vrstev společnosti – lidé na okraji společnosti – revoluce, povstání – základy státního zřízení a politického systému ČR – obec (město) minulost a současnost (Ú, str. 15) – obecní samospráva 		1, 2, 3, 5
	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> – seřadí nejvýznamnější změny 	<p>Orientace v čase a časový řád:</p>	6.5	1, 2

		<p>ve způsobu života v době kamenné</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší, které projevy poukazují na starší – mladší období – řadí události podle časových údajů a vyznačí je na číselné ose – přiřadí je podle letopočtu k danému období 	<ul style="list-style-type: none"> – časová následnost – práce s časovou osou – počítání času na staletí, tisíciletí, letopočet, periodizace času – řazení historických událostí 	6.5.3	
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam pojmu rozkvět státu na příkladech z období vlády Karla IV. – charakterizuje znaky architektury středověku – uvede výhody toho, že se Praha stala sídelním městem římského císaře – vysvětlí, jaký význam mělo založení Karlovy univerzity – vysvětlí, proč jsou některé objekty památkově chráněny – určí u vybraných objektů jejich původní účel a význam pro život města – vysvětlí, které funkce plnila města ve středověku – charakterizuje postavení obyvatelstva města, uvede rozdíly – v porovnání s postavením venkovského obyvatelstva 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Regionální památky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – archeologické nálezy, hmotné prameny – význam muzeí v regionech – začátky písemnictví, písemné prameny – Praha – sídlem římského císaře – Univerzita – centrum vzdělanosti – život ve středověkém městě – kulturní památky Evropy – technické památky, hornictví, zdroje – energie v novověku – druhy cestovního ruchu 		1, 2, 3, 5

		<ul style="list-style-type: none"> – uveďte názvy kmenů, které žily na našem území v období kolem – počátku našeho letopočtu – uveďte faktory, které ovlivňovaly proces osídlování krajiny – vysvětlí, proč docházelo ve 4. a 5. století k velkým přesunům obyvatelstva – vysvětlí, proč Slované vystřídali na našem území Germány – porovná životní potřeby v minulosti a v současnosti – vnímá souvislosti mezi životními potřebami člověka a přizpůsobováním krajiny – popíše proces osídlování území našeho státu Slované – popíše, jak první Slované bydleli – popíše podmínky příznivé pro vznik Velkomoravské říše – vysvětlí politické postavení Velkomoravské říše – popíše význam přijetí křesťanství – vysvětlí, jaký význam měla pro Velkomoravskou říši 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Regionální památky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nejstarší osídlení na našem území – křesťanství a počátky písemnictví – svobodní – nesvobodní – poddaní – urození – úloha církve ve středověku – universita – společenství vzdělaných – kultura středověku – kritika církve, reformace – úloha vzdělání v historii – vynálezy, které přispívají k rozvoji – vzdělanosti a informovanosti lidí – změny v novověku – různost křesťanských náboženství a konflikt moci – začátek mezinárodních jednání 		1, 2, 3, 4, 5
--	--	---	---	--	---------------

		<p>byzantská misie</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí předpoklady a příčiny historických událostí – vysvětlí význam státu pro jeho obyvatele – popíše proces utváření hradské soustavy – vysvětlí význam hradských středisek pro fungování státu – vysvětlí, proč se písmo v historii postupně zjednodušovalo – vysvětlí, jak se kláštery ve středověku zasloužily o rozvoj vzdělanosti – uvede příklady, proč lidé ve vrcholném středověku potřebovali – vzdělání a proč je důležité dnes – vysvětlí, jak vynález knihtisku ovlivnil přístup lidí ke vzdělání – vysvětlí, co a jak ovlivňuje současnou propojenost světa – charakterizuje přínos vlády Habsburků v 16. a na přelomu 17. století v českých zemích – uvede příklady památek z této doby 			
--	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – popíše, jak se válečný konflikt rozšířil dále po Evropě – vysvětlí důvody dlouhého trvání válečného konfliktu – popíše úlohu diplomatů při jednání o míru po třicetileté válce 			
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam kovů pro způsob obživy – zdůvodní počátky dělby práce v době železné – charakterizuje kulturní vyspělost slovanského obyvatelstva a uvede příklady jejich výrobních postupů – propojí znalosti o přírodních podmínkách vhodných k zemědělskému hospodaření s poznatky o postupu osídlování našeho území – porovná své znalosti postupů při zemědělském hospodaření s možnostmi rolníků raného středověku – pochopí funkční uspořádání tradiční zemědělské usedlosti – vytvoří si představu o životě raně středověkých obyvatel 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Regionální památky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – důsledky používání kovů v zemědělství a řemeslech – rozvoj řemesel a obchodování a jeho dopady na způsob života – trhy, obchod, rozvoj měst – význam rozvoje vzdělanosti – vývoj technologií při výrobě nástrojů a nářadí – změny v zemědělském hospodaření a jejich dopad každodenní život zemědělců – život během válečných konfliktů 		1, 2, 3, 4, 5

		<p>venkova</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvědomí si závislost jejich života na přírodních podmínkách během roku – pochopí vzájemnou provázanost obyvatel venkova a trhových osad – zdůvodní potřebu osídlování nových území – vysvětlí proces utváření pozemkové šlechty jako politický a právní důsledek procesu kolonizace – pochopí příčiny rozvoje měst ve středověku – porovná postavení měšťana postavením poddaného zemědělce – porozumí významu výsad, jež byly udělovány městům – rozlišuje způsoby života různých sociálních vrstev městského obyvatelstva – popíše situaci českých zemí po vymření Přemyslovců a zdůvodní potřebu zvolit nového krále – uvede požadavky, které jsou pro výkon funkce panovníka důležité a důvody volby dynastie Lucemburků – vysvětlí význam propojení 			
--	--	---	--	--	--

		<p>českých zemí s politikou a kulturou západní Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> – uveďte na příkladech z české historie způsoby, jak ve středověku – získávali panovníci nová území pod svou vládu – vysvětlí význam pojmu země Koruny české a zdůvodní vydávání listin Karlem IV. – charakterizuje změny, které přinesl novověk – uveďte, jak se tyto změny projeví v životě lidí – charakterizuje hospodářské zázemí novověku – uveďte příklady dochovaných technických památek – popíše zdroje energie využívané v novověku – popíše příčiny a důsledky stavovského povstání – vysvětlí důsledky porážky povstání pro různé skupiny obyvatel – popíše změny způsobu válčení, k nimž došlo od středověku do novověku – popíše dopad vojenských tažení na obyvatelstvo zemí, kde se válčilo 			
--	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní myšlenky reformy církve podle Jana Husa – vysvětlí problémy spojené s uskutečňováním jeho myšlenek – zdůvodní, proč představitelé církve odsoudili Husa k smrti 	<p>Současnost a minulost v našem životě:</p> <ul style="list-style-type: none"> – křesťanství a význam vzdělanosti – reformace, náboženská tolerance 		1, 2, 3, 5
5.	Místo, kde žijeme	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede přírodní podmínky ČR – popíše své bydliště a jeho historii, posoudí vliv jeho obyvatel na ně – uvede administrativní členění ČR – určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu, dokáže odhadnout riziková místa a případné situace vzhledem k uspořádání své obce, okolí školy 	<p>Obec, místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> – místní a okolní krajina – administrativní členění ČR 	6.5 6.5.4	1, 2, 5
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí působení přírodních složek v procesu utváření krajiny – charakterizuje hospodářství ČR, popíše jednotlivé kraje ČR a zdůvodní některé jevy podmíněné historicky či přírodně – uvede příklady vlivu přírodních podmínek na 	<p>Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> – vliv krajiny na život lidí – působení lidí na krajinu a životní prostředí – chráněná území ČR – kraje ČR – přírodní podmínky, – surovinové zdroje a jejich využití – výroba, obchod, služby – změny hospodářské strategie za 	6.5 6.5.3	1, 2, 3, 5

		<p>hospodářství kraje</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje plánované hospodářství za socialismu a zemědělskou velkovýrobu 	<p>socializmu</p>		
		<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá na mapě požadované geografické jevy – charakterizuje krajinu a zdůvodní umístění základních zemědělských oblastí ČR – uvede hlavní města evropských zemí – určí polohu jednotlivých evropských zemí vůči ČR 	<p>Okolní krajina, Evropa a svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přírodní podmínky ČR – osídlení jednotlivých krajů ČR – státy Evropy 	<p>6.3 6.3.2 6.4 6.4.4</p>	<p>1, 3, 5</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje několik sociálních problémů v ČR – popíše, jak vybraný sociální problém řeší stát 	<p>Naše vlast:</p> <ul style="list-style-type: none"> – domov, stát, svět - způsoby života, kultura, migrace, cestování – rozdíly životní úrovně v různých částech světa 	<p>6.2 6.2.2 6.1 6.1.6 6.1.11</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, jak se rozvoj průmyslu projevil v uspořádání společnosti – vysvětlí proces usilování obyvatel států o větší spoluúčast na politickém rozhodování – představí proces národního obrození v kontextu politických snah českého národa 	<p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – změny uspořádání novověké společnosti – proces osvobození člověka – politická práva – mezilidské vztahy <p>Chování lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – principy demokracie – Právo a spravedlnost 	<p>6.2 6.2.2 6.1 6.1.7</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí důvody vzniku Československých legií, popíše jejich význam – pro založení Československa, charakterizuje politický systém Československa – poukáže na rozdílné postavení občana v demokratické společnosti a totalitním zřízení a charakterizuje demokratické fungování státu – popíše na základě příběhů konkrétních lidí, jaké problémy přináší život v chudobě – vysvětlí, jak a proč jsou porušovány pracovní a hygienické podmínky pracovníků v některých zemích – vyjmenuje aspoň tři důsledky válečných konfliktů a vysvětlí dvě jejich příčiny – uvede alespoň dvě formy možné pomoci, kterou mohou nabídnout bohaté země pro omezení válek v chudých zemích – uvede příklad toho, jak mohou někteří lidé, politici či 	<ul style="list-style-type: none"> – protiprávní jednání, právní ochrana – občanů a majetku, soukromé vlastnictví – Základní globální problémy – sociální problémy, konzumní – společnost, chudoba, hlad, válečné – konflikty, nízká vzdělanost a úroveň – zdravotní péče, problémy životního – prostředí, mezinárodní pomoc, charita, globální odpovědnost 		
--	--	--	---	--	--

		<p>firmy mít z válečného stavu prospěch</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, co znamenají jednotlivé Rozvojové cíle tisíciletí – vysvětlí na konkrétním příběhu, proč je pro člověka důležité vzdělání – vyjadřuje solidaritu s lidmi žijícími v obtížných podmínkách a je ochoten přispět ke zlepšení situace 			
		<ul style="list-style-type: none"> – poukáže na cíle národnostního hnutí ve 2. polovině 19. století v Evropě a určí jeho důsledky a vliv na další politické události – charakterizuje životní podmínky dělníků v průběhu 19. století – zdůvodní politické aktivity dělníků a rozliší prostředky a cíle sociálních demokratů a komunistů – určí významné politické instituce demokratického státu, vysvětlí význam politické opozice v demokracii – uvede opatření, která mají do konce 2. světové války zabránit zločinům proti 	<p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozdíly mezi poddanstvím a občanstvím – národní uvědomování, řešení sociálních a globálních problémů – mezilidské vztahy – principy demokracie – válečné konflikty – role armády v současnosti 	<p>6.1 6.1.7 6.1.8</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>

		<p>lidskosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje priority komunistické vlády, uvede sociální reformy a zhodnotí jejich dopady na občany – charakterizuje a zdůvodní způsoby vedení studené války – popíše činnost disentu a vysvětlí roli disidentů v průběhu sametové revoluce – rozebere příčiny sociálního vyloučení a problémy s ním spojené – objevuje a respektuje jinakost a rozmanitost ve svém okolí – diskutuje o problémech dostupnosti zdravotní péče u nás a v chudých zemích, uvede argumenty pro zahraniční finanční pomoc chudým zemím a proti ní – vyjadřuje solidaritu s lidmi žijícími v obtížných podmínkách a je ochoten přispět ke zlepšení situace 			
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše způsob získání a udržení moci komunistů v Rusku – objasní hlavní myšlenky nacismu, uvedené skupiny obyvatel 	<p>Soužití lidí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nacionalismus, holocaust, komunismus, represe za socialismu – totalitní systémy, invaze vojsk 	<p>6.1 6.1.11 6.2 6.2.4</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – ohrožené nacismem, popíše důsledky nacismu pro Židy v průběhu 2. světové války – uvede charakteristiky uplatňování moci v totalitním státě, zdůvodní represe prováděné komunistickým režimem – vyjmenuje několik sociálních problémů v ČR, popíše, jak vybraný sociální problém řeší stát – uvede alespoň tři příčiny toho, proč mnohé děti na světě nemohou chodit do školy – uvede alespoň tři způsoby, jak mohou vzdělání lidé pomoci zemi, ve které žijí 	<p>Varšavské smlouvy 1968</p> <ul style="list-style-type: none"> – obchod, firmy, zájmové spolky, – globální odpovědnost – Právo a spravedlnost – protiprávní jednání, právní ochrana – občanů a majetku, soukromého – vlastnictví, duševních hodnot – kultura – základní globální problémy – sociální problémy, konzumní – společnost, chudoba, hlad, válečné – konflikty, nízká vzdělanost a úroveň – zdravotní péče, problémy životního – prostředí, mezinárodní pomoc, charita 		
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje změny ve výrobě, které přinesl rozvoj průmyslu – uvede ekonomické zdroje potřebné pro rozvoj podnikání – vysvětlí význam vzdělání, organizace práce pro hospodářský úspěch baťových závodů – popíše hospodářské změny prosazované komunistickými 	<p>Vlastnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizace a vývoj vlastnických vztahů, vlastnické vztahy za socialismu, tržní hospodářství 		1, 2, 3, 4, 5

		vládami – popíše a zdůvodní společenské a hospodářské proměny venkova po roce 1948			
	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí dopady začínajícího procesu modernizace na život ve městech, na příkladu Prahy představí nové instituce měst – uvede důvody evropských států pro vstup do 1. světové války – určí problémy, které provázely vznik Československa, popíše národnostní složení nového státu – popíše mírová jednání mezi evropskými mocnostmi po 1. světové válce, uvede důvody napětí ve společnosti meziválečného Německa – popíše situaci ohrožení Československa v 30. letech 20. století strategií obrany naší republiky – uvede požadavky nacistického Německa na 	<p>Orientace v čase a časový řád:</p> <ul style="list-style-type: none"> – politické a hospodářské změny 19. století – národnostní složení a konflikty – národní socialismus a život v protektorátu – poválečný odsun obyvatelstva a – změny osídlení ČR – socialistická republika – obnovení demokracie, problémy polistopadového vývoje 	6.2 6.2.4	1, 2, 3, 4, 5

		<p>vládu Československa v roce 1938, charakterizuje důsledky uzavření Mnichovské dohody.</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše průběh 2. světové války – vysvětlí důvody státního převratu v roce 1948 – vysvětlí důvody rozdělení světa ve 2. polovině 20. století, popíše důsledky tohoto rozdělení pro občany východního bloku – vysvětlí přínos reformního hnutí v Československu v 60. letech 20. století – vysvětlí důvody sametové revoluce a uvede, jaké změny – přinesla, časově zařadí rozdělení Československa a uvede názvy obou nástupnických států 			
		<ul style="list-style-type: none"> – pochopí na příkladu přechodu textilní výroby z domácností a jejich koncentrace do průmyslových středisek význam jednotlivých fází procesu zprůmyslnění a jeho důsledky – vysvětlí, jaké faktory měly 	<p>Současnost a minulost v našem životě:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vynálezy a rozvoj technologií – začátky průmyslové výroby – změny životního stylu – industrializace a její dopady na životní prostředí 	<p>6.5 6.5.3</p>	<p>1, 2, 3, 5</p>

		<p>vliv na rozvoj průmyslu v určitých regionech, určí zdroje pro rozvoj strojírenského průmyslu</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí změny ve funkcích moderních měst a určí instituce a budovy ve městech, které tyto funkce naplňují – charakterizuje postavení Čech a Moravy během 2. světové války – uvede priority hospodářské strategie Československa po roce 1948, zdůvodní profilování československého průmyslu – určí dopady studené války na život – určí pozitivní a negativní dopady kolektivizace zemědělství na jednotlivce v Československu – uvede důvody vpádu sovětských vojsk a popíše důsledky sovětské okupace v následujících letech 			
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše vzhled historických objektů a přiřadí je ke stavebnímu slohu – popíše, jaké změny způsobila modernizace ve vybavení a 	<p>Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> – budování národních kulturních institucí – památky a památníky jako svědkové minulosti 		1, 3, 5

		<p>vzhledu měst, uveďte znaky moderní architektury</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje úlohu propagandy během 2. světové války – určí na mapě chráněná území v ČR a kulturní památky a – vyhledá o nich informace 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj ochrany území, typy chráněných území 		
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí proces vzniku samostatné Československa – popíše konec 2. světové války a charakterizuje podíl spojeneckých vojsk a Sovětského svazu na ukončení války – vysvětlí důvody sametové revoluce a uveďte, jaké změny přinesla 	<p>Orientace v čase a časový řád:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik samostatného Československa – výročí konce 2. světové války, význam ochrany lidských práv – Den boje studentů za svobodu – nové budování demokratického zřízení 	<p>6.2 6.2.2</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>

5.7 Přírodověda

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět je koncipován jen pro 1. stupeň ZŠ ve 4. a 5. ročníku, navazuje na učivo prvouky, prohlubuje a rozšiřuje jej.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk jeho svět, který je členěn do těchto okruhů:

- Místo kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví
- Člověk a technika
- Země ve vesmíru

Časová dotace je pro 4. ročník 1,5 hodiny (střídání s vlastivědou v pololetí), pro 5. ročník 2 hodiny.

Vzdělávání v předmětu přírodověda směřuje žáky k:

- poznání přírodních zákonitostí při aktivních a tvůrčích činnostech, jednak samostatně, jednak při práci ve skupinách
- získání jasné a konkrétní představy o přírodninách živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, je to dobrý předpoklad pro vytváření přesných pojmů
- konkrétní představy o přírodninách a přírodních jevech doplnění nejen četbou textů naučných, ale i uměleckých
- učení zjišťovat základní vlastnosti zkoumaných přírodnin, nacházení souvislostí mezi jevy a ději v přírodě
- provádění pokusů žáky, čímž jim umožníme poznat a pochopit přírodní děje, které nelze snadno pozorovat v přírodních podmínkách
- zaměření pozornosti žáků na sledování určitých jevů při vycházkách
- zaznamenání výsledků pozorování a pokusů, diskuze o nich se spolužáky, vyvození závěrů a za učitelova vedení je upřesňovat, popřípadě zobecňovat
- uvědomění si sebe jako člověka – živé bytosti, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby, poznání, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy apod.
- předávání žákům základních poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel
- vedení žáků k tomu, aby se na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka za své zdraví a bezpečnost
- upozornění žáků na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí
- postupné osvojení a upevnění zásad slušného chování mezi lidmi, učit se vzájemné toleranci, snášenlivosti a úctě k lidem, se kterými se setkávají

- sledování střídání ročních období, vedení se záznamů ze svých pozorování, umět pozorované změny v přírodě zdůvodnit
- dovést žáky k uvědomění, že Země je jednou z planet, oběžnic Slunce, které jsou součástí vesmíru.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výkladové hodiny propojené s diskusí s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem
- skupinové práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, krásné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním a záznamy o pozorování
- využití výukových programů – Lipka, Planetárium, Moravské muzeum, Etnografické muzeum
- zoologická, botanická zahrada, arboretum
- malé i větší projekty

Mezipředmětové vztahy:

PČ: provádění žákovských pokusů z přírodovědy a příprava na tyto pokusy se uskutečňuje – třídění odpadu, sběr a třídění přírodního materiálu a následné využití, vlastní kalendář přírody, lisování rostlin, herbáře, využití bylin v přípravě jídel, modely raket...

ČJ: návaznost článků v čítankách 4. i 5. ročníku – bajky, dramatizace, sci-fi, projekt Vesmír, Malý princ, krásná literatura... - logické navázání ve slohu – fantazijní vyprávění, tvorba poezie na dané téma, vyprávění o životě zvířat, popis organismů apod

M:4. ročníku návaznost pracovních sešitů Počítání s velkými čísly, v 5. ročníku pracovní sešity Od příkladů ke hvězdám, Cestujeme po republice

VL: ve všech pěti tematických okruzích – rozmanitost života na zemi, podnebné pásy, počasí, přizpůsobení organismů – projekt

VV: fantazie – krajina, obyvatelé jiných planet, ekosystémy, živočichové, rostliny – kresba, herbáře

CJ: slovní zásoba na dané téma

5.7.2 Hodnocení

Žáci jsou hodnoceni při ústním zkoušení, formou testů po ukončení jednotlivých tematických okruhů, jednou za pololetí písemnou formou – prověrka, dále je hodnocena aktivita žáků v jednotlivých hodinách – referáty, vlastní poznatky .

5.7.3 Předmětem prolínají průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** - vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – témata směřující k sebepoznávání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům, rozvoji emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí.
- **Výchova demokratického občana** - témata zaměřená na vztah k domovu a vlasti, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - uspořádání a změny našeho životního prostředí, zkušenosti a zážitky z prázdninových cest, evropské krajiny, ekosystémy, základní podmínky života, globální problémy, mimořádné události.

- **Multikulturní výchova** - hodnotový systém, člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika, rasová rovnoprávnost, mezilidské vztahy, potírání předsudků, lidská solidarita, tolerance.
- **Environmentální výchova** - ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí, osvojení si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě.

Využití – přímé kontakty žáků s okolním prostředím, propojení rozvíjení myšlení s výrazným ovlivněním emocionální stránky osobnosti, jedince. Vliv prostředí na zdraví – péče o přírodu, zjišťování informací o aktuálním stavu našeho prostředí:

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

5.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojených tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci se utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
4.	Člověk a jeho zdraví	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná a popíše vlastními slovy rozdíl mezi předchůdci – člověka a člověkem dnešním – popíše dle obrázků život v tlupě předvěkových lidí a využití předmětů každodenní potřeby – vysvětlí pojem sociální chování – uvede příklady sociálního chování platných v dnešní společnosti – rozlišuje mezi projevy sociálního a asociálního chování – vysvětlí význam dodržování pravidel sociálního chování pro chod společnosti 	<p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – původ člověka – projevy chování 	<p>6.1 6.1.2 6.1.3 6.1.7 6.1.8 6.1.10</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p>
		<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednotlivé části kosterní soustavy – popíše princip pohybu kostí způsobeného svaly – vyjmenuje orgány jednotlivých orgánových soustav – stručně charakterizuje jejich funkci – vysvětlí souvislosti mezi 	<p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orgánové soustavy <p>Návykové látky a zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> – škodlivé látky v těle <p>Základy sexuální výchovy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina, partnerství – rozmnožování člověka 		<p>1, 2, 3</p>

		<p>příjmem kyslíku a potravy, výdejem škodlivých látek ven z těla a transportem látek po těle</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje a na obrázku ukáže pohlavní orgány – popíše proces oplození vajíčka spermií – popíše změny ženské postavy v souvislosti s těhotenstvím <p>pravidla v těhotenství</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje jednotlivá období lidského života a stručně je charakterizuje – vyjmenuje příklady vjemů zprostředkované smyslovými orgány – vytvoří schéma členů své rodiny a doplní k nim období života, ve kterém se nacházejí – popíše, v čem je jako osobnost jedinečný 	<p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – smyslové orgány – období života 		1, 3, 4
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje běžné nemoci a jejich příznaky – porovná princip a léčbu při onemocnění způsobeném bakteriemi a viry – navrhne, jak by se měli 	<p>Péče o zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nemoc, úrazy, drobná poranění 		1, 2, 3, 4

		<p>chovat nemocní a zdraví lidé vůči sobě navzájem</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí možná riziková chování v souvislosti s úrazy a navrhne, jak jim předcházet – předvede, jak účinně přivolat pomoc při úrazech 			
	Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí příčiny střídání dne a noci, na globusu ukáže, na kterých místech je v určitém okamžiku den a noc – popíše pohyb Slunce pozorovatelný z určitého místa na zemi a s tím související pohyb stínu – popíše pohyb vesmírných těles na noční obloze a zdůvodní, proč je jediným pozorovatelným tělesem na denní obloze Slunce – vyjmenuje planety Sluneční soustavy a popíše pohyb Země a ostatních planet kolem Slunce – charakterizuje Slunce a planety Sluneční soustavy – popíše působení gravitační síly Slunce na Zemi a ostatní planety – popíše vzájemný pohyb Země, Slunce a Měsíce 	<p>Vesmír a Země:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava – den a noc – světové strany 	<p>6.5 6.5.1 6.5.2</p>	<p>1, 2, 3, 6</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje jednotlivé vrstvy Země – popíše rozdíly mezi zemskou kůrou oceánskou a kontinentální – popíše vliv gravitační síly Země na tělesa v její blízkosti a vysvětlí, podle čeho určujeme směr dolů – určí hlavní a vedlejší světové strany na směrové růžici, pomocí buzoly či kompasu – uvádí příklady určování světových stran v běžném životě – vyjmenuje látky, na které působí a nepůsobí magnetická síla, uvede příklady – sestrojí jednoduchý kompas a vysvětlí princip jeho činnosti – uvede příklady využití magnetu a magnetické síly v praktickém životě 			
		<ul style="list-style-type: none"> – porovná a pomocí obrázků popíše způsob vzniku pásemného a sopečného pohoří – vysvětlí změnu reliéfu pohoří v průběhu času, vyjmenuje 	Nerosty a horniny, půda		1, 2, 3

		základní vnější geologické činitele			
		<ul style="list-style-type: none"> – porovná základní druhy hornin a způsob jejich vzniku, stavbu hornin a na základě pozorování v okolí školy navrhne možnosti využití hornin – určí pomocí mapy, jakými horninami jsou tvořena významná pohoří ČR – určí nejběžnější druhy minerálů pomocí jejich fyzikálních a chemických vlastností – charakterizuje pojmy minerál a hornina – porovná a popíše vybrané půdní druhy – popíše vznik humusu, zdůvodní význam půd a minerálů obsažených v půdách – popíše význam minerálních látek pro zdraví živočichů a rostlin – uvede příklady zúrodnování a znehodnocování půdy 	<p>Nerosty a horniny, půda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvětrávání – vznik půdy a její význam 		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – definuje význam vody na Zemi, rozdělí vodu z různých 	<p>Voda</p> <p>Vzduch:</p>		1, 2, 3, 6

	<p>hledisek a významů</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše význam vod sladkých a slaných, popíše rozdíly mezi povrchovou a podzemní vodou - vyjmenuje druhy vod z hlediska využívání člověkem – rozliší vodu v různých skupenstvích a uvede podmínky nutné pro přechod z jednoho skupenství do druhého – popíše pomocí obrázku koloběh vody v přírodě a jeho význam pro vznik sladké vody – popíše význam vody pro živé organizmy, způsoby přijímání vody vybraných organismů – vysvětlí význam vody jako životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – výskyt, vlastnosti, formy – oběh vody v přírodě – proudění vzduchu 		
	<ul style="list-style-type: none"> – uvádí příklady různých typů podnebí na Zemi – vyjmenuje a na mapě světa vyhledá podnebné pásy, stručně – charakterizuje teplotu – vysvětlí příčiny rozmanitých teplotních podmínek na zemi – v souvislosti s oběhem Země 	<p>Životní podmínky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podnebí, počasí – rozmanitost životních podmínek 	<p>6.5 6.5.1 6.5.2 6.5.3</p>	<p>1, 2, 3, 6</p>

		<p>a Slunce a naklonění zemské osy</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje počáteční dny ročních období z astrologického hlediska – uvede příklady změny podnebí v souvislosti s globálním oteplováním – vysvětlí rozdíl mezi podnebí a počasím – přečte záznam z ikon a číselných údajů, zapíše aktuální stav počasí – uvede příklady významu předpovídání počasí pro praktický život – popíše příklady adaptace živočichů a rostlin na prostředí – charakterizuje podnebí v biomech (tropický les, savana,...) – vysvětlí adaptaci rostlin a živočichů na změnu podnebí 			
		<ul style="list-style-type: none"> – vytvoří řadu přírodnina, surovina, výrobek – rozlišuje přírodniny na živé a neživé – vyjmenuje vlastnosti živých organismů a porovná je s vlastnostmi přírodnin 	<p>Rovnováha v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> – příroda živá a neživá – význam, vzájemné vztahy mezi organismy – základní společenstva 		1, 2, 3

		<p>neživých</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše způsoby získávání potravy u rostlin, hub a živočichů – popíše základní principy fotosyntézy – roztřídí na základě soupisu potravy živočichy na masožravce, býložravce a všežravce – popíše, jakým způsobem jsou živočichové přizpůsobeni příjmu potravin – popíše základní principy dýchání u rostlin a živočichů – uvede příklady živočichů dýchajících plicemi, žábami a vzdušnicemi – popíše základní principy pohlavního a nepohlavního rozmnožování – popíše způsob opylení a oplození u rostlin – popíše různé způsoby rozmnožování u živočichů – uvádí příklady vzájemných vztahů mezi organizmy v souvislosti s příjmem látek, rozmnožováním a dýcháním – charakterizuje pojmy 			
--	--	---	--	--	--

		<p>potravní řetězec a potravní síť</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestaví z předložených organismů potravní řetězec 			
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje vybraná přírodní společenstva, rozlišuje přírodní společenstva přírodní a umělá – rozliší rodové a druhové názvy, vyhledává je v atlase a vysvětlí druhový význam – charakterizuje přírodní společenstvo les – rozlišuje typy lesů na základě druhového složení – popíše proměny listnatého lesa v průběhu roku – určí vybrané druhy lesních dřevin, bylin, hub a živočichů s pomocí atlasu – vysvětlí význam lesa pro člověka a uvede příklady, jak člověk společenstvo ovlivňuje – charakterizuje přírodní společenstvo louky – vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů – určí je pomocí klíčů a atlasů – popíše způsoby adaptace v přírodním společenstvu 	<p>Přírodní společenstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – les – louka – řeka <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovědnost lidí – ochrana a tvorba ŽP – ochrana rostlin a živočichů 	<p>6.5 6.5.1</p>	<p>1, 2, 3, 5</p>

		<p>louky</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje přírodní společenstvo řeky – vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů – určí je pomocí klíčů a atlasů – vyjmenuje, jakým způsobem lidé ovlivňují pozitivně i negativně vodní toky – vyjmenuje typy chráněných území včetně konkrétních příkladů z nejbližšího okolí školy – popíše důvody ochrany přírodních celků i jednotlivých organismů – vysvětlí význam ikon znázorňujících žádoucí a nežádoucí chování v chráněných územích, navrhne způsob chování v přírodě 			
5.	Rozmanitost přírody	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určí s pomocí informací uvedených na obalu či štítku přírodninu, ze které byla vyrobena potravina nebo oděv – charakterizuje jednotlivé uživatelské skupiny polních 	<p>Rostliny, houby, živočichové:</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam v přírodě a pro člověka – průběh a způsob života – výživa – stavba těla u některých nejznámějších druhů – životní potřeby a projevy 	<p>6.5 6.5.1 6.5.2 6.5.4</p>	<p>1, 2, 3, 5, 6</p>

		<p>plodin, třídí plodiny do těchto skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> – roztřídí zeleninu do jednotlivých užitelských skupin – pojmenuje přírodniny určené pro výrobu oblečení – uvede příklady oděvů vyrobených z určitých materiálů – porovná s pomocí map podmínky pro pěstování rostlin na území ČR – charakterizuje podmínky pro pěstování polních plodin v našem regionu – vyhledává v textu informace o jednotlivých polních plodinách – určí vybrané obiloviny s pomocí určovacího klíče – třídí ovoce do užitelských podskupin – popíše viditelné rozdíly mezi jednotlivými odrůdami jablek – vyjmenuje činnosti související s péčí o ovocné dřeviny v průběhu roku – pojmenuje vybrané druhy tropického ovoce – porovná výhody a nevýhody 			
--	--	--	--	--	--

		<p>konzumace tropického ovoce</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná život volně žijících zvířat oproti zvířatům domácím – popíše způsob péče o domácí zvířata – vyjmenuje příklady zvířat, u kterých rozlišujeme různá plemena – vysvětlí vlastními slovy pojem šlechtění – popíše činnosti související s chovem ryb v rybnících – vyjmenuje příklady ryb chovaných v našich rybnících – sestaví jednoduchý klíč k určování vybraných ryb 			
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje vlastními slovy pojem bioodpad – vyjmenuje různé příklady likvidace bioodpadu – roztřídí odpad určený k recyklaci – zhodnotí možnosti třídění bioodpadu v domácnosti – charakterizuje vlastními slovy pojem globalizace – uvede příklady potravin, textilních materiálů pěstovaných a vyráběných v ČR 	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – likvidace odpadů 		1, 2, 3, 5

		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje příklady globálně dostupných produktů – zhodnotí výhody a nevýhody globalizace 			
		<ul style="list-style-type: none"> – porovná výhody a nevýhody bydlení v různých lokalitách – zhodnotí místo svého bydliště z hlediska bezpečnosti – vyjmenuje materiály používané při stavbě domu a uvede příklady jejich použití – vyjmenuje příklady profesí souvisejících se stavbou domu 	<p>Nerosty a horniny, půda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – některé hospodářsky významné horniny a nerosty 		1, 2, 3, 6
		<ul style="list-style-type: none"> – přiřadí obrázek dřeviny k jejímu popisu – vysvětlí důvody pěstování okrasných rostlin – uvede příklady ptáků žijících v blízkosti lidských obydlí – určí vybrané dřeviny pomocí atlasu nebo určovacího klíče – vypracuje kartu stromu/keře na základě pozorování a s pomocí odborné literatury – zdůvodní význam zeleně v obci – vyjmenuje příklady nevídaných organismů, které můžeme najít v lidských 	<p>Rostliny, houby, živočichové:</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam v přírodě a pro člověka – průběh a způsob života – výživa – stavba těla u některých nejznámějších druhů – životní potřeby a projevy 		1, 2, 3, 6

		<p>obydlích</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše důsledky tohoto soužití – navrhne, jak předcházet nebo omezit přítomnost těchto organismů v obydlí 			
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje důvody pěstování pokojových rostlin v domácnosti – vyjmenuje příklady pokojových rostlin – popíše obecně péči o pokojové rostliny – vyhledá název pokojové rostliny podle obrázku – vyhledá informace o vybrané rostlině a převede je spolužákům – posoudí, zda je pokojová rostlina pěstovaná v souladu s jejími potřebami a navrhne případné změny 	<p>Rostliny, houby, živočichové:</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam v přírodě a pro člověka – průběh a způsob života – výživa – stavba těla u některých nejznámějších druhů – životní potřeby a projevy 		
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje druhy energie, se kterými se setkáváme – v každodenním životě – uvede příklady přeměny energie – zdůvodní význam sluneční energie pro život na Zemi 	<p>Vesmír a Země:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava 		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vlastními slovy 	<p>Rovnováha v přírodě:</p>		1, 2, 3

		<p>pojem producent, konzument, rozkladač</p> <ul style="list-style-type: none"> – uveďte příklady nepříznivého působení Slunce na živé organizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – vzájemné vztahy mezi organizmy 		
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje energetické suroviny včetně míst jejich výskytu na území ČR – vyjmenuje příklady obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie – popíše společné vlastnosti uhlí a dřeva – vysvětlí chování ropy při ropných haváriích – navrhne, jak by se zachoval při úniku zemního plynu – vlastními slovy popíše vznik elektrického náboje – popíše, jak reagují souhlasně a nesouhlasně nabitá tělesa – uveďte příklady vodičů a izolantů – vysvětlí důsledky nesprávného zapojení monočlánků do elektrospotřebičů – vysvětlí význam piktogramů upozorňující na elektrická 	<p>Nerosty a horniny, půda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – některé hospodářsky významné horniny a nerosty <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovědnost lidí – ochrana a tvorba životního prostředí 		1, 2, 3, 5, 6

		<p>zařízení a navrhne způsob chování v místech označených těmito piktogramy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí situace hrozícího úrazu elektrickým proudem a – navrhne, jak těmto situacím předcházet – vyjmenuje zásady první pomoci při úrazu el. proudem 			
		<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje příklady zdrojů elektrického napětí – popíše svými slovy způsob přenosu elektrické energie el. rozvodnou sítí – vyhledá na mapě ČR rozmístění různých typů elektráren – vyhledá v textu informace o různých typech elektráren – porovná výhody a nevýhody jednotlivých typů elektráren – uvede příklady elektráren využívajících obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a jejich význam pro krajinu – vyjmenuje, jakým způsobem lze šetřit elektrickou energii ve vlastní domácnosti 	<p>Nerosty a horniny, půda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – některé hospodářsky významné horniny a nerosty <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovědnost lidí – ochrana a tvorba životního prostředí 		1, 2, 3
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje svými slovy 	Voda, vzduch:		1, 2, 3

	<p>pojmy čistý a znečištěný vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje faktory přispívající ke znečištění vzduchu – vyjmenuje možnosti, jak účinně snižovat míru znečištění vzduchu na úrovni obce – uvede příklady znečišťování vody v krajině – popíše vliv znečištění vody na život rostlin a živočichů – uvede příklady znečištění půdy člověkem – navrhne možnosti šetření pitnou vodou v domácnosti – popíše vliv znečištění půdy na život rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> – výskyt, význam pro život <p>Životní podmínky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmanitost podmínek života na Zemi – význam podmínek života na Zemi 		
	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje pojmy plevel a škůdce – sestaví potravní řetězec a potravní síť vybraného společenstva – vysvětlí, jak se dostávají škodlivé látky z půdy do těl organismů – uvede příklady negativních zásahů člověka do vybraných společenstev 	<p>Rovnováha v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemné vztahy mezi organizmy <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovědnost lidí – ochrana a tvorba životního prostředí – rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními – vlivy a ochrana před nimi 		1, 2, 3

		<ul style="list-style-type: none"> – navrhne způsoby, jak chránit přírodní společenstva – vyhledá v seznamu ohrožených živočichů/rostlin, zda je konkrétní organizmus chráněný a do které kategorie ochrany spadá – popíše, jak se zachová při nálezu chráněného nebo zraněného živočicha – uvede příklady ohrožených organismů ve světě a důvody jejich ohrožení – uvede funkce botanických a zoologických zahrad, především jejich význam v ochraně ohrožených druhů – vyjmenuje typy chráněných území v ČR a vyhledá je na mapě – uvede příklady možností ochrany přírody ze strany státu, obce (odbor životního prostředí) – stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí – prokáže v modelových 			
--	--	--	--	--	--

		situacích jak se účinně chránit			
	Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje místa a situace, ve kterých mu může hrozit nákaza bakteriemi – navrhne způsob prevence před nákazou bakteriemi z vody, vzduchu a půdy – uvede příklady situací, při kterých se může setkat s plísněmi a kvasinkami – zařadí plísně a kvasinky mezi houby – zdůvodní nebezpečí vyplývající z konzumace potravin napadených plísní – uvede příklady využití ušlechtilých plísní a kvasinek – porovná podmínky k životu plísní, kvasinek a vybraných hub vytvářejících plodnice – vyhodnotí pokusy a na jejich základě formuluje závěry 	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdravá strava – nemoc – první pomoc – úrazová zábrana – osobní hygiena <p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní stavba a funkce – životní potřeby a projevy <p>Osobní bezpečí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování v rizikovém prostředí 	6.1 6.1.2 6.1.3 6.1.4 6.1.5 6.1.8 6.1.11	1, 2, 3, 6
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje svými slovy pojem imunitní systém – popíše význam kůže a bílých krvinek pro imunitu svého těla – navrhne způsob jednání při drobných poraněních kůže a předvede způsob ošetření 	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdravá strava – nemoc – první pomoc – úrazová zábrana – osobní hygiena – nemoci přenosné a nepřenositelné – ochrana před infekcemi 		1, 2, 3, 4

		<p>tohoto poranění</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje činnosti související s osobní hygienou a vysvětlí význam pro zdraví – určí na základě informací uvedených na obalech hygienických potřeb, komu jsou určeny a jakým způsobem se správně používají – uvede příklady jedovatých rostlin a hub a nebezpečných živočichů – vyjmenuje sportovní aktivity, při kterých může hrozit zranění a zdůvodní používání konkrétních ochranných pomůcek při těchto aktivitách – navrhne způsoby, jak předcházet zraněním v konkrétních životních situacích – rozpozná život ohrožující zranění – sestaví seznam pravidel, která by se měla dodržovat jako prevence před zraněním – navrhne, jakým způsobem používat a skladovat léky a čisticí prostředky v 	<p>přenosnými krví</p> <p>Lidské tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní stavba a funkce – životní potřeby a projevy <p>Osobní bezpečí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování v rizikovém prostředí 		
--	--	---	--	--	--

		<p>domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá na obalech od čisticích prostředků, jakým způsobem se bezpečně používají – rozpozná typ nebezpečí podle ikon uvedených na obalech nejen čisticích prostředků 			
		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje vlastními slovy pojem živelní pohroma – popíše možné dopady živelních pohrom na život lidí – vysvětlí pojem integrovaný záchranný systém – popíše, jak se chovat při evakuaci a zdůvodní význam dodržování pokynů složek integrovaného záchranného systému – vyjmenuje, co by mělo být obsahem evakuačního zavazadla 	Situace hromadného ohrožení		1, 2, 3

5.8 Výtvarná výchova

5.8.1. Charakteristika předmětu

Předmět výtvarná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova z oblasti Umění a kultura z RVP ZV. Výuka probíhá pokud možno ve dvouhodinových blocích. Dotace na 1.stupni 7 hodin (doporučeno v 1.- 3. ročníku s jednohodinovou dotací týdně, ve 4. a 5. ročníku s dvouhodinovou dotací týdně). Pro výuku jsou využívány kmenové třídy. Součástí výuky je práce v plenéru, návštěvy galerií, muzeí a výstav včetně animačních programů. Ve výtvarné výchově je využíváno projektové vyučování v návaznosti na probírané učivo a časové možnosti.

Předmět výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků a klade důraz na tvůrčí činnosti – tvorbu, vnímání a interpretaci. Při vlastní tvorbě žáci využijí různé výtvarné techniky jak v malbě, tak kresbě, grafice i multimediální tvorbě.

Žáka vedeme k tomu, aby chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život, hledal souvislosti a vytvářel osobní postoje k obsahu vizuálně obrazných vyjádření. Žák získává vědomosti a dovednosti, které mu umožňují vyjádřit se v rámci svých možností výtvarnými prostředky. Na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utváříme u žáka postoje k různým kulturám a společenstvím, včetně chápání významu výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu. Učíme žáka orientovat se v umění a ostatních vizuálně obrazných vyjádřeních současnosti, se kterými přichází denně do styku. Systematicky utváříme u žáka pojmový aparát a prohlubujeme schopnosti jej aktivně využívat.

Prioritou při hodnocení žáka je proces tvorby – přístup žáka k tvorbě; jeho ochota řešit výtvarné problémy a snaha aktivně se podílet na tvůrčím procesu; rozvíjení schopnosti spolupráce a aktivní přístup k práci ve skupině; schopnost vyjadřování pomocí výtvarného pojmového aparátu a schopnosti interpretace zejména vlastních děl. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení

5.8.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Témata inspirovaná dějinami umění řadíme chronologicky a systematicky navazujeme na žákovy dosavadní znalosti, které prohlubujeme a probouzíme v žákovi další zájem o výtvarnou kulturu
- Vhodnou motivací vedeme žáky k samostatnému objevování a doplňování informací o umělecké i mimoumělecké skutečnosti a jejich vtazích
- Vedeme žáka k sebehodnocení, posouzení vlastních výtvarných schopností a jejich účelného využití
- Využíváme takových výtvarných postupů, při nichž žák získá praktické znalosti a dokáže je tvořivě použít
- Vedeme žáka k experimentování s výtvarnými prostředky, provádíme pokusy a vyhodnocujeme jejich výtvarné působení
- Pro náměty výtvarných činností využíváme jiných oborů, zejména dějepisu, přírodopisu apod.

- Užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory.
- Organizujeme pro žáky návštěvy výstav, galerií podle aktuálních možností, formujeme tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a rozvíjíme jejich kulturní rozhled.
- Vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáme žákovi dostatek možností k uplatnění vlastního tvůrčího řešení a podporujeme originální přístup
- Učíme žáky používat tradiční metody řešení výtvarných problémů, zejména při grafických technikách

Kompetence komunikativní

- Při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka.
- Dáváme žákům příležitost k formulaci a obhajobě vlastního přístupu k problému, včetně konfrontace s ostatními žáky
- Práci ve skupinách podporujeme využívání diskuse k rozvíjení věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru, včetně schopnosti vyslechnout a respektovat názor jiných
- Kultivujeme projevy kritického hodnocení i jeho přijetí

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáka k uvědomování si své role ve skupině, k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti za společné dílo
- Zařazením rozličných aktivačních metod vedeme žáka k empatii a toleranci
- Nabízíme žákům takové individuální výtvarné aktivity, které každému umožní zažít pocit úspěchu
- Využíváme výtvarných činností k podpoře sebevědomí žáků

Kompetence občanské

- V procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí vedeme žáky ke vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- Vedeme žáky k úctě k vytvořeným hodnotám a vytváříme vědomí nezbytnosti chránit kulturní a duchovní hodnoty
- Seznamujeme žáky s místními kulturními hodnotami a zařazujeme takové aktivity, které vytváří pocit regionální příslušnosti

Kompetence pracovní

- Při realizaci výtvarného záměru nabízíme širokou škálu aktivit, prostřednictvím kterých žák získává nezbytné pracovní návyky
- Při tvůrčích výtvarných činnostech vedeme žáky k dodržování daného technologického postupu a zásad bezpečnosti při práci, ochrany vlastního zdraví i druhých
- Podporujeme reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností.

5.8.3 Průřezová témata

Předmětem se v mezipředmětových vztazích a projektech prolínají tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání a kreativita jsou neoddělitelnou částí obsahu výtvarné výchovy, proto se objevují ve všech ročnících
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- **Environmentální výchova** – podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí
- **Multikulturní výchova** – rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PT	KK
1.,2., 3.	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák: experimentuje s kreslířskými materiály experimentuje s dostupnými malířskými prostředky (tempera, pastel, kombinované techniky) experimentuje s tiskem z jednoduše vytvořených matric (přírodniny, textilie, papír) pozná základní kreslířské materiály a nástroje (tužka, uhel, rudka, dřívko, pero, štětec, fix, tuš) provádí pokusy s různými druhy a velikostmi malířských i jiných nástrojů vyrábí jednoduché malířské nástroje z přírodních materiálů a objevuje jejich malířskou stopu hraje si s plastelínou, gesticky do ní zasahuje a zkoumá stopy netradičních nástrojů dodržuje zásady při kresbě tužkou při tvarování papíru využívá různých pracovních postupů (mačkání, trhání, vrstvení)	kreslířské, malířské a modelační materiály a techniky kresba tužkou tvarování papíru	6.1.1 6.1.2 6.1.3 6.1.4 6.1.5 6.1.6 6.1.7 6.1.10 6.1.11	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	kresebně zaznamenává haptickou zkušenost ručně otiskuje přírodniny, snímá frotáže spontánně objevuje různé tvárné materiály, vytváří hapticky zajímavé objekty pozoruje a využívá plastických kvalit přírodnin modeluje měkké a přísné tvary v závislosti na zobrazovaném	hmatové vnímání projekce představ v modelování	6.5.1 6.5.2 6.5.3 6.5.4	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně	hodnotí výsledky experimentů s nástroji a materiály uvolněně pracuje se štětci, volí jejich velikost	hodnocení náhodných událostí	6.1.1 6.1.5	1, 2, 3, 4, 5, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PT	KK
	obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	v závislosti na motivu a formátu objevuje přírodní barviva a primitivním způsobem vytváří vlastní přírodní barvy	volba nástrojů v závislosti na záměru přírodní barviva		
	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty	hraje si s linií, objevuje a popisuje její výrazové schopnosti kresebně vyjadřuje podstatné rysy zobrazovaného sleduje a dokáže v kresbě zaznamenat proporční vztahy tvarů a jejich stavbu zjednodušuje podobu námětu, zaměřuje se na podstatné rysy a vyjadřuje je v malbě vyhledává, rámuje a oceňuje náhodné barevné události zkoumá tvary písmen, kombinuje je s obrázkem	výrazové možnosti linie hlavní rysy, proporce a vztahy zobrazovaných tvarů oceňování náhodných barevných událostí tvarové asociace, rozvoj představivosti	6.1.1 6.1.5	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	zná pojem vernisáž s pomocí zorganizuje výstavu vlastních prací v prostoru školy diskutuje se žáky třídy o vlastních výtvorech, obhazuje výsledky své práce a interpretuje obsah	vernisáž obhajoba vlastní práce, zásady diskuse	6.1.8 6.1.9	1, 2, 3, 4, 5, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PT	KK
4.,5.	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<p>Žák:</p> <p>experimentuje s kreslířskými materiály</p> <p>experimentuje se všemi dostupnými malířskými prostředky (tempera, akvarel, pastel, kombinované techniky)</p> <p>experimentuje s tiskem z jednoduše vytvořených matric (přírodniny, textilie, papír)</p> <p>pozná základní kreslířské materiály a nástroje (tužka, uhel, rudka, dřívko, pero, štětec, fix, tuš)</p> <p>provádí pokusy s různými druhy a velikostmi malířských i jiných nástrojů</p> <p>vyrábí jednoduché malířské nástroje z přírodních materiálů a objevuje jejich malířskou stopu</p> <p>hraje si se sochařskou hlinou, gesticky do ní zasahuje a zkoumá stopy netradičních nástrojů</p> <p>dodržuje zásady při kresbě tužkou</p> <p>seznamuje se s více pohledovostí, otáčí a pozoruje prostorové dílo během práce</p> <p>při tvarování papíru využívá různých pracovních postupů (mačkání, trhání, vrstvení)</p> <p>řeší kompoziční etudy a otázku kontrastu černých a bílých ploch</p> <p>zná a dokáže používat pojmy: bod, linie, plocha</p> <p>zná barvy primární a sekundární a dokáže je namíchat</p>	<p>kreslířské, malířské a modelační materiály a techniky</p> <p>kresba tužkou</p> <p>tvarování papíru</p> <p>kompozice a kontrast černých a bílých ploch</p> <p>bod, linie, plocha</p> <p>primární a sekundární barvy</p>	<p>6.1.1</p> <p>6.1.2</p> <p>6.1.3</p> <p>6.1.4</p> <p>6.1.5</p> <p>6.1.6</p> <p>6.1.7</p> <p>6.1.10</p> <p>6.1.11</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PT	KK
	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	kresebně vyjadřuje podstatné rysy zobrazovaného sleduje a dokáže v kresbě zaznamenat proporční vztahy tvarů a jejich stavbu zjednodušuje podobu námětu, zaměřuje se na podstatné rysy a vyjadřuje je v malbě kresebně zaznamenává haptickou zkušenost ručně otiskuje přírodniny, snímá frotáže spontánně objevuje různé tvárné materiály, vytváří hapticky zajímavé objekty pozoruje a využívá plastických kvalit přírodnin modeluje měkké a přísné tvary v závislosti na zobrazovaném	hlavní rysy, proporce a vztahy zobrazovaných tvarů hmatové vnímání projekce představ v modelování	6.5.1 6.5.2 6.5.3 6.5.4	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	hodnotí výsledky experimentů s nástroji a materiály a hledá paralely v dějinách umění, evropské kultuře i mimoumělecké skutečnosti uvolněně pracuje se štětci, volí jejich velikost v závislosti na motivu a formátu objevuje přírodní barviva a primitivním způsobem vytváří vlastní přírodní barvy	hodnocení náhodných událostí volba nástrojů v závislosti na záměru přírodní barviva	6.3.1 6.4.1 6.4.2	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě	hraje si s linií, objevuje a popisuje její výrazové schopnosti vyhledává, rámuje a oceňuje náhodné barevné události zkoumá tvary písmen, kombinuje je s obrázkem	výrazové možnosti linie oceňování náhodných barevných událostí tvarové asociace, rozvoj představivosti		
	Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje	zná pojem vernisáž s pomocí zorganizuje výstavu vlastních prací v prostoru školy diskutuje se žáky třídy o vlastních výtvorech,	vernisáž obhajoba vlastní práce,	6.1.8 6.1.9	1, 2, 3, 4, 5, 6

ROč.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PT	KK
	obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	obhazuje výsledky své práce a interpretuje obsah	zásady diskuse		

5.9 Hudební výchova

5.9.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je součástí oblasti Člověk a kultura. Spolu s výtvarnou výchovou pomáhá formovat náhled žáků na kulturní události doby minulé i současné a umožňuje poznávání světa z emocionální stránky. Pomocí obou výchov poznává žák procesy a výsledky duchovní činnosti člověka, seznamuje se s díly hudebního a výtvarného umění a pomocí nich se učí chápat okolní svět. V procesu estetického osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění jedince, který je postupně schopen i nonverbálního vyjádření prostřednictvím tónů, barev, gest, mimiky, pohybu atd. Citlivým přístupem je rozvíjena kreativita žáka zejména v oblasti poznávání jednodušších skladeb (zejména písní). Ty pak umožňují pochopit základní elementy hudební tektoniky a postupně seznamovat žáky i s díly hlubšího uměleckého významu, jejichž porozuměním získávají rozhled v širokém spektru současné hudební produkce.

Hudební výchova je předmět s dotací 1 hodiny týdně od 1. do 5. ročníku. Pokud to lze, je velice vhodné soustředit výuku do odborné učebny vybavené notovou tabulí, rytmickými či melodickými hudebními nástroji, samozřejmě je nástroj, který užívá při výuce učitel (klavír, kytara) a další názorné pomůcky včetně hudebních nosičů. Součástí vyučovacího předmětu hudební výchova jsou výchovné koncerty, ukázky hudebních děl, hudební besedy – zejména k aktuálním tematickým celkům nebo i životopisné či vzdělávací filmy s vazbou na konkrétní osobnosti či události.

Na 1. stupni se žáci v předmětu hudební výchova seznamují se základními hudebně výrazovými prostředky, učí se s nimi pracovat a využívat je k poznávání uměleckých děl ve snaze pochopit je a naučit se je třeba i slovně či nonverbálně popsat.

Hudební výchova směřuje žáka k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností a k jejich využití jako prostředku komunikace. Cílem vokálních činností je práce s lidským hlasem, kdy dochází ke kultivovanému pěveckému projevu, k uplatňování správných pěveckých návyků. Smyslem instrumentálních činností je schopnost hry na různé hudební nástroje a jejich použití v jiných činnostech.

Poslechová činnost umožňuje žákům aktivní vnímání hudebního díla a podporuje schopnost žáka v orientaci žánrových a stylových hudebních projevech a učí žáka hudbu analyzovat, případně eliminovat nežádoucí projevy. Hudebně pohybové činnosti jsou zejména pro mladší věkové kategorie velice podnětným momentem v poznání tanečních děl a jsou zdrojem hudebně pohybových dovedností žáků.

Cílové zaměření předmětu hudební výchova vede žáka k:

- pochopení hudebního díla jako prostředku poznání duchovního života a k užití hudebních výrazových prostředků jako nástroje komunikace
- chápání hudebního umění jako součásti kulturního života společnosti
- spoluvytváření podmínek pro hudební tvorbu, pochopení a poznávání hudebních hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- uvědomování sebe sama jako svobodného jedince – vazba k obohacování vlastního emocionálního života

- schopnosti žáka tvořivě domýšlet jednoduché poznané hudebně výrazové prostředky ve všech výše jmenovaných činnostech
- rozvíjet výrazové prostředky hudby i v jiných kulturních oblastech (zejména uměnovědných předmětech)
- dovednosti získané v jiných hudebně výchovných institucích vhodně využít v hudební výchově při vhodné motivaci ostatních žáků

5.9.2 Hodnocení

Při hodnocení využívá učitel zájmu žáka zejména v oblasti pěveckých a instrumentálních činností (hodnocení známkami 1-5). Do klasifikace zahrnuje rovněž přístup žáka k dané problematice, snaha, zájem o učivo i aktuální hudební dění ve společnosti, které se váže k učivu.

Při tematice vztahující se k jiným formám umění spolupracuje učitel s vyučujícím daného předmětu a umožní žákům snazší názorné propojení daného učiva (výtvarná výchova, prvouka, český jazyk).

5.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Témata inspirovaná dějinami umění řadíme chronologicky a systematicky navazujeme na žákovy dosavadní znalosti, které prohlubujeme a probouzíme v žákovi další zájem o hudební kulturu
- Vhodnou motivací vedeme žáky k samostatnému objevování a doplňování informací o umělecké i mimoumělecké skutečnosti a jejich vtazích
- Vedeme žáka k sebehodnocení, posouzení vlastních hudebních schopností a jejich účelného využití
- Využíváme takových hudebních postupů, při nichž žák získá praktické znalosti a dokáže je tvořivě použít
- Organizujeme pro žáky návštěvy koncertů podle aktuálních možností, formujeme tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a rozvíjíme jejich kulturní rozhled.
- Vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáme žákovi dostatek možností k uplatnění vlastního tvůrčího řešení a podporujeme originální přístup

Kompetence komunikativní

- Při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka.
- Dáváme žákům příležitost k formulaci a obhajobě vlastního přístupu k problému, včetně konfrontace s ostatními žáky
- Práci ve skupinách podporujeme využíváním diskuse k rozvíjení věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru, včetně schopnosti vyslechnout a respektovat názor jiných
- Kultivujeme projevy kritického hodnocení i jeho přijetí

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáka k uvědomování si své role ve skupině, k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti za společné dílo
- Zařazením rozličných aktivačních metod vedeme žáka k empatii a toleranci
- Nabízíme žákům takové individuální hudební aktivity, které každému umožní zažít pocit úspěchu
- Využíváme hudebních činností k podpoře sebevědomí žáků

Kompetence občanské

- V procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí vedeme žáky ke vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- Vedeme žáky k úctě k vytvořeným hodnotám a vytváříme vědomí nezbytnosti chránit kulturní a duchovní hodnoty
- Seznamujeme žáky s místními kulturními hodnotami a zařazujeme takové aktivity, které vytváří pocit regionální příslušnosti

Kompetence pracovní

- Při realizaci hudebního záměru nabízíme škálu aktivit, prostřednictvím kterých žák získává nezbytné pracovní návyky
- Podporujeme reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností.

5.9.4 Průřezová témata

Předmětem se v mezipředmětových vztazích a projektech prolínají tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopností poznávání, kreativita, psychohygienu, komunikace
- **Výchova demokratického občana** – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti, vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů
- **Multikulturní výchova** – rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
1.	Vokální činnosti	Správně dýchá, zpívá s oporou bránice, správně otevírá ústa a vyslovuje Dodržuje zásady hlasové hygieny Zpívá intonačně čistě na základě svých dispozic Zopakuje hrané rytmicko melodické motivy Osvojí si a pamětně zvládá 10 nových písní	Pěvecký projev a rytmické schopnosti	6.1.1 6.1.2	1, 6
	Instrumentální činnost	Správně používá nástroje Orffova instrumentáře Na zvoleném nástroji (triangl, dřívka, bubínek apod.) doprovodí píseň (dle svých možností)	Hra na hudební nástroje		2, 3, 6
		Melodizuje jednoduché texty (říkadla, podstatná jména) Zapojuje se do hudebních her (otázka – odpověď, ozvěna)	Rytmizace a melodizace		
	Hudebně pohybové činnosti	Účastní se hudebně pohybových her Písně doprovodí jednoduchými pohybovými prvky Zpěv nebo pohyb doprovází hrou na tělo – tleskání, pleskání, podupy Pochoduje za doprovodu hudby Pohybově vyjadřuje hudbu (tanec)	Pohybový doprovod znějící hudby, hudebně pohybové hry, pochod	6.1.8	2, 3
	Poslechové činnosti	Dokáže v klidu vyslechnout ukázky hudby různých žánrů (taneční, lidovou, pochodovou, ukolébavku)	Hudební styly a žánry	6.1.8 6.1.1 6.3.1	3, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		apod.), vyslechne ukázkou symfonické hudby Zná podle melodie hymnu ČR		6.4.1	
		Rozlišuje zvuky kolem sebe, rozliší zvuk a tón, mluvení a zpěv, rozliší hlas mužský, ženský a dětský Rozpozná tón dlouhý a krátký, vysoký a hluboký, stoupavou a klesavou melodii Rozliší pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas	Zvuk, tón, kvalita tónu	6.1.1 6.1.8	
1.		podle zvuku a tvaru rozliší a pojmenuje nejznámější hudební nástroje	Hudební nástroje	6.1.1 6.1.8	
	Hudební nauka	Pozná notu celou, taktovou čáru Pozná a v rámci svých možností napíše houslový klíč, notu celou (tvar)	Nota celá, notová osnova, houslový klíč		1, 3
2.	Vokální činnosti	Podle svých možností zpívá čistě a rytmicky přesně, s doprovodem i bez něj Zpívá s oporou bránice, správně dýchá Uplatňuje rozezpívání, zásady hlasové hygieny Osvojí si 10 nových písní, alespoň 5 zná z paměti Zazpívá vzestupnou a sestupnou melodii	Pěvecký projev a rytmické schopnosti	6.1.1	1, 3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		Při zpěvu sleduje melodii v notovém záznamu Při zpěvu reaguje na předebru, mezihru a dohru	Grafický záznam vokální hudby		
	Instrumentální činnost	Vytleská rytmus se čtvrt'ovými a půlovými notami Melodizuje jednoduché texty Zapojuje se do hudebních her (ozvěna, hudební otázka a odpověď)	Rytmizace a melodizace, melodický doprovod (ostinato, prodleva)		2, 3, 6
		Používá nástroje Orffova instrumentáře Doprovodí písně jednoduchým rytmem	Hra na hudební nástroje		
2.	Hudebně pohybové činnosti	Zapojuje se do hudebně pohybových her Pohybem vyjádří hudbu, její výraz a náladu Zvládá jednoduchý taneční pohyb i ve dvojici Doprovodí písně hrou na tělo	Pohybový doprovod znějící hudby, hudebně pohybové hry, hra na tělo	6.1.1 6.1.8	2, 3
	Poslechové činnosti	Dokáže vyslechnout v klidu krátké hudební ukázky různých žánrů Pracuje minimálně se 4 hudebními skladbami, rozliší píseň lidovou, vytvořenou skladatelem Toleruje různé hudební žánry	Hudební styly a žánry	6.1.8 6.3.1 6.4.1 6.4.3	3
		Seznámí se s dalšími hudebními nástroji Pozná hudební nástroje sluchově a	Hudební nástroje		

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		vizuálně			
	Hudební nauka	Napiše houslový klíč Zapíše noty celé, půlové, čtvrt'ové Dokáže noty různých hodnot vyhledat v notovém zápisu	Houslový klíč, notová osnova, noty celé, půlové, čtvrt'ové, notová řada		1, 6
		Pozná a vysvětlí označení repetice Rozliší melodii sestupnou a vzestupnou podle poslechu i zápisu	Repetice, vzestupná a sestupná melodie	6.1.8	
3.	Vokální činnosti	zvládá hlasovou rozcvičkou při zpěvu umí správně aplikovat nádechy, měkké nasazení, sleduje notový zápis ovládá stupnici C dur, melodii vzestupnou a sestupnou rozeznává noty a pomlky půlové, čtvrt'ové a osminové, noty c1 – c2 pracuje s takty 2/4 a 3/4, pracuje s 10 písněmi v tónině dur i moll	hlasová rozcvička prvky pěvecké techniky stupnice C dur tónina dur a moll rytmizace a melodizace ve 2/4 a 3/4 taktu noty a pomlky půlové, čtvrt'ové a osminové	6.1.1 6.4.3	1, 3, 6
	Instrumentální činnosti	žák je schopen jednoduchého rytmického doprovodu ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu rytmicky doprovází svůj zpěv nebo zpěv spolužáka	hra na jednoduché Orffovy nástroje	6.1.5.	2, 3
	Hudebně-pohybové činnosti	žák se zapojuje do jednoduchých pohybových her učí se základní taneční kroky – polka, valčík	pohybové hry návčik polky, valčíku a mazurky hra na tělo		1, 3, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
	Poslech	žák sleduje kratší poslechové skladby (Smetana, Dvořák) rozlišuje při poslechu hudební nástroje rozlišuje různé druhy hudby (hudba vážná, moderní, k tanci, poslechu,...), také podle její společenské funkce	poslech nejméně 8 skladeb (Smetana, Dvořák, Beethoven, Mozart) polka, valčík, mazurka, koledy hudební nástroje společenské funkce hudby, hudba dříve a dnes	6.1.8 6.3.2	3, 5
3.	Hudební nauka	žák rozeznává hudební značky – noty, pomlky, houslový klíč, notovou osnovu, takty,... umí rozdělit hudební nástroje na strunné, dechové a bicí	hudební značky, noty, pomlky, ... hudební nástroje		1, 3, 6
4.	Vokální činnosti	žák používá vědomosti a dovednosti získané v nižších ročnících používá hlasovou rozcvičku, dbá na hlasovou hygienu zvládá zazpívat stupnici C dur pozná a zazpívá rytmus synkopy (pantáta) rozeznává melodii ukončenou a neukončenou zvládá ve skupině jednoduchý kánon při rytmizaci dokáže obměňovat hudební modely	hlasová rozcvička práce s písněmi dur a moll stupnice C dur synkopa melodie ukončená a neukončená tón a půltón kánon česká státní hymna-opakování	6.1.1 6.1.5 6.4.3	1, 3, 6
	Instrumentální činnosti	žák dokáže jednoduše doprovodit svůj nebo spolužákův zpěv upevňuje dovednosti a znalosti z nižších ročníků	doprovod písní s jednoduchými rytmickými nástroji		2, 3

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
	Hudebně-pohybové činnosti	žák je schopen zvládnout kroky polky, valčíku, mazurky, popu a country hudby zapojuje se do hry na tělo	polka, valčík, mazurka, pop, country	6.1.5	3, 6
	Poslech	žák sleduje poslechové skladby (Smetana, Dvořák, Mozart, Čajkovskij) rozeznává polku, valčík, pochod rozlišuje písně lidové a umělé rozlišuje hudební nástroje	poslech nejméně 8 skladeb polka, valčík, pop, pochod, ... písně lidové a umělé hudební nástroje	6.1.8 6.3.2	3, 5
	Hudební nauka	rozpoznává noty a pomlky celé, půlové, čtvrté a osminové, houslový klíč umí zapsat stupnici C dur umí napsat pomocné linky, ví k čemu slouží je schopen přečíst předznamenání	Stupnice noty a pomlky, noty s tečkou předznamenání pomocné linky		1, 3, 6
5.	Vokální činnosti	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě durovou melodií-jednohlasou, případně jednoduchý dvojhlas	10-15 písní durových (i mollových) opakování české státní hymny	6.1.5. 6.3.2.	1, 2, 5, 6
	Hlasová hygiena	umí správně dýchat, užívá nádechové pauzy na začátku i během písně správně frázuje zvládá hlasovou rozcvičku podle pokynů učitele osvojuje si nutnost hlasového cvičení v každé hodině	technika nácvičku správného dýchání (syčení, houkání, přivonění, foukání) vybrané písně hlasová cvičení, navození hlavového tónu postup od „brumenda“ k artikulačním cvičením		1, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
	Hudební teorie	čtení a psaní not v houslovém klíči, jednočárkované oktávě (+ část dvoučárkované) znalost délky not a pomlk orientace v jednoduché partituře (písni) zvládne rytmus nacvičované písně pozná rozdíl 2/4, 3/4 taktu	zápis not od c1 do g2, bezpečné užití nožiček u not průběžné užívání not a pomlk v nacvičované písni nácvič a průběžné opakování písni u každé písni zvládnutí všech uvedených pojmů		1, 3, 6
	Instrumentální činnosti	hraje na Orffovy hudební nástroje rozliší předebru, mezihru a dohru v daném předpisu taktu umí sám vytvořit vhodný rytmus a zapsat ho rozlišuje metrum, rytmus	uplatnění hudebních nástrojů v samostatných cvičeních i písniích nacvičované písni úkoly samostatně řešené nebo kolektivní formou – zapojení fantazie dětí	6.1.5.	1, 6
	Pohybové činnosti	umí vymezený 2- a 3- dobý rytmus zvládnout taneční formou	jednoduché provedení i použití i nacvičovaných písni		2, 4, 6
	Poslechové činnosti	na základě předchozích zkušeností zná některé významné osobnosti české hudby- teoreticky, ale i prakticky zvládne pojmy opera, koncert ... rozezná z poslechu základní rozlišení hudebních nástrojů umí slovně popsat, co ho na hudbě zaujalo učí se poznávat hudební žánry dokáže se podělit o dojmy a zážitky	opakovaný poslech již známých skladeb B.Smetany a A.Dvořáka, vhodné doplnění a rozšíření poslechu B.Smetana: Má hvězda, Věno, České tance a Prodaná nevěsta A.Dvořák: Moravské dvojzpěvy-výběr, Humoreska, Rusalka ukázky skladeb za účelem poznání nástrojů strunných a dechových zařazení ukázek moderní hudby, kterou děti poslouchají doma – která se jim líbí- objasnění pojmů (např. techno,	6.2.1 6.3.2. 6.4.3	3, 5, 4

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		hudebních produkci, které poslouchá např. doma nebo na koncertech	kýč....)		

5.10 Tělesná výchova

5.10.1 Charakteristika předmětu

Tělesná výchova je vyučována v prvním až pátém ročníku a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hodinová dotace je 2 hodiny týdně v každém ročníku. Důležité pro vytváření pozitivního vztahu je výuka v prvním období, kdy si žáci vytváří kladný vztah k předmětu a základní pohybové dovednosti a správné pohybové návyky. V pozdějším období je důležité udržet vhodnou formou zájem o tělesnou výchovu a o zvyšování fyzické kondice, dokázat sebekriticky hodnotit svůj zdravotní stav a nasměrovat žáky k mimoškolním pohybovým aktivitám. Žáci se učí reagovat na nejběžnější situace každodenního života. Nejčastěji realizovaná průřezová témata jsou osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova a enviromentální výchova.

V rámci výuky se žáci seznamují s následujícím učivem:

- význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu;
- rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených;
- pojmy (terminologie) osvojovaných činností;
- význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže;
- zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les);
- význam různých rolí ve sportu;
- rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku

Organizační vymezení:

Výuka bude probíhat v tělocvičně, na venkovním hřišti, na přilehlých polních cestách. Další možné prostory: plavecký bazén, příroda (les, hory, řeka).

V návaznosti na jiné předměty:

- přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele;
- vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka;
- základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj;
- ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných (ve spojení s jinými předměty);
- pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší

Učivo je rozděleno do těchto oblastí:

- gymnastika
- rytmické a kondiční cvičení
- kondiční kulturistika
- stretching
- jóga
- šplh
- plavání
- úpoly
- lehká atletika
- sportovní hry – košíková, volejbal, fotbal, florbal, softbal

- v rámci celoškolských projektových aktivit možno zařadit sporty a pobyt v přírodě

5.10.2 Metody práce

Výuka jednotlivých sportů probíhá v blocích (2-4 hodiny) podle ročního plánu a počasí. Důraz je kladen na zvládnutí základních pohybových činností od nejjednodušších po nejsložitější. Zároveň jsou žáci seznamováni se základními pravidly, učí se rozhodovat, hodnotit situace, učí se dávat základní záchranu a pomoc.

5.10.3 Hodnocení:

Při hodnocení jsou uplatňována tato kritéria:

1. aktivní účast v hodině
2. zájem žáka
3. kázeň
4. reprezentace školy
5. výkon – dle průběžně upravovaných tabulek

5.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie

- využívat metod motivujících a vedoucích žáky k sebehodnocení
- výběrem obsahu učiva, motivačních témat a volbou vhodných forem výuky směřovat žáky k získání znalostí a dovedností, které sami využijí v praxi nebo budou znát možnosti jejich praktického použití jinde
- využívat při výuce dle možností samostatná pozorování a pokusy žáků
- využívat dle možností mezioborové souvislosti, vést žáky ke komplexnímu chápání získaných poznatků
- vytvářet příležitosti k rozpoznání a řešení problémových situací
- kontrolou, vedením, průběžným vyhodnocováním směřovat žáky k vyřešení problému
- soustavně kultivovat a rozšiřovat stávající vyjadřovací schopnosti žáků
- vytvářet příležitosti pro prezentaci vědomostí a dovedností žáků, podporovat jejich asertivitu
- použít diskusi jako prostředek k rozvíjení schopností věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru žáků a k vyslechnutí a respektování názorů jiných, jejich objektivnímu a kritickému zhodnocení žáky
- využívat kolektiv třídy k formování sociálních vztahů, postojů a pozic nejen ve škole, ale během mimoškolských aktivit žáků
- zapojit do výuky aktivity k rozvíjení sociálního citění žáků
- podle možností zařazovat práci v týmech, vytvářet příležitosti k samostatnému rozhodování žáků a posuzování důsledků jejich rozhodnutí
- nabízet žákům aktivity, které podporují jejich individuální schopnosti, umožnit všem žákům prožít pocit úspěchu
- pěstovat v dětech zdravé sebevědomí
- s využitím prostředí školy a jejího materiálního vybavení vytvářet a rozvíjet pracovní dovednosti žáků

- správnou organizací průběhu dne, vyučovací hodiny, školního roku a mimoškolní činnosti pomoci žákům vytvářet správné pracovní návyky a organizovat svůj čas (škola, učení, volný čas, odpočinek)
- vést žáky k při všech činnostech k dodržování správných pracovních postupů a dodržování pravidel bezpečnosti
- podporování rozvoje schopností žáků a jejich objektivní hodnocení jim umožnit reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností

Kompetence k učení

- předkládat žákům informace o pravidlech seřazené logicky a systematicky
- využívat metod motivujících a vedoucích žáky:
 - k vytvoření vlastního způsobu a organizace životního stylu
 - k sebehodnocení
- výběrem obsahu učiva, motivačních témat a volbou vhodných forem výuky směřovat žáky k získání znalostí a dovedností, které sami využijí v praxi nebo budou znát možnosti jejich praktického použití v mimoškolní činnosti.
- využívat mezioborové souvislosti - fyzika, přírodopis, vést žáky ke komplexnímu chápání získaných poznatků

Kompetence k řešení problémů

- vytvářet příležitosti k rozpoznání a řešení herních situací
- vést žáky k hledání alternativních postupů k řešení problémů
- naučit žáky aplikovat osvědčené způsoby pohybových dovedností
- dávat žákům příležitost k vytvoření a formulaci vlastních závěrů a řešení a jejich prezentaci

Kompetence komunikativní

- soustavně kultivovat a rozšiřovat zavedené tělovýchovné názvosloví
- vytvářet příležitosti pro prezentaci organizačních dovedností žáků, podporovat jejich asertivitu

Kompetence sociální a personální

- využívat kolektiv třídy k formování sociálních vztahů, postojů a pozic nejen ve škole, a během sportovních kurzů.
- zařazovat hry v týmech.
- nabízet žákům aktivity, které podporují jejich individuální schopnosti, umožnit všem žákům prožít pocit úspěchu
- pěstovat v dětech zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- seznamováním s sportovními úspěchy reprezentantů spoluvytvářet pozitivní a důvěrný vztah k prostředí, v němž žijí, pocit regionální příslušnosti
- zdůrazňováním významu rodinných sportovních aktivit spoluvytvářet představu žáků o funkční rodině (se snahou o přenesení těchto představ do jejich života)
- vést žáky k úctě k vytvořeným duchovním i materiálním hodnotám, k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí (udržování sportovního nářadí a náčiní, využívání přírody pro sport).
- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu, vštěpovat jim a upevňovat hygienické návyky, pravidla poskytování první pomoci a zásady chování za mimořádných situací

- využívat zájmové kroužky, vlastní projekty a nabídku programů jiných organizací k prevenci sociálně patologických jevů

Kompetence pracovní

- správnou organizací průběhu dne, vyučovací hodiny, školního roku a mimoškolní činnosti pomoci žákům vytvářet správné pracovní návyky a organizovat svůj čas (škola, učení, volný čas, odpočinek)
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- podporováním rozvoje fyzických schopností žáků a jejich objektivním hodnocením jim umožnit reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností

5.10.5 Průřezová témata

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
1.	Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák reaguje na jednoduché povely a signály používá vhodné oblečení a obuv na sport respektuje význam přípravy organismu na cvičení dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech uvědomuje si možní nebezpečí při přepravě, putování, táboření a chová se podle toho (s pomocí učitele)</p> <p>Žák respektuje ochranu životního prostředí překonat přírodní překážky</p>	<p>Poznatky z TV a sportu význam pohybu pro zdraví vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne preventivní význam zdravotně zaměřených činností příležitosti pro TV a sport ve škole a mimo školu smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při TV a sportu zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu první pomoc při poraněních, přivolání pomoci</p> <p>Turistika – školní výlet základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, oblečením atd. první pomoc při drobných poraněních způsob pohybu v terénu, chování v přírodě ochrana před ohněm a popálením základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě stravování a pití na turistické akci elementární ochrana přírody chůze v terénu</p>	<p>6.5.4</p> <p>6.1.1 6.1.3 6.1.4 6.5.2</p>	<p>1, 2, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
				6.5.1 6.5.2 6.5.4	1,2,3,4,5,6
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Žák chápe, že různá cvičení mají různé účinky ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích zná zásady správného sezení a držení těla předvede jednoduchý taneční krok</p> <p>Žák si uvědomuje různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení význam soustředění při cvičení</p> <p>Úpoly v rámci tématu „pohybové hry“ a „průpravná kondiční cvičení je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky</p> <p>Pohybové a netradiční pohybové činnosti, psychomotorika základní pojmy související s osvojovanými hrami a používaným náčiním základní organizační povely pro</p>	6.1.4 6.1.5 6.1.1- 6.1.11 6.4.1 6.4.2	1, 6 1, 2, 3, 4, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou a rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)</p> <p>Žák: adaptuje se na vodní prostředí dodržuje hygienu plavání zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p>	<p>realizaci her bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</p> <p>Plavání hygienu plavání základní plavecké dovednosti</p>	6.1	1, 2, 3, 6
	Činnosti podporující pohybové učení	<p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků zvládá základní gymnastické držení těla zvládá se soustředit na cvičení zvládá kotoul vpřed, vzad zvládá základy gymnastického odrazu zvládá chůzi na lavičce s dopomocí učitele</p>	<p>Gymnastika pojmy: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní vhodné oblečení pro gymnastiku základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení</p> <p>Akrobacie průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad kotoul vzad</p> <p>Přeskok průpravná cvičení pro nácvik</p>	6.1.1 6.1.3 6.1.1 6.1.3	1, 2, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmicizaci, za pomoci učitele je dodržuje ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</p> <p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní pojmy související s během a hodem zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu zvládá základní techniku běhu a hodů míčkem</p>	<p>gymnastického odrazu z odrazového můstku skoky prosté odrazem snožmo z odrazového můstku výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z odrazového můstku</p> <p>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním vhodné oblečení a obuv pro tanec a gymnastické činnosti s hudbou zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou a tanci</p> <p>Atletika základní pojmy týkající se běhů a hodů, názvy částí atletického hřiště zjednodušené startovací povely vhodné oblečení a obutí pro atletické činnosti základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Běh přípravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p>	<p>6.1.1 6.1.5 6.4.1 6.4.2</p> <p>6.1.1 6.1.3</p>	1, 2, 3, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená</p> <p>zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>snaží se spolupracovat s ostatními spoluhráči</p> <p>dodržuje pravidla fair play</p>	<p>základy nízkého a polovysokého startu</p> <p>rychlý běh na 20 až 40m</p> <p>motivovaný běh v terénu až do 10 min (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků)</p> <p>Hod</p> <p>průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem</p> <p>hod míčkem z místa</p> <p>Sportovní hry</p> <p>základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště</p> <p>základní sportovní hry – vybíjená (se zjednodušenými pravidly)</p> <p>základní pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>držení míče obouruč a jednoruč</p> <p>manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou)</p> <p>základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou)</p>	<p>6.1.1</p> <p>6.1.3</p> <p>6.1.1</p> <p>6.1.2</p> <p>6.1.3</p> <p>6.1.5</p> <p>6.1.6</p> <p>6.1.7</p> <p>6.1.8</p> <p>6.1.9</p> <p>6.1.10</p> <p>6.1.11</p> <p>6.4.2</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
2.	Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák správně reaguje na jednoduché povely a signály dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvojřadu, do družstev používá vhodné oblečení a obuv na sport dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Žák respektuje ochranu životního prostředí dokáže překonat přírodní překážky ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým</p>	<p>Poznatky z TV a sportu význam pohybu pro zdraví vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne preventivní význam zdravotně zaměřených činností příležitosti pro TV a sport ve škole a mimo školu smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při TV a sportu zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu první pomoc při poraněních, přivolání pomoci sledování školních informací o tělesné výchově a sportu základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>Turistika základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, oblečením atd. první pomoc při drobných poraněních způsob pohybu v terénu, chování v přírodě</p>	<p>6.5.4</p> <p>6.1.1 6.1.3 6.1.4 6.5.2</p>	<p>1, 2, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>aktivitám zvládá techniku chůze (i se zátěží) umí se připravit na turistickou akci (obléct sbalit batoh) – i za pomoci dospělých dovede se orientovat v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů uvědomuje si možní nebezpečí při přepravě, putování, táboření a chová se podle toho (s pomocí učitele) dovede ošetřit drobná poranění</p>	<p>ochrana před ohněm a popálením základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě stravování a pití na turistické akci elementární ochrana přírody chůze v terénu způsob pohybu v terénu, chování v přírodě oblečení pro turistiku, obsah batohu základní dopravní a turistické značky orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách, zvířatech chůze po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených překážek, s vykonáváním různých pohybových úkonů) aplikace pohybových her v přírodním prostředí základní dovednosti spojené s tábořením</p>	<p>6.5.1 6.5.2 6.5.4</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Žák chápe, že různá cvičení mají různé účinky ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích zná zásady správného sezení a držení těla správně provádí cviky pod vedením</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p>	<p>6.1.4 6.1.5</p>	<p>1, 2, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>učitele předvede dva jednoduché taneční kroky s hudbou</p> <p>Žák si uvědomuje různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou a rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)</p> <p>Žák: adaptuje se na vodní prostředí</p>	<p>význam soustředění při cvičení základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu správné držení těla při práci v sedě a ve stoje, při zvedání břemen příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>Úpoly v rámci tématu „pohybové hry“ a „průpravná kondiční cvičení je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky</p> <p>Pohybové a netradiční pohybové činnosti, psychomotorika základní pojmy související s osvojovanými hrami a používaným náčiním základní organizační povely pro realizaci her bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</p> <p>Plavání hygiena plavání</p>	<p>6.1.1- 6.1.11 6.4.1 6.4.2</p> <p>6.1</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 3</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>dodržuje hygienu plavání zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p>	<p>základní plavecké dovednosti</p>		
	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků zvládá základní gymnastické držení těla zvládá se soustředit na cvičení zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z odrazového můstku zvládá základy gymnastického odrazu zvládá chůzi na lavičce s dopomocí učitele</p> <p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při</p>	<p>Gymnastika pojmy: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní vhodné oblečení pro gymnastiku základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení</p> <p>Akrobacie průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad kotoul vzad</p> <p>Přeskok průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z odrazového můstku skoky prosté odrazem snožmo z odrazového můstku výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z odrazového můstku</p>	<p>6.1.1 6.1.3</p> <p>6.1.1. 6.1.3</p>	<p>1, 2, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance</p> <p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní pojmy související s během a hodem zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu zvládá základní techniku běhu a hodů míčkem opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu</p>	<p>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním vhodné oblečení a obuv pro tanec a gymnastické činnosti s hudbou zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou a tanci rytmizovaný pohyb nápodoba pohybem tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu)</p> <p>Atletika základní pojmy týkající se běhů a hodů, názvy částí atletického hřiště zjednodušené startovací povely vhodné oblečení a obutí pro atletické činnosti základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Běh průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti základy nízkého a polovysokého startu rychlý běh na 20 až 40m</p>	<p>6.1.1 6.1.5 6.4.1 6.4.2</p> <p>6.1.1 6.1.3</p> <p>6.1.1 6.1.3</p>	1, 2, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>Žák uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti snaží se spolupracovat s ostatními spoluhráči dodržuje pravidla fair play</p>	<p>motivovaný běh v terénu až do 10 min (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků)</p> <p>Hod Průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem hod míčkem z místa</p> <p>Sportovní hry základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště základní sportovní hry – vybíjená, minifotbal, minikošíková, florbal (se zjednodušenými pravidly) základní pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách držení míče obouruč a jednoruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou) základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou)</p>	<p>6.1.1- 6.1.11 6.4.2</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>
3.	Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák pozná vhodné oblečení a obuv na sport</p>	<p>Poznatky z TV a sportu význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví i</p>	<p>6.5.4</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>dodržuje zásady fair play dokáže odpovědět na otázku: „Proč se rozcvičujeme?“ umí ošetřit i větší poranění a přivolat lékaře ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj. uvědomuje si různé funkce pohybu a používá je za pomoci učitele a rodičů v denním režimu</p> <p>Žák ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná víkendová a prázdninová činnost umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci, naplánovat jednoduchou trasu, volit oblečení umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako cyklista i chodec zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu i se zátěží dovede se orientovat podle mapy umí se chovat ohleduplně k přírodě zvládá základní stavby a likvidace tábořiště, dovede připravit</p>	<p>pohybovou činnost význam přípravy organismu před cvičením osobní hygiena při různých pohybových aktivitách bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech (bazény) dodržuje zásady fair play ví, že kouření, pití alkoholu a používání drog má škodlivý vliv na zdraví a pohybovou výkonnost</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě další pojmy spojené s pěší turistikou, s orientací podle mapy a buzoly, výzbrojí a výstrojí, přípravou tábořiště apod. způsob pohybu v náročnějším terénu základny ochrany přírody přeprava v různých dopravních prostředcích první pomoc při závažnějších úrazech aplikace znalostí z jiných předmětů (stopy zvěře, druhy rostlin, historické děje aj.)</p>	<p>6.1.1, 6.1.3, 6.1.4, 6.5.2</p> <p>6.5.1</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>jednoduchý pokrm a nápoj (s pomocí učitele)</p> <p>dovede ošetřit i větší poranění v improvizovaných podmínkách</p> <p>dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností</p>		<p>6.5.2</p> <p>6.5.4</p>	
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Žák</p> <p>pod vedením učitele opakuje přesně cviky</p> <p>zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují zdraví</p> <p>zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně</p> <p>zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti</p> <p>dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu</p> <p>dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</p> <p>základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků)</p> <p>základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>správné držení těla při práci v sedě, ve stoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>význam soustředění při cvičení, prožívání cviků</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně</p>	<p>6.1.4</p> <p>6.1.5</p>	1, 2, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>Žák chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem zná minim. 10 – 20 různých pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu umí si pro pohybovou aktivitu vytvořit nové náčiní</p> <p>Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>s pomocí učitele)</p> <p>Úpoly v rámci témat „Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční... cvičení“</p> <p>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti, psychomotorika základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním variace her jednoho druhu využití přírodního prostředí pro pohybové hry využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní</p> <p>Plavání plavecké techniky sebezáchrana a bezpečnost</p>	<p>6.1.1- 6.1.11 6.4.1 6.4.2</p> <p>6.1</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 3</p>
4., 5.	Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák pozná vhodné oblečení a obuv na sport dodržuje zásady fair play dokáže odpovědět na otázku: „Proč se rozcvičujeme?“ umí ošetřit i větší poranění a přivolat lékaře</p>	<p>Poznatky z TV a sportu různé funkce ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport, vhodné a nevhodné pohybové</p>	6.5.4	1, 2, 3, 4, 5, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>uvědomuje si různé funkce pohybu a používá je za pomoci učitele a rodičů v denním režimu</p> <p>ví, že by se měl pohybovat minimálně 2 hodiny denně a snaží se o to (částečně samostatně)</p> <p>umí zaznamenávat základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim</p> <p>ví, kde je možné získat informace o TV</p> <p>Žák</p> <p>ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná víkendová a prázdninová činnost</p> <p>umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci, naplánovat jednoduchou trasu, volit oblečení</p> <p>umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích</p> <p>zvládá základy jízdy na kole a</p>	<p>činnosti</p> <p>základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím</p> <p>základní zdroje informací o TV a sportu (časopisy, knihy, televize, rozhlas aj.)</p> <p>význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost</p> <p>význam přípravy organismu před cvičením</p> <p>osobní hygiena při různých pohybových aktivitách</p> <p>bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech (bazény)</p> <p>dodržuje zásady fair play</p> <p>ví, že kouření, pití alkoholu a používání drog má škodlivý vliv na zdraví a pohybovou výkonnost</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>další pojmy spojené s pěší turistikou, s orientací podle mapy a buzoly, výzbrojí a výstrojí, přípravou tábořiště apod.</p> <p>způsob pohybu v náročnější terénu</p> <p>základny ochrany přírody</p> <p>přeprava v různých dopravních prostředcích</p> <p>první pomoc při závažnějších úrazech</p>	<p>6.5.1</p> <p>6.5.2</p> <p>6.5.4</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>chování v silničním provozu jako cyklista i chodec zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu i se zátěží dovede se orientovat podle mapy umí se chovat ohleduplně k přírodě zvládá základní stavby a likvidace tábořiště, dovede připravit jednoduchý pokrm a nápoj (s pomocí učitele) dovede ošetřit i větší poranění v improvizovaných podmínkách dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností</p>	<p>aplikace znalostí z jiných předmětů (stopy zvěře, druhy rostlin, historické děje aj.)</p>		
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Žák pod vedením učitele opakuje přesně cviky zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují zdraví zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení základní pojmy spojené s jednotlivými, i druhy cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků) základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu správné držení těla při práci v sedě, ve stoje, při zvedání břemen atd. význam soustředění při cvičení, prožívání cviků příprava organismu pro různé</p>	<p>6.1.4 6.1.5</p>	<p>1, 2, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		<p>Žák chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem zná minim. 10 – 20 různých pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu umí si pro pohybovou aktivitu vytvořit nové náčiní</p> <p>Žák zdokonaluje v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>Úpoly v rámci témat „Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční...cvičení“</p> <p>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti, psychomotorika základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním variace her jednoho druhu využití přírodního prostředí pro pohybové hry využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní</p> <p>Plavání plavecké techniky sebezáchrana a bezpečnost</p>	<p>6.1.1-6.1.11 6.4.1 6.4.2</p> <p>6.1</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p> <p>1, 2, 3</p>
		<p>zlepšuje se v osobních výkonech zvládá základní techniku jednotlivých disciplin upraví sportoviště pro jednotlivé disciplíny zná základní pravidla jednotlivých disciplin</p>	<p>atletika na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu skok daleký běh na 400 (D), běh na 600 (CH) hod kriketovým míčkem</p>	<p>6.1.9</p>	<p>1, 2, 6</p>

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje			
		učí se základní pravidla učí se základní herní činnosti jednotlivce	sportovní hry vybíjená košíková fotbal odbíjená	6.1.7. 6.1.9.	1, 2, 3, 4, 5, 6
		zařadí tyto činnosti mezi vhodnou pohybovou i společenskou činnost pochopí pravidla a zásady pohybu v přírodě chápe význam zdravé přírody a pobytu v ní v souladu s ochranou přírody jako jednu z nejvýznamnějších priorit moderní doby	turistika a pohyb v přírodě	6.5.4.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Činnost podporující pohybové učení	učí se užívat názvosloví na úrovni cvičence reaguje na smluvené povely a gesta respektuje značky a základní označení	komunikace v TV		1, 2, 3
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni třídy, spolurozhoduje osvojené hry a soutěže dokáže rozlišit dobrou a špatnou sportovní výzbroj a výstroj	organizace prostoru a pohybových činností		1, 2, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	KLÍČOVÉ KOMPETENCE
		učí se znát, jak pečovat o tělovýchovné nářadí, náčiní, výzbroj a výstroj			
		sleduje významné sportovní soutěže naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	historie a současnost sportu	6.4.1 6.4.2	3, 4, 5
		dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji zná a respektuje pravidla jednotlivých sportovních odvětví	pravidla osvojovaných pohybových činností	6.1.8 6.1.9 6.1.10	2, 3, 4, 5
		rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech	6.1.11	2, 3, 4, 5

5.11 Etická výchova

5.11.1 Charakteristika předmětu

Předmět Etická výchova naplňuje spolu s Tělesnou výchovou vzdělávací oblast Člověk a zdraví. Časová dotace je v každém ročníku 1 hodina týdně.

Protože tento předmět u nás dosud není zcela metodicky zpracován, narozdíl například od základního vzdělávání ve Slovenské republice, vycházíme při tvorbě jeho rámce z těchto publikací:

NOVÁKOVÁ, Marie. *Učíme etickou výchovu*. Praha: Luxpress spol. s r.o. 131 s. ISBN 80-7130-126-4

ROCHE OLIVAR, Roberto. *Etická výchova*. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana. 209 s. ISBN 80-7158-001-5

KOPŘIVA, Pavel., NOVÁČKOVÁ, Jana., NEVOLOVÁ, Dobromila., KOPŘIVOVÁ, Tatjana. *Respektovat a být respektován*. Kroměříž: Spirála, 2006. 286 s. ISBN 80-901873-7-4

FRANKE-GRICKSCH, Marianne. *„Patriš k nám!“*. Praha: Shambhala, 2006. 163 s. ISBN 80-239-6954-4

CANFIELD, John. *Hry pro zlepšení motivace a sebepojetí žáků*. Praha: Portál, 1995. 197 s. ISBN 80-7178-028-6

OAKLANDER, Violet. *Třinácté komnaty dětské duše*. Dobříš: Drvoštěp, 2003. 261 s. ISBN 80-903306-0-6

Etická výchova zahrnuje

- v širším smyslu implicitní etickou výchovu, t. j. takové uspořádání vyučovacího procesu a života školy, aby celá atmosféra školy a různé podněty souvisící se životem školy pozitivně ovlivňovaly rozvoj charakteru dětí
- v užším smyslu usměrňování školního společenstva pomocí konkrétních aktivit, které mají v učebních plánech vyhrazený konkrétní prostor

Etická výchova v užším smyslu má čtyři podstatné složky, které se vzájemně podmiňují a tvoří jeden celek:

1. Výchovný program, který rozvíjí pozitivní vývoj osobnosti. K tomu patří například sebeoceňování, pozitivní hodnocení druhých, způsobilost mezilidských vztahů, empatie. Nejdůležitější je prosociálnost. Proto první část výukového programu tvoří výchova k prosociálnosti a druhou aplikaci prosociálnosti na různé oblasti života, jako je vztah k práci, majetku, rodině, společnosti, přírodě a podobně.
2. Určitý styl výchovy charakterizovaný přijetím dítěte, vyjádřením pozitivních citů k němu, připisováním pozitivních vlastností, získáním dítěte ke spolupráci. Tento výchovný styl vytváří ve třídě atmosféru, která se podobá atmosféře v dobré rodině.
3. Používání specifických výchovných metod. Společným jmenovatelem těchto metod je, že poskytují dětem zkušenost nebo umožňují vytvořit si vlastní úsudek. Tyto metody můžeme označit jako zážitkové učení. Učitel zůstává v pozadí, jeho úloha je v tom, že vytvoří zajímavou situaci a nechá děti uvažovat, diskutovat, vytvořit zkušenost, experimentovat.
4. Rozvíjení prosociálnosti. Program, styl výchovy, metody a způsob výchovy jsou zvolené tak, aby podporovali prosociálnost. Tato čtvrtá složka je důležitá. Mohlo by se totiž stát, že vychováváme společensky dobře adaptovatelného, vzdělaného a tvořivého, ale egoistického a bezohledného člověka.

Do výuky etické výchovy je zakomponována metoda Feuersteinovo instrumentální obohacování (dále FIE). Hlavním cílem FIE je vedení jedince ke kvalitnějšímu a samostatnějšímu učení a k co možná největší nezávislosti. Je třeba, aby se jedinec naučil systematicky získávat informace, aby dokázal potlačit impulzivní tendence, pracoval pečlivěji a vytrvaleji, vnímal problémové situace a dokázal je definovat, naučil se vnímat vztahy mezi předměty a jevy, aby se zdokonalil v porovnávání, formulování hypotéz, plánování, ověřování správnosti řešení před jeho realizací, hledání důkazů pro zdůvodnění vlastní odpovědi.

Jak probíhá práce prostřednictvím této metody

Pravidelně se setkáváme nad pracovními listy (instrumenty), kde rozvíjíme své schopnosti, zvyšujeme kvalitu kognitivního myšlení - jeho jednotlivých funkcí a snažíme se nabyté zkušenosti převést do běžného života.

FIE je primárně zaměřena na odstraňování deficitů kognitivních funkcí. Jejím prostřednictvím lze pracovat jak s nadanými jedinci, tak také s dětmi s poruchami učení, mentálním postižením, je vhodná i pro práci s jedinci s různými formami autismu.

Její výhodou je, že není zaměřena jen na jeden konkrétní problém, ale pomáhá k celkovému rozvoji osobnosti. Instrumenty, se kterými se pracuje, jsou strukturovány tak, aby jejich uživatelé postupně získávali dovednosti, jež uplatní i v běžném životě - jak při studiu, tak i při práci. Jedním důležitých efektů je zvyšující se schopnost soustředit se na práci a hledat různé postupy řešení. Práce má svá pravidla, která je třeba dodržovat, přesto poskytuje prostor pro kreativitu - není to tedy tak, že lekce se sobě vzájemně podobají. Pokaždé vyplyne jiné zajímavé téma, dochází k velmi zajímavým diskusím.

Práce s metodou má své zákonitosti, v podstatě sestává ze tří fází: vstupu, zpracování a výstupu. Každá fáze je spojena s určitým typem činností a využíváním různých kognitivních funkcí.

1. Jde tedy o rozvoj (popř. nápravu) deficitních kognitivních funkcí.

Dalším úkolem programu je vybavit žáky nezbytnými verbálními nástroji a myšlenkovými postupy pro shromažďování a zpracování informací a správné vyjádření závěrů

2. Osvojení si základních představ, názvů a operací

Pomocí FIE získává žák vnitřní odměnu, protože zjišťuje, že dokáže vyřešit problém i bez pomoci druhých. Zážitek z určité aktivity nebo činnosti generuje zájem, radost a důvod pro řešení dalšího úkolu.

3. Vytváření vnitřní motivace

Žáci si začnou klást otázky: Jak to spolu souvisí?, Jak je to možné?, Hledají význam procesů, které úspěšně použili při řešení určitého úkolu, a promýšlí situace z běžného života, kde by mohlo být možné tyto procesy také použít. Hovoříme o tzv. „přemostění“.

4. Vytváření vhledu a hloubavého myšlení

Další z cílů programu je změnit způsob pohledu jedince na sebe sama. Žák by se měl naučit důvěřovat svým schopnostem, získávat a zpracovávat informace vhodným a žádoucím způsobem, vyhledávat patřičné zdroje.

5. Rozvoj aktivního učení

Náplň jednotlivých hodin vychází z logických hádanek a úkolů.

Předmět Etická výchova má v rámci časové dotace vyhrazeno 5 hodin týdně, v každém ročníku jednu hodinu.

Výuka bude probíhat převážně v kmenové učebně, ale je doporučeno podle možností využít i relaxační místnost.

5.11.2 Hodnocení

Při hodnocení žáků je třeba brát v úvahu zejména jejich ochotu spolupracovat, diskutovat, zamýšlet se nad danými tématy, kreativitu, vytrvalost, samostatnost, kvalitu práce.

5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Hlavním cílem etické výchovy je rozvíjet u dětí prosociální chování. Prosociálním nazýváme takové chování, které je zaměřené na pomoc nebo v prospěch jiných osob, skupin nebo společenských cílů, avšak bez toho, že by existovala odměna (např. finanční, resp. pochvala, uznání). To znamená, že motivem a předpokladem prosociálního chování je vnitřní potřeba nebo tendence udělat to, co prospěje druhému. Mezi charakteristiky prosociální osobnosti patří projevení soucitu s lidmi, přirozenost někomu obdarovat nebo se s někým rozdělit, ochota k činnosti ve prospěch druhých, schopnost přijmout úspěch druhého bez závisti, pochopení pro starosti i radosti jiných lidí.

Etická výchova rozvíjí u dětí tyto postoje a dovednosti:

- důstojnost lidské osoby; úcta k sobě
- postoje a způsobilosti mezilidských vztahů
- pozitivní hodnocení chování druhých
- kreativita a iniciativita
- komunikace; vyjádření vlastních citů
- interpersonální a sociální empatie
- asertivita; řešení agresivity a kompetitivity, konfliktů s druhými; sebeovládání
- reálné a zobrazené prosociální modely
- prosociální chování – pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství, zodpovědnost a starost u druhé
- společenská prosociálnost – solidarita, vnímání sociálních problémů, sociální kritika, nenásilí

Kompetence k učení

- využívat metod motivujících a vedoucích žáky:
- k doplnění a rozvíjení znalostí a dovedností
- k sebehodnocení
- být pro žáky zdrojem a pomocí při získávání a vyhledávání informací, vést je k jejich třídění, zpracování a vyhodnocení
- výběrem obsahu učiva, motivačních témat a volbou vhodných forem výuky směřovat žáky k získání znalostí a dovedností, které sami využijí v praxi nebo budou znát možnosti jejich praktického použití jinde

- využívat při výuce dle možností samostatná pozorování a pokusy žáků
- využívat dle možností mezioborové souvislosti, vést žáky ke komplexnímu chápání získaných poznatků

Kompetence k řešení problémů

- vytvářet příležitosti k rozpoznání a řešení problémových situací
- vést žáky k hledání alternativních postupů k řešení problémů
- naučit žáky aplikovat osvědčené způsoby řešení (indukce, dedukce, analýza, syntéza)
- kontrolou, vedením, průběžným vyhodnocováním směřovat žáky k vyřešení problému
- dávat žákům příležitost k vytvoření a formulaci vlastních závěrů a řešení a jejich prezentaci

Kompetence komunikativní

- soustavně kultivovat a rozšiřovat stávající vyjadřovací schopnosti žáků
- vytvářet příležitosti pro prezentaci vědomostí a dovedností žáků, podporovat jejich asertivitu
- použít diskusi jako prostředek:
- k rozvíjení schopností věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru žáků
- k vyslechnutí a respektování názorů jiných, jejich objektivnímu a kritickému zhodnocení žáky

Kompetence sociální a personální

- využívat kolektiv třídy k formování sociálních vztahů, postojů a pozic nejen ve škole, ale během mimoškolních aktivit žáků
- zapojit do výuky aktivity k rozvíjení sociálního citění žáků
- podle možností zařazovat práci v týmech, vytvářet příležitosti k samostatnému rozhodování žáků a posuzování důsledků jejich rozhodnutí
- nabízet žákům aktivity, které podporují jejich individuální schopnosti, umožnit všem žákům prožít pocit úspěchu
- pěstovat v dětech zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- zdůrazňováním významu rodinných vztahů a harmonického rodinného prostředí a použitím vhodných metod a forem spoluvytvářet představu žáků o funkční rodině (se snahou o přenesení těchto představ do jejich života)
- vést žáky k úctě k vytvořeným duchovním i materiálním hodnotám, k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vhodnou motivací, oceněním výsledků jejich práce, vést žáky k vytvoření kladného vztahu k práci
- vést žáky při všech činnostech k dodržování správných pracovních postupů a dodržování pravidel bezpečnosti
- podporováním rozvoje schopností žáků a jejich objektivním hodnocením jim umožnit reálné sebehodnocení

5.11.4 Průřezová témata

Na 1. stupni naplňujeme předmětem Etická výchova tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje
- **Výchova demokratického občana** – dodržování lidských práv a svobod, utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance, odpovědnost
- **Multikulturní výchova** - kulturní diferenciaci, lidské vztahy
- **Environmentální výchova** – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- **Mediální výchova** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
1., 2., 3.	Postoje a způsobilost mezilidských vztahů	žák dovede poslouchat, zdravít, zeptat se, poděkovat nebojí se kontaktu	vhodné formy chování zrakový kontakt výraz tváře	6.1.1. 6.1.6. 6.1.7. 6.1.8.	1, 3, 4, 5
	Lidská důstojnost a sebeúcta	žák vnímá pojem o sobě uznává druhého	sebeúcta (self-concept) cvičení zaměřená na hledání osobních hodnot identifikace s hodnotami rodičů, školního kolektivu	6.1.1. 6.1.3. 6.1.6. 6.1.7. 6.1.8. 6.1.11.	1, 3, 4
	Hodnocení pozitivního v chování lidí	žák pozitivně hodnotí okolí, vztahy	příběhy s pozitivním zabarvením rozhovory o překonání antipatie nácvik pochval	6.1.4. 6.1.7. 6.1.8.	1, 2, 3, 4
	Kreativita a iniciativita	žák zvládá různá řešení problémů a úloh	rozvoj vnímavosti a zvědavosti pozorovací schopnosti představitivosti koncentrace porozumění podpora iniciativy experimentování	6.1.5. 6.1.6. 6.1.8. 6.1.9. 6.1.10. 6.1.11.	1, 2, 3, 4, 6
	Komunikace, vyjádření citů	žák si uvědomuje a dokáže identifikovat city komunikuje	povídky s vyjádřením hlubokých citů beseda o tématech hra „jak by ses cítil“ cvičení na vyjádření prožívání v přítomnosti hraní rolí	6.1.1. 6.1.2. 6.1.4. 6.1.8.	1, 2, 3, 4

	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
	Interpersonální a sociální empatie	žák je schopen pomoci, darovat, být solidární	rozhovor o významu empatie beseda o prožívání starých lidí, zdůrazňování rozdílností jedince návčik utěšení	6.1.1. 6.1.11. 6.1.4. 6.1.5 6.1.8.	1, 2, 3, 4, 5
	Asertivita, sebekontrola	žák zvládá uvolnit agresivitu potlačí soutěživost analyzuje konflikty s ostatními	scénky s asertivním zvládním situací hraní rolí hledání pozitivních řešení situací	6.1.1. 6.1.6. 6.1.3. 6.1.7. 6.1.5. 6.1.8.	1, 2, 3, 4, 5
4., 5.	Postoje a způsobilost mezilidských vztahů	žák vnímá pojem o sobě uznává druhého	asertivita vhodné formy chování zrakový kontakt výraz tváře gestikulace	6.1.1. 6.1.6. 6.1.7. 6.1.8.	1, 3, 4, 5
	Lidská důstojnost a sebeúcta	žák používá vhodné pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu	sebeúcta (self-concept) cvičení zaměřená na hledání osobních hodnot identifikace s hodnotami rodičů, školního kolektivu, etnických skupin	6.1.1. 6.4.1. 6.1.3. 6.4.2. 6.1.6. 6.2.1. 6.1.7. 6.1.8. 6.1.11.	1, 3, 4
	Hodnocení pozitivního v chování lidí	žák pozitivně hodnotí okolí, vztahy	příběhy s pozitivním zabarvením rozhovory o překonání antipatie návčik pochval	6.1.4. 6.1.7. 6.1.8.	1, 2, 3, 4
	Kreativita a iniciativita	žák zvládá různá řešení problémů a úloh dokáže analyzovat alternativy činí osobní a kolektivní rozhodnutí	rozvoj vnímavosti a zvědavosti pozorovací schopnosti představivosti koncentrace porozumění flexibility objevování souvislostí	6.1.5. 6.1.6. 6.1.8. 6.1.9. 6.1.10. 6.1.11.	1, 2, 3, 4, 6

	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
			podpora iniciativy experimentování		
	Komunikace, vyjádření citů	žák si uvědomuje a dokáže identifikovat city komunikuje	povídky s vyjádřením hlubokých citů beseda o tématech hra „jak by ses cítil“ cvičení na vyjádření prožívání v přítomnosti hraní rolí	6.1.1. 6.1.2. 6.1.4. 6.1.8.	1, 2, 3, 4
	Interpersonální a sociální empatie	žák je schopen pomoci, darovat, být solidární	rozhovor o významu empatie beseda o prožívání starých lidí, znevýhodněných menšin zdůrazňování rozdílností jedince nácvik utěšení	6.1.1. 6.1.11. 6.1.4. 6.4.1. 6.1.5. 6.4.2. 6.1.7. 6.5.4. 6.1.8.	1, 2, 3, 4, 5
	Asertivita, sebekontrola	žák zvládá uvolnit agresivitu analyzuje konflikty s ostatními	scénky s asertivním zvládnutím situací hraní rolí hledání pozitivních řešení situací	6.1.1. 6.1.6. 6.1.3. 6.1.7. 6.1.5. 6.1.8.	1, 2, 3, 4, 5
	Reálné a zobrazené vzory	žák zná některé prosociální osobnosti veřejného života rozlišuje prosociální vzory v masmédiích chápe televizní pseudorealitu, je schopen kritického hodnocení	příběhy o osobnostech simulované televizní vysílání hraní rolí analýza programu televizních stanic beseda o obsahu některých pořadů	6.1.1. 6.6.1. 6.1.5. 6.6.2. 6.1.6. 6.6.5. 6.1.7. 6.1.8. 6.1.11.	1, 2, 3, 4, 5

5.12 Pracovní činnosti

5.12.1 Charakteristika předmětu

Předmět Pracovní činnosti realizuje celý obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce předmětu Pracovní činnosti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních předmětů a je jejich určitou protiváhou. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem*, *Konstrukční činnosti*, *Pěstitelské práce*, *Příprava pokrmů*, které musí učitel zařadit do výuky.

Vzdělávací obsah předmětu je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Výuka bude probíhat převážně v kmenové učebně, ale je doporučeno podle možností využít i jiné odpovídající prostory, zejména pro okruhy *Pěstitelské práce* a *Příprava pokrmů*.

5.12.2 Hodnocení

Při hodnocení žáků je třeba brát v úvahu zejména jejich vztah k práci, dodržování zásad bezpečné práce a stanovených pracovních postupů, péči, vytrvalost, samostatnost, kvalitu práce. K získání podkladů pro hodnocení je třeba dle možností využívat cvičné výrobky a jiné konkrétní výsledky práce. Písemné a ústní zkoušení využívat pouze tam, kde není jiná možnost ověřit míru zvládnutí očekávaných výstupů.

5.12.3 Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.12.4 Průřezová témata

Předmět rozvíjí hlavně tato průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopnosti poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, kreativita, pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, komunikace, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, kooperace a kompetice, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
- **Environmentální výchova** – vztah člověka k prostředí, naše obec, náš životní styl

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
1.	Práce s drobným materiálem	žák dovede při tvorbě výrobku pracovat s různým druhem materiálu	seznámení s vlastnostmi různých druhů materiálů	6.1.1.	1, 6
		žák vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	drobný materiál – šišky, dřívka a jiné	6.1.5.	1, 6
		žák tvoří výrobek z hmoty podle vlastní fantazie	modelovací hmota – hnětení, válení, stlačování	6.1.5.	1, 6
		žák zvládá různé postupy práce	papír a karton – skládání, stříhání, nalepování	6.1.1. 6.1.10.	1, 6
		žák vytváří výrobky s velikonočním a vánočním motivem	lidové zvyky, tradice a řemesla – Velikonoce, Vánoce	6.1.1. 6.1.9.	1, 6
	Konstruktivní činnosti	žák provádí se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice – plošné, prostorové	6.1.1.	1, 6
	Pěstitelské práce	žák dovede pečovat o nenáročné rostliny	pozorování podzimních a jarních prací, ošetřování pokojových rostlin	6.1.1. 6.5.4.	1, 4, 6
	Příprava pokrmů	žák se umí vhodně chovat u stolu a dodržovat správné návyky stolování	úprava stolu, stolování, chování u stolu	6.1.1. 6.1.8.	1, 6
		žák zvládá při práci osvojování základů bezpečnosti a hygieny práce	osvojování si základu bezpečnosti a hygieny práce	6.1.1.	1, 6
		žák používá vhodné pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu	osvojování si použití vhodných pomůcek a nástrojů vzhledem k použitému materiálu	6.1.1.	1, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
2.	Práce s drobným materiálem	žák dovede při práci určovat vlastnosti materiálů	určování vlastností materiálů	6.1.1.	1, 6
		žák volí postup práce podle vlastností materiálů	drobný materiál – spojování, propichování, navlékání, slepování	6.1.1. 6.1.5.	1, 6
		žák tvoří podle vlastní fantazie	modelovací hmota – hnětení, válení, stlačování	6.1.1. 6.1.5.	1, 6
		žák pracuje s různými druhy šablon	papír a karton – skládání, stříhání, nalepování, vystřihování, obkreslování podle šablony	6.1.1.	1, 6
		žák užívá přírodniny a přírodní materiály pro jednoduchou ozdobu, aranžování	lidové zvyky, tradice a řemesla, užití přírodnin	6.1.5.	1, 6
		žák zvládá základní práci s nití	textil, nit' – odměřování a navlečení nitě, uzlík	6.1.1.	1, 6
	Pěstitelské práce	žák zvládá péči o pokojové rostliny, jednoduchou vazbu z květin a její úpravu	péče o pokojové rostliny, jednoduchá vazba, úprava květin	6.1.1. 6.1.9.	1, 6
	Příprava pokrmů	žák dovede sestavit jednoduchý jídelníček, obsluhovat a chovat se u stolu	sestavování jednoduchého jídelníčku, obsluha, chování u stolu	6.1.1. 6.1.8.	1, 6
		žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	dodržování bezpečnosti a hygieny při práci	6.1.1.	1, 6
		žák vybírá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní	vhodné volení pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu	6.1.1.	1, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
3.	Práce s drobným materiálem	žák dovede při tvorbě výrobku použít vhodný materiál	drobný materiál – rozlišování přírodních a technických materiálů	6.1.1.	1, 6
		žák tvoří výrobek podle vlastní fantazie	modelovací hmota – rytí do plastelíny	6.1.5.	1, 6
		žák vyrábí vystřihováním různé skládanky	papír a karton – vystřihování jednoduchých symetrických tvarů, skládanky	6.1.5.	1, 6
		žák dotváří výrobky různými stehy	textil – vyšívání předním stehem na řídké tkanině	6.1.5.	1, 6
		žák vytváří kraslice a pomlázky	lidové zvyky, tradice a řemesla – kraslice, pomlázka	6.1.5.	1, 6
	Konstruktivní činnosti	žák vytváří se stavebnicí plošné a prostorové kompozice	plastové stavebnice, modely podle předlohy, plošné a prostorové kompozice	6.1.1. 6.1.10.	1, 6
	Pěstitelské práce	žák zvládá péči o pokojové květiny	ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, hnojení	6.1.1. 6.5.4.	1, 6
	Příprava pokrmů	žák dovede správně vybrat zdravé potraviny a připraví jednoduché prostírání	výběr a nákup potravin, jednoduché a slavnostní prostírání	6.1.1. 6.1.8. 6.1.9.	1, 6
		žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	dodržování bezpečnosti a hygieny při práci	6.1.1	1, 6
		žák vybírá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní	vhodné volení pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu	6.1.1. 6.1.10.	1, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
4.	Práce s drobným materiálem	žák si volí různé postupy práce a druhy materiálu	drobný materiál – stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, slepování, lisování	6.1.1.	1, 6
		žák modeluje a tvaruje podle vlastní fantazie	modelovací hmota – modelování, tvarování	6.1.5.	1, 6
		žák skládá a vystřihuje	papír a karton – jednoduché práce s kartonem, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovánky	6.1.5.	1, 6
		žák dotváří různými stehy výrobky	textil – šití stehem zadním, obnitkovacím	6.1.5.	1, 6
		žák vytváří výrobky s velikonočním a vánočním motivem	lidové zvyky, tradice a řemesla – ukázky lidové tvorby, Vánoce, Velikonoce	6.1.5.	1, 6
	Konstruktivní činnosti	žák pracuje se stavebnicí podle předlohy	stavebnice – sestavování plošných a prostorových kompozic dle předlohy, práce s modely	6.1.5. 6.1.10.	1, 6
	Pěstitelské práce	žák zaznamenává a hodnotí výsledky pokusů a pozorování	pokusy a pozorování	6.1.5.	1, 6
	Příprava pokrmů	žák nakupuje potraviny, připravuje pokrmy a upravuje stůl ve hře podle vlastní fantazie	výběr a nákup potravin. příprava jednoduchých snídaní, přesnídávek, úprava stolu	6.1.5.	1, 6
		žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	dodržování bezpečnosti a hygieny při práci	6.1.1.	1, 6
		žák vybírá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní	vhodné volení pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu	6.1.1.	1, 6

ROČ.	OBLAST	VÝSTUPY	UČIVO	PR.TÉMATA	KOMPETENCE
5.	Práce s drobným materiálem	žák vytváří přiměřenými pracovními postupy různé druhy výrobků	drobný materiál – navlékání, svazování, slepování, lisování, trhání, sešívání, propichování	6.1.1. 6.1.5.	1, 6
		žák tvoří podle vlastní fantazie výrobek	modelovací hmota – modelování, tvarování	6.1.5.	1, 6
		žák zpracovává ve své tvorbě poznatky o druhu zpracování papíru	papír a karton – rozlišování druhu zpracovaného papíru (novinový, balící, kreslicí), práce s kartonem	6.1.5. 6.1.10.	1, 6
		žák dovede vytvořit z textilních materiálů různé výrobky podle vlastní fantazie	textil – nitě, bavlnka, stužky	6.1.5.	1, 6
		žák poznává na základě ukázek lidové zvyky a tradice	lidové zvyky, tradice a řemesla – ukázky lidové tvorby, Velikonoce, Vánoce	6.1.5.	1, 6
	Konstrukční činnosti	žák pracuje se stavebnicí podle slovního návodu a předlohy	konstrukční stavebnice umožňující uplatnit pohybové prvky (slovní návod, předloha)	6.1.5.	1, 6
	Pěstitelské práce	žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti	pěstování některých plodin na školním pozemku	6.1.5. 6.5.4. 6.5.9.	1, 4, 6
	Příprava pokrmů	žák dovede udržovat pořádek a čistotu, zvládá úpravu ovoce a zeleniny, přípravu stolu	udržování pořádku a čistoty, úprava ovoce a zeleniny za studena, nápoje, úprava stolu	6.1.1. 6.5.4. 6.5.8.	1, 6
		žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	dodržování bezpečnosti a hygieny při práci	6.1.1.	1, 6
		žák vybírá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní	vhodné volení pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu	6.1.1.	1, 6

6 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole běžně vykonává zejména při výuce po celý školní rok. Novým se stává autoevaluační činnost v rámci školy. Nejde již o systém hospitací, kontrol či inspekcí, jejichž výsledná zpráva hodnotila školu zejména zvenčí, ale je nastaven systém vnitřní sledovanosti funkčnosti školy se zpětnou vazbou na výuku, vztahy mezi zaměstnanci, žáky, atd. *Jde o plánovité hodnotící a pravidelně se opakující aktivity zaměřené na hodnocení práce školy za účelem zjištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného školního vzdělávacího programu.*

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou závazná pro všechny pedagogické pracovníky Základní školy Svitavy - Lačnov.

6.1.1 Zásady hodnocení

1. Hodnocení žáků na základní škole je prováděno průběžně po celý školní rok, zpravidla ve vyučovacích hodinách nebo v souvislosti s činnostmi, které s výukou bezprostředně souvisí.
2. Výsledky hodnocení oznamuje vyučující neprodleně žákovi a současně zákonnému zástupci žáka prostřednictvím žákovské knížky, případně jiným vhodným způsobem. Celkové hodnocení je realizováno prostřednictvím vysvědčení na konci 1. a 2. pololetí školního roku.
3. Při hodnocení vyučující přihlíží k věkovým zvláštěm žáka i k jeho případnému zdravotnímu postižení či SVPU.
4. Žák je průběžně i na vysvědčení hodnocen stupni prospěchu. Na konci každého pololetí je hodnocen slovně, zejména jeho vývoj (zlepšení, zhoršení, stagnace), snaha a přístup, naznačení možností ke zlepšení, rezervy.
5. Součástí hodnotícího systému ve škole jsou týdenní plány. Dítě obdrží týdenní plán v pondělí. V průběhu týdne se k aktivitám školy může vyjádřit rodič. V pátek provádí žáci sebehodnocení. Vyjádření k uplynulému týdnu ve škole a konkrétní práci dítěte završí třídní učitel. Vyplněné týdenní plány jsou součástí portfolia žáka.
6. Důležitým diagnostickým nástrojem jsou individuální vzdělávací plány žáků. Ty vypracováváme ve spolupráci s odborníky každému integrovanému dítěti. Jsou aktualizovány vždy v pololetí.
7. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou stanovena především pro celkovou klasifikaci. Při dílčí klasifikaci lze využít i jiných kritérií, nicméně žák s nimi musí být předem seznámen.
8. V případě pochybností zákonného zástupce o správnosti klasifikace v pololetí nebo na konci školního roku je postupováno v souladu s ustanovením § 52, odst. 4 zákona č. 516/2004 Sb.
9. Při hodnocení žáků vzdělávaných podle individuálních vzdělávacích plánů schválených zákonným zástupcem, vyučujícím, ředitelem školy, pedagogicko-psychologickou

poradnou, případně dalším odborníkem seznámeným s individuálními potřebami žáka (např. pediatr či odborný lékař apod.) se plně vychází ze zásad a kritérií stanovených tímto individuálním plánem.

10. Základním prostředkem k seznámení zákonného zástupce žáka s hodnocením je žákovská knížka. Tento dokument slouží i k další písemné komunikaci mezi rodiči a školou.

6.1.2 Stupně hodnocení a prospěchu

1. Stupně hodnocení chování

Chování žáka může být klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé.

2. Stupně prospěchu v jednotlivých naukových předmětech

Prospěch žáka může být v jednotlivých předmětech klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný.

3. Stupně celkového prospěchu

Celkový prospěch žáka je hodnocen v prvním až devátém ročníku těmito stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

Stupeň „prospěl(a) s vyznamenáním“

- není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu z těchto předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobrý. V případě použití slovního hodnocení musí být alespoň polovina výše uvedených předmětů hodnocena na úrovni stupně výborný a žádný předmět nesmí být hodnocen na horší úrovni než stupeň chvalitebný. V případě kombinace slovního hodnocení a klasifikace, nesmí být slovní hodnocení horší, než odpovídající stupni chvalitebný. Předmět se slovním hodnocením se nezapočítává do průměru.

Stupeň "prospěl"

- není-li žák v žádném z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen stupněm "nedostatečný" nebo tomu odpovídajícím slovním hodnocením.

Stupeň "neprospěl"

- je-li v některém z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm "nedostatečný" nebo tomu odpovídajícím slovním hodnocením.

4. Hodnocení v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval úspěšně
- pracoval.

5. Slovní hodnocení

Slovní hodnocení na vysvědčení i v průběhu vzdělávání je možno využít po poradě s třídním učitelem. V ZŠ Lačnov tuto variantu preferujeme.

6. Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení "prospěl".

Do vyššího ročníku postoupí také žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení "neprospěl" a na daném stupni ZŠ již dříve některý z ročníků opakoval.

7. Klasifikace žáků ve zvláštních případech

Při jiném způsobu plnění povinné školní docházky (viz § 40 zákona 561/2005 Sb.) se postupuje podle ustanovení § 41 odst. 4 zákona 561/2005 Sb.

Nelze-li žáka pro objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí z více než jednoho předmětu, určí ředitel školy náhradní termín, a to tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možno klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

Nelze-li žáka z výše uvedených důvodů klasifikovat na konci druhého pololetí z jednoho nebo více předmětů, náhradní termín klasifikace musí být stanoven tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do konce září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Nebude-li do tohoto termínu klasifikace provedena, žák opakuje ročník. Tato podmínka neplatí v případě, kdy žák je z výuky příslušného předmětu ředitelem školy na základě lékařského potvrzení uvolněn (např. u tělesné výchovy) a u žáků, kteří již na daném stupni některý ročník opakovali.

6.1.3 Formy klasifikace

A. Dílčí hodnocení a klasifikace

Formy a způsoby dílčího hodnocení a klasifikace si volí učitel podle charakteru předmětu a vlastního uvážení sám. Může kombinovat slovní formy hodnocení tak hodnocení známkami. Hodnocení na prvním stupni by mělo mít charakter motivační, a tudíž by mělo spíše odrážet volní stránku práce žáka než samotný stupeň výkonu. Náročnost je třeba postupně zvyšovat, aby nedošlo k výraznému skoku v přísnosti při přechodu z prvního na druhý stupeň. Na konci povinné školní docházky musí klasifikace žáků vyjadřovat především v naukových předmětech reálnou objektivní míru osvojení klíčových kompetencí.

B. Celkové hodnocení, celkový prospěch

Celkové hodnocení se provádí dvakrát v průběhu školního roku. Na konci 1. pololetí a na konci 2. pololetí se žákům vydává vysvědčení. O nedostatečném nebo výrazně zhoršeném prospěchu žáka informuje třídní učitel pedagogickou radou.

Celkovou klasifikaci v daném předmětu provádí vyučující sám s přihlédnutím k průběžné dílčí klasifikaci žáka na základě reálných výsledků práce žáka na konci klasifikačního období. Za objektivnost a správnost klasifikace nese vyučující plnou odpovědnost. V souvislosti s klasifikací v předmětech český jazyk, matematika, první cizí jazyk jsou závazným prostředkem písemné prověřovací práce. Ředitel školy může rovněž požádat vyučujícího o dodatečné prověření žakových znalostí a dovedností za přítomnosti ředitele školy, případně jiného pověřeného učitele. Toto mimořádné opatření uplatní ředitel školy tehdy, jestliže má důvodné pochybnosti o objektivnosti klasifikace žáka.

Třídní učitel rovněž stanoví klasifikační stupeň chování žáka, a to na základě vlastního hodnocení a s přihlédnutím k hodnocení žáka dalšími učiteli. Jde-li o snížení stupně z chování projedná toto snížení na pedagogické radě. Změnit rozhodnutí třídního učitele smí pouze ředitel školy, zpravidla na základě doporučení pedagogické rady.

6.1.4 Hodnocení a klasifikace

Pro potřeby hodnocení rozdělujeme vyučovací předměty na naukové a výchovné – podle charakteru a převažujícího vzdělávacího obsahu.

Žák bude během roku i na vysvědčení hodnocen známkou. Slovní hodnocení bude použito pokud o to požádá zákonný zástupce. Klasifikace známkou bude pololetně podpořena slovním hodnocením se zřetelem na individuální zvláštnosti žáků, zejména jako motivační prvek pro slabší žáky. Průběžná klasifikace bude sdělována zákonným zástupcům žáka prostřednictvím žákovské knížky.

Hodnocení v naukových předmětech:

- stupeň **výborný** - žák naplňuje kompetence v dané vzdělávací oblasti v plném rozsahu, správně chápe souvislosti a je schopen své vědomosti, znalosti a dovednosti uplatnit při praktickém použití. Je pohotový a samostatný.
- stupeň **chvalitebný** - žák v zásadě naplňuje kompetence v dané vzdělávací oblasti, dobře chápe souvislosti. Občas se dopouští drobných nepodstatných chyb. Většinou dokáže své znalosti a dovednosti uplatnit v praxi. Někdy je méně pohotový, je však samostatný.
- stupeň **dobry** - žák naplňuje kompetence v dané vzdělávací oblasti. Není vždy přesný, dopouští se chyb, které si však uvědomuje a dokáže se jich podruhé vyvarovat. Je méně pohotový a méně samostatný. Ne vždy dokáže nabyté znalosti a dovednosti používat v praxi.
- stupeň **dostatečný** - žák naplňuje kompetence v dané vzdělávací oblasti jen zčásti a se značnými obtížemi. Bez pomoci učitele se neobejde. Je nepřesný a nesamostatný. V praxi dokáže uplatnit své vědomosti a znalosti jen výjimečně nebo jen částečně.
- stupeň **nedostatečný** - žák učivo nenaplňuje kompetence v dané vzdělávací oblasti, nechápe souvislosti, má jen částečné, izolované znalosti a dovednosti, které zpravidla nedokáže v praxi uplatnit.

Hodnocení ve výchovných předmětech:

- stupeň **výborný** – žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je působivý. Osvojené dovednosti a vědomosti tvořivě aplikuje. Po zadání úkolů je snaživý, projevuje zájem o zvolený úkol a všemi dostupnými prostředky ho naplňuje. Umí pracovat v týmu, je působení je pro tým přínosné.
Je vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních.
- stupeň **chvalitebný** – žák je v činnostech aktivní. Pracuje tvořivě podle svých osobních předpokladů. Jeho projev je působivý, občas se mohou projevit menší nedostatky. Po zadání úkolu pracuje samostatně, osvojené dovednosti a vědomosti dokáže aplikovat. Umí pracovat v týmu, jeho působení je pro kolektiv částečně přínosné.
Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních.
- stupeň **dobry** – žák je v činnostech méně aktivní. Pracuje méně tvořivě a méně samostatně. Nevyužívá plně své osobní předpoklady. Jeho projev je málo působivý a dopouští se v něm chyb. Osvojené dovednosti a vědomosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Při práci není zcela samostatný. V týmu pracuje aktivně,

jeho působení je částečně přínosné.

Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních s pomocí učitele.

- stupeň **dostatečný** – žák je v činnostech málo aktivní, nepracuje tvořivě, nevyužívá plně svoje osobní předpoklady. Jeho projev má často chyby. Dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele, projevuje velmi malou snahu a zájem při plnění zadaného úkolu. Práce v týmu se pouze účastní, jeho působení nebývá vždy přínosem. Málokdy je schopen sebehodnocení či hodnocení ostatních
- stupeň **nedostatečný** – žák je v činnostech pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, jeho projev je většinou chybný. Minimálně dokáže využít dovednosti či vědomosti. Neprojevuje zájem o práci a rozvoj svých předpokladů. Žák nepracuje v týmu, nepodílí se na zadaném úkolu. Správného sebehodnocení nebo hodnocení ostatních není schopen.

Pravidla hodnocení

Diktáty – český jazyk, anglický jazyk

- Způsob označení chyb: hrubá chyba (gramatická chyba v probraném a dostatečně vysvětleném učivu) - podtrhnout dvakrát, malá chyba (chyba z nepozornosti) - podtrhnout jednou
- Hrubá chyba = dvě malé chyby
- Známkování: 0-1 hrubá chyba stupeň 1; 2-3 hrubé chyby stupeň 2; 4-5 hrubých chyb stupeň 3; 6-7 hrubých chyb stupeň 4; 8 a více hr. chyb stupeň 5
- U diktátů vyžadujeme písemné opravy (zdůvodňování individuálně)

Písemné práce – prvouka, přírodověda, vlastivěda, všechny čtvrtletní práce

- Bodové hodnocení
- Stupnice:

100% - 91% bodů ... 1	Příklad při 68 bodech: 68 – 62 ... 1
90% - 71% bodů ... 2	61 - 49 ... 2
70% - 45% bodů ... 3	48 - 31 ... 3
44% - 21% bodů ... 4	30 - 14 ... 4
20% - 0% bodů ... 5	13 - 0 ... 5

6.1.5 Slovní hodnocení

Slovním hodnocením lze nahradit klasifikaci v 1. - 5. ročníku na základě žádosti podané zákonným zástupcem žáka.

Formulace slovního hodnocení je v kompetenci učitele daného předmětu. Jednoznačně a srozumitelně vyjadřuje míru naplnění očekávaných kompetencí v dané vzdělávací oblasti ŠVP a případného individuálního vzdělávacího plánu žáka.

Neoficiálně je slovní hodnocení vystavováno vždy v pololetí každému žákovi. Následně je součástí hodnocení v žákovské knížce spolu se sebehodnocením žáka.

6.1.6 Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají v případech:

- jiného plnění školní docházky žákem;
- opravných zkoušek;
- nesouhlasu zákonného zástupce žáka s klasifikací svého dítěte;

- kdy vyučující nemohl žáka na konci druhého pololetí ze závažných důvodů (např. vysoká absence žáka ve výuce, zdravotní potíže žáka apod.) hodnotit;
- závažných a vyučujícím řádně odůvodněných.

O konání komisionálních zkoušek rozhodne ředitel školy. Komisionální přezkoušení se děje plně v souladu s § 22 vyhlášky 4812005 Sb., o základní škole. Vyučující je povinen bezodkladně písemně informovat zákonného zástupce žáka o

- důvodech konání komisionálního přezkoušení;
- termínu, místu a čase konání komisionálního přezkoušení;
- učivu, ze kterého bude žák zkoušen;
- možnostech konzultací pro žáka v přípravě na zkoušku.

Tyto informace musí být předem schváleny ředitelem školy.

6.1.7 Klasifikace chování

Klasifikaci chování provádí třídní učitel na základě těchto kritérií:

- **stupeň 1 - velmi dobré:** žák respektuje vnitřní řád školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle;
- **stupeň 2 - uspokojivé:** žák je v podstatě v souladu s vnitřním řádem školy. Dopustí se závažnějšího přestupku (záškoláctví, hrubé chování apod.), nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Je přístupný výchovnému působení, má snahu o zlepšení;
- **stupeň 3 - neuspokojivé:** chování žáka ve škole je v rozporu s vnitřním řádem školy. Dopouští se opakovaně závažných přestupků. Pokud se ve škole dopouští méně závažných přestupků neprojevuje snahu o nápravu, výchovná opatření jsou neúčinná;

Každé udělení klasifikačního stupně 2 a 3 z chování je projednáno na pedagogické radě po uplynutí klasifikačního období.

6.1.8 Výchovná opatření

Výchovná opatření mohou být udělena během školního roku. Je ovšem nutné neprodleně o jejich udělení informovat prokazatelně zákonné zástupce žáka.

Pochvaly:

- **vyučujícího** - vyučující může v rámci své působnosti udělit žákovi pochvalu za příkladnou aktivitu školní a mimoškolní činnosti (např. účast na soutěži, koncertu, práci pro kolektiv, pomoc škole.....). Udělení pochvaly zapíše do žákovské knížky a oznámí třídnímu učiteli.
- **třídního učitele** - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- **ředitele školy** - ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Při porušení povinností:

- **napomenutí** - udílí vyučující za méně závažné přestupky proti vnitřnímu řádu školy.
- udělení napomenutí je nutné neprodleně informovat třídního učitele,
- **důtka třídního učitele** - udílí třídní učitel za závažné přestupky proti vnitřnímu řádu školy a opakované méně závažné přestupky,
- **důtka ředitele školy** - udílí ředitel školy na návrh třídního učitele za opakované závažné přestupky nebo za obzvláště závažný přestupek proti vnitřnímu řádu školy (záškoláctví, hrubé chování apod.).

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.

Důtku ředitele školy lze žákovi uložit po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně písemně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly (třídního učitele, ředitele) a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do katalogového listu žáka. Udělení pochvaly (třídního učitele, ředitele) a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Třídní učitel oznámí udělení pochval a důtek třídního učitele na následné pedagogické radě.

6.1.9 Vysvědčení

Vysvědčení vyplňuje buď třídní učitel nebo se tiskne z počítačového programu na předepsaném tiskopise podle podkladů jednotlivých vyučujících. Správnost stvrzuje třídní učitel svým podpisem na zadní straně vysvědčení. Ředitel školy osvědčuje platnost vysvědčení kulatým razítkem a svým podpisem. Bez podpisu ředitele a bez platného razítka školy je vysvědčení neplatné a nesmí být žákovi vydáno.

Škola vydá žákovi vysvědčení natrvalo na konci druhého pololetí, resp. po opravných zkouškách.

5.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy, které má napomoci zkvalitnění výuky na škole, stanovuje **oblasti, cíle, kritéria a nástroje**, které budou zařazeny do **časového plánu**.

Součástí autoevaluace školy je také zapojení do programů Zdravá škola, Férová škola a Rodiče vítáni. Všechny tři programy mají vlastní oblasti, cíle, kritéria, nástroje evaluace a časový plán. Ty jsou součástí dokumentů školy a prověřují se jednou ročně.

5.2.1 Oblasti autoevaluace:

Prioritní oblasti vlastního hodnocení školy jsou **průběh výchovy a vzdělávání** ve škole, **míra osvojení** klíčových kompetencí žáky a celkové **klima** školy. Jednotlivé oblasti autoevaluace jsou v tabulkové části.

5.2.2 Cíle autoevaluace:

Hlavním cílem autoevaluace školy je **zhodnocení stavu** – získání informací, jak ŠVP podporuje práci učitelů, v jakém prostředí probíhá výuka apod. Získané informace slouží jako **zpětná vazba**, která vede ke zkvalitnění výukového procesu, ŠVP, zejména pak klíčových kompetencí žáků.

Další cíle autoevaluace jsou v tabulkové části.

5.2.3 Kritéria autoevaluace (indikátory kvality školy)

Jsou uvedeny v tabulkové části.

5.2.4 Nástroje autoevaluace

Jsou uvedeny v tabulkové části.

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část

OBLASTI	CÍLE	KRITERIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
soulad realizovaného vzdělávacího programu , ŠVP ZV a RVP ZV	<ul style="list-style-type: none"> mít v souladu vzdělávací program školy se ŠVP a RVP 	<ul style="list-style-type: none"> je realizovaný vzdělávací program v souladu se ŠVP ZV a RVP ZV? 	<ul style="list-style-type: none"> kontrolní činnost vedení školy kontrolní činnost PR 	<p>průběžně</p> <p>1x ročně</p>
individuální vzdělávací potřeby (zjištění vzdělávacích potřeb žáků, zohledňování individuálních potřeb žáků...)	<ul style="list-style-type: none"> zohledňovat individuální potřeby žáků 	<ul style="list-style-type: none"> přístupují učitelé k žákům individuálně? jak je postaráno o žáky s SPU a mimořádným nadáním? je zjišťováno, jaké jsou individuální vzdělávací potřeby žáků? 	<ul style="list-style-type: none"> IVP hospitace hodnocení činnosti schůzky pedagogů jednání s rodiči 	<p>2x ročně</p> <p>průběžně</p> <p>čtvrtletně na PR</p> <p>každý týden</p> <p>na začátku šk. roku a pak průběžně</p>
spolupráce s rodiči žáků	<ul style="list-style-type: none"> dosažení efektivní spolupráce školy s rodiči 	<ul style="list-style-type: none"> jaká je účast rodičů na třídních a individuálních schůzkách? obrací s rodiče na školu se svými problémy a hledají společně řešení? 	<ul style="list-style-type: none"> vyhodnocení účasti rodičů dotazník pro rodiče spolupráce s radou školy společenské akce 	<p>po schůzkách</p> <p>1x za rok</p> <p>dle potřeby</p> <p>celý rok</p>
výuka (efektivnost, využití výukových pomůcek, přiměřená náročnost, propojení teoretických znalostí žáků se zkušeností,, prostor pro tvůrčí činnost žáků, rozvíjení oborových dovedností, klíčových kompetencí...)	<ul style="list-style-type: none"> účelné využívání učebních pomůcek dosáhnout propojení teoretických znalostí dětí s jejich zkušenostmi vytvořit dostatečný prostor pro tvůrčí činnost žáků 	<ul style="list-style-type: none"> jsou pomůcky v dostatečném množství? jsou pomůcky moderní nebo zastaralé? využívají učitelé pomůcky ze sbírek školy? jsou učitelé přiměřeně nároční? 	<ul style="list-style-type: none"> inventura informace učitelů hospitace žakovské dotazníky JÁ A MOJE ŠKOLA 	<p>1x ročně</p> <p>průběžně</p> <p>průběžně</p> <p>1x za rok</p>

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITERIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ dochází k propojení teorie a praxe? ◆ mají žáci prostor pro svoji tvůrčí práci? ◆ jsou rozvíjeny dovednosti žáků? ◆ jaká je míra ovládnutí KK žáky? 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontrolní písemné práce ➤ srovnávací a jiné testy KALIBRO, celostátní testy 5. ročníku 	čtvrtletně 1x ročně
klíma školy (zejména při vyučování – vztahy mezi žáky, učiteli, vedením školy, správními zaměstnanci, vzájemné respektování, důvěra žáků k učitelům a vedení...)	<ul style="list-style-type: none"> • dosažení příznivého klimatu školy ve vztazích mezi <ul style="list-style-type: none"> ○ učiteli a žáky, ○ učiteli a vedením školy, ○ učiteli, žáky a správními zaměst. • dosažení vzájemného respektu k osobnosti druhých • vytvoření odpovědného vztahu ke školnímu majetku • vytvoření vztahu žáků ke své třídě a k péči o ni 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ důvěřují žáci učitelům? ◆ vyhledávají žáci učitele v případě potřeby řešení problému? ◆ jaká je atmosféra při vyučování? ◆ jaká je atmosféra o přestávkách a na školních akcích? ◆ respektují žáci ostatní žáky, učitele, zaměstnance jako osobnost? ◆ respektují učitelé osobnost žáků? ◆ jsou žáci ochotni podílet se na činnosti školy ve svém volném čase? ◆ není ve škole šikana? ◆ cítí se žáci ve škole bezpečně? 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní rozhovory s pracovníky ➤ hospitace ➤ rozhovor ➤ dotazník pro žáky a pro rodiče ➤ sledování, kontrolní činnost vedení školy ➤ mapování kolektivu tříd s podezřením na šikanu 	dle potřeby průběžně 1x za rok průběžně dle potřeby průběžně

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITERIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ničí žáci školní majetek? ◆ starají se žáci o prostředí ve své třídě? 		
hodnocení žáků (podpora sebehodnocení, účinnost hodnocení, jasnost a srozumitelnost při hodnocení, motivace žáků)	<ul style="list-style-type: none"> • zapojit žáky do vlastního hodnocení výsledků jejich vzdělávání • hodnotit žáky jasně a srozumitelně, vhodně je motivovat k učení 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ mají žáci účast na hodnocení výsledků svého vzdělávání? ◆ jsou žáci hodnoceni srozumitelně, jsou kritéria hodnocení jasně nastavena? ◆ jak jsou žáci motivováni k učení? 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hospitace ➤ dotazník JÁ A MOJE ŠKOLA ➤ žákovská portfolia ➤ týdenní plány ➤ slovní hodnocení ➤ sebehodnocení v ŽK 	<p>průběžně 1x ročně</p> <p>celoročně 1x za týden 2x ročně 2x ročně</p>
práce učitelů (sebehodnocení vlastní práce, realizace odpovídajících metod, cílů, vzájemná spolupráce pedagogů, rodičů) odborná úroveň pedagogické sboru	<ul style="list-style-type: none"> • dosáhnout, aby učitelé realizovali odpovídající metody a dosáhli cílů stanovených vzdělávacím programem, • aby dokázali objektivně zhodnotit svoji práci, • aby účinně spolupracovali vzájemně mezi sebou a s rodiči žáků • plná kvalifikovanost a 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ jaké metody učitelé používají k realizování obsahu ŠVP? ◆ dosahují učitelé cílů stanovených ŠVP? ◆ jak hodnotí učitelé svoji práci? ◆ jaká je spolupráce učitelů se žáky a jejich rodiči ◆ jaká je spolupráce mezi učiteli? ◆ mají učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hospitace vedení školy ➤ hospitace vzájemné ➤ pravidelné schůzky ➤ pozorování ➤ hodnocení 	<p>průběžně průběžně 1x týdně průběžně</p> <p>1x ročně</p>

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITERIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
	<ul style="list-style-type: none"> aprobovanost pedagogů průběžné zvyšování odborné kvalifikace formou dalšího vzdělávání 	požadovanou kvalifikaci a odpovídající aprobaci? ♦ účastní se učitelé DVPP?	➤ hodnocení, zápisy	1x ročně
vedení školy (zázemi pro učitele, žáky i rodiče, hospodárnost se svěřenými prostředky)	<ul style="list-style-type: none"> vytvořit kvalitní zázemi pro práci učitelů a žáků, hospodárně nakládat se svěřenými prostředky účinně motivovat pracovníky školy 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ mají učitelé klidné místo, kde se mohou připravovat ve škole na výuku? ♦ mají učitelé k dispozici dostatek PC pro přípravu a pro výuku ♦ nedochází k pořízování předmětů, pomůcek, materiálu, které nejsou následně využívány? ♦ mají pracovníci školy zájem pracovat kvalitně? ♦ ztotožňují se pracovníci školy s cíli školy? 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhodnocení stavu ➤ inventura ➤ kontrola využívání 	1x ročně 1x ročně průběžně
výsledky vzdělávání (úroveň vědomostí, dovedností a postojů žáků, výsledky přijímacího řízení na střední školy, uplatnění v dalším životě)	<ul style="list-style-type: none"> dosáhnout co nejlepších výsledků vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ jaká je úspěšnost žáků v přijímacím řízení na SŠ? ♦ jaká je míra zvládnutí očekávaných výstupů? 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pravidelné hodnocení za čtvrtletí ➤ kontakt s absolventy školy 	1 x ročně pedagogické rady

AUTOEVALUACE ŠKOLY – tabulková část				
OBLASTI	CÍLE	KRITERIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN
materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky školy	<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit kvalitní materiální a technické zázemí školy, odpovídající hygienické podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ jak jsou vybaveny učebny? ◆ na jaké úrovni je vybavení odborných učeben? ◆ v jakém stavu je školní nábytek? ◆ mají žáci ve škole podmínky pro sportovní činnost? ◆ mají žáci ve škole podmínky pro zájmovou činnost? ◆ jak je vybavena školní knihovna? ◆ je dostatek počítačového vybavení, software, je dostačující rychlost připojení k internetu? ◆ jsou ve škole odpovídající hygienické podmínky (dostatek WC, sprchy, vybavení místností, ..) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ inventura ➤ проверки BOZP ➤ revize a kontroly 	<p>1x ročně 1x ročně dle plánu</p>

Příloha k ŠVP Modrá škola

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty**
- **ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti**
- **ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání**
- **ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním**
- **ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen**
- **ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky**
- **ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby**
- **ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost**
- **ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích**
- **ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování**
- **ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje**
- **ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty**
- **ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení**
- **ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo**
- **- tvoří otázky a odpovídá na ně**

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy**
- **ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky**
- **ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky**
- **ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa**
- **ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik**
- **určuje samohlásky a souhlásky**
- **seřadí slova podle abecedy**
- **správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě**
- **správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky**

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně**
- **ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací**
- **- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh**
- **ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek**
- **ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy**
- **ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti**
- **ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše**
 - **rozlišuje pohádkové prostředí od reálného**
- **- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu**

CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- **CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- **CJ-5-1-01p** rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- **CJ-5-1-02p** rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

- **CJ-5-2-01p** pozdraví a poděkuje
- **CJ-5-2-02p** sdělí své jméno a věk
- **CJ-5-2-03p** vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- **CJ-5-3-02p** rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-3-1-1 porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- *M-3-1-2 čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- *M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat*
- *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

- *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- *M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*
- *M-5-1-2 zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- *M-5-1-3 zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- *M-5-1-4 zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy*
- *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla*
- *- používá kalkulátor*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-3-2-2 modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
- *M-3-2-3 doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- *- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*
- *- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

- *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
- *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- *- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- *- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- *- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

- **M-3-3-1** *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- **M-3-3-01p** *rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují*
- **M-3-3-2** *používá pravítko*

Očekávané výstupy – 2. období

- **M-5-3-1** *znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*
- **M-5-3-02p** *měří a porovnává délku úsečky*
- **M-5-3-2** *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- **M-5-3-03** *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- **M-5-3-05p** *určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- **-** *pozná základní tělesa*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

- **M-5-4-01p** *řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

- **ICT-5-1-01p** *ovládá základní obsluhu počítače*
- **ICT-5-1-02p** *dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- **ICT-5-2-03** *komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- **ICT-5-3-01p** *pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu*

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy**
- **ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy**
- **ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje**
- **ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany**
- **ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě**
- **ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě**
- **ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí**
- **ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest**
- **ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky**
-

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy**
- **ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování**
- **ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně**
- **ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům**
- **ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých**
- **ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy**
- **ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze**
- **ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz**
- **ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady**

základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJS-3-3-01p** *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
- **ČJS-3-3-01p** *zná rozvržení svých denních činností*
- **ČJS-3-3-02p** *ČJS-3-3-03p* *rozdlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- **ČJS-3-3-03p** *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p** *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p* *uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
- **ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p** *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJS-3-4-01p** *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- **ČJS-3-4-02p** *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- **ČJS-3-4-02p** *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- **ČJS-3-4-03p** *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČJS-5-4-01p** *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- **ČJS-5-4-02p** *popíše střídání ročních období*
- **ČJS-5-4-03p** *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- **ČJS-5-4-05p** *zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata*
- **ČJS-5-4-05p** *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- **ČJS-5-4-05p** *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- **ČJS-5-4-06p** *reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-5-4-07p* *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČJS-3-5-01p** *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže*

- *a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla*
- *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*
- *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá*
- *o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

- *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- *ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- *ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- *ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
- *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky*
- *ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*
- *ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- *HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu*
- *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku*
- *- pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období

- *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
- *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou*
- *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje*
- *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy*

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

- *- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování*

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- *X-3-1-1 rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *X-3-1-2 V-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Očekávané výstupy – 2. období

- *VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- *VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- *- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- *- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy – 2. období

- *TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu*

- **TV-5-1-02p** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- **TV-5-1-03p** zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- **TV-5-1-04p** uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- **TV-5-1-05p** reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- **TV-5-1-06p** dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností
- i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

- **ČSP-3-1-01p** zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- **ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy
- **ČSP-5-1-01p** vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu **ČSP-5-1-02p** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- **ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- **ČSP-5-1-04p** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- **ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- **ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- **ČSP-5-2-02** pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- **ČSP-5-2-03p** udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

•

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- **ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky**
- **ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování**
- **ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní**
- **ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu**
- **na zahradě**
-

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- **ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování**
- **ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování**

Očekávané výstupy – 2. období

- **ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně**
- **ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm**
- **ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni**
- **- uplatňuje zásady správné výživy**